

«Ֆինբա»

**Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
փակ բաժնետիրական ընկերություն**

Ֆինանսական հաշվետվություններ և
անկախ աուդիտորական եզրակացություն
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Բովանդակություն

ՂԵԿԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ 2020 Թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-ԻՆ ԱՎԱՐՏՎԱԾ ՏԱՐԿԱ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԵՎ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ.....	1
ԱՆԿԱԽ ԱՌԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ.....	2
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ.....	8
ՇԱՀՈՒՅԹԻ ԿԱՍ ՎՆԱՍԻ ԵՎ ԱՅԼ ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ 2020Թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-ԻՆ ԱՎԱՐՏՎԱԾ ՏԱՐԿԱ ՀԱՄԱՐ.....	9
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ.....	10
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ.....	11

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

1. Կազմակերպությունը	12
2. Նոր և վերանայված ստանդարտների ընդունում.....	13
3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական հիմնադրույթներ	15
4. Կարևոր հաշվապահական դատողությունների և գնահատումների հետ կապված անորոշության հիմնական աղբյուրները.....	36
5. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	37
6. Հաճախորդներին տրված վարկեր	38
7. Հիմնական միջոցներ	41
8. Ոչ նյութական ակտիվներ	42
9. Օգտագործման իրավունքով ակտիվներ	42
10. Այլ ակտիվներ.....	44
11. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	44
12. Այլ փոխառու միջոցներ.....	45
13. Այլ պարտավորություններ	46
14. Ֆինանսական գործունեությունից առաջացած պարտավորությունների համադրում.....	47
15. Բաժնետիրական կապիտալ.....	48
16. Չուտ տոկոսային եկամուտ.....	48
17. Չուտ օգուտ արտարժույթային գործառնություններից.....	49
18. Այլ օգուտ	49
19. Այլ կորուստներ	49
20. Շահութահարկ	49
21. Գործառնական ծախսեր	51
22. Պայմանական պարտավորություններ.....	51
23. Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը.....	52
24. Կապիտալի ռիսկի կառավարում.....	53
25. Ռիսկերի կառավարում	55
26. Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ	78
27. Հետագա իրադարձություններ.....	79

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**ՂԵԿԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ 2020 Թ. ՂԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-ԻՆ ԱՎԱՐՏՎԱԾ ՏԱՐՎԱ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱԾՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԵՎ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ
ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ**

Ղեկավարությունը պատասխանատու է «ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ Կազմակերպություն) 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա գործունեության արդյունքները, դրամական միջոցների հոսքերը և սեփական կապիտալում փոփոխությունները ճշմարիտ ներկայացնող, ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին (ՖՀՄՍ) համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է՝

- Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության պատշաճ ընտրության և կիրառման համար,
- Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ ներկայացվող տեղեկատվության համապատասխանության, վստահելիության, համեմատականության և հասկանալիության համար,
- Լրացուցիչ բացահայտումների տրամադրման համար, երբ ՖՀՄՍ-ի հատուկ պահանջների համապատասխանությունը բավարար չէ, որպեսզի օգտագործողները պատկերացում կազմեն Կազմակերպության ֆինանսական վիճակի և կատարողականի վրա որոշակի գործարքների, այլ իրադարձությունների և պայմանների ունեցած ազդեցության մասին:
- Կազմակերպության գործունեության անընդհատությունն ապահովելու կարողության գնահատման համար:

Ղեկավարությունը նաև պատասխանատու է՝

- Կազմակերպությունում ներքին վերահսկողության արդյունավետ և ողջամիտ համակարգ մշակելու, իրականացնելու և պահպանելու համար,
- Համապատասխան հաշվապահական գրանցումներ վարելու համար, որոնք բավարար կլինեն Կազմակերպության գործառնությունները արտացոլելու և ներկայացնելու և ցանկացած ժամանակ Կազմակերպության ֆինանսական վիճակը ողջամիտ ճշգրտությամբ բացահայտելու համար, ինչպես նաև հնարավորություն կընձեռեն Ղեկավարությանը հավաստիանալու, որ Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունները համապատասխանում են ՖՀՄՍ-ներին,
- ՀՀ օրենսդրության և հաշվապահական ստանդարտների պահանջներին համապատասխան հաշվապահական հաշվառում վարելու համար,
- Կազմակերպության ակտիվների անվտանգության ապահովման համար խելամիտ քայլերի իրականացման համար, և
- Խարդախությունների և նմանատիպ այլ երևույթների բացահայտման և կանխարգելման համար:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատված են իրապարակման համար 2021թ. մայիսի 4-ին:

Ստորագրված է Վարչության անունից՝

Արամ Ղազարյան
Գործադիր տնօրեն

Անուշ Գեորգյան
Ֆինանսական տնօրեն/
Գլխավոր հաշվապահ

2021 թ. մայիսի 4
Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն

2021 թ. մայիսի 4
Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն

ԱՆԿԱՆ ԱՈՒԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերության բաժնետերերին՝

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպության (այսուհետ՝ Կազմակերպություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ 2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Կազմակերպության ֆինանսական վիճակը 2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է այս եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Կազմակերպությունից՝ համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված՝ *Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի Էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՍԻ կանոնագիրք)*, և պահպանել ենք Էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն նշված պահանջների և ՀԷՄՍԻ կանոնների: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար և համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Առանցքային աուդիտորական հարց

Աուդիտի առանցքային հարցն այն հարցն է, որը, մեր մասնագիտական դատողության համաձայն՝ առավել նշանակալի է ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Այդ հարցը դիտարկվել է ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համատեքստում՝ որպես մեկ ամբողջություն, և ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք ձևավորելու նպատակով: Մենք չենք տրամադրում առանձին կարծիք այդ հարցի վերաբերյալ:

Ինչու է հարցը սահմանվել առևտրի առումով առանցքային

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) գնահատում

2020 և 2019թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպության Հաճախորդներին տրված վարկերի ամորտիզացված արժեքները կազմել են 24,298,801 հազար ՀՀ դրամ և 26,260,402 հազար ՀՀ դրամ, և ԱՊԿ-ն կազմել են 4,488,569 հազար ՀՀ դրամ և 2,338,487 հազար ՀՀ դրամ, համապատասխանաբար:

Հավաքական հիմունքներով գնահատվող վարկերի համար առկա է սխալների ռիսկ կապված ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) գնահատման նպատակով օգտագործվող հիմնական տվյալների, ինչպես նաև դեֆոլտի հավանականության գնահատման (PD), դեֆոլտից առաջացած վնասների տվյալների (LGD) գնահատման համար կատարված ենթադրությունների հետ, և պատմական ու ապագայամետ տեղեկատվության շուկայում առկա տվյալների հետ անհամապատասխանության հետ:

Կազմակերպության ղեկավարության կողմից օգտագործվող դատողությունների եականության և սուբյեկտիվության, հավաքական հիմունքներով գնահատվող վարկերի ծավալի և COVID-19-ի արդյունքում դատողությունների և գնահատումների աճող անորոշությունից ելնելով՝ մենք սահմանել ենք ակնկալվող պարտքային կորուստների հավաքական գնահատումը, մասնավորապես, դեֆոլտի հավանականության գնահատումը՝ որպես առևտրի առանցքային հարց:

Մասնավորապես, մենք կենտրոնացրել ենք մեր ընթացակարգերը հետևյալ հարցերի շուրջ՝

- ԱՊԿ գնահատման և գործող վարկերի համապատասխան վարկանիշային համակարգի հիմքում կիրառվող

Ինչպես է հարցը հաշվի առնվել առևտրի ընթացքում

Մենք ձեռք ենք բերել պատկերացում վարկերի տրամադրման, պարտքային ռիսկի կառավարման և հավաքական հիմունքներով գնահատվող վարկերի ԱՊԿ-ի չափման գործընթացների և վերահսկողական ընթացակարգերի վերաբերյալ, ներառյալ պարտքային ռիսկերի նշանակալի աճի ժամանակին բացահայտմանն ուղղված վերահսկողությունը:

Մենք ստուգել ենք հավաքական ԱՊԿ մոդելներում կիրառվող ենթադրությունները, ինչպես նաև ելակետային տվյալները և վերլուծել ենք այս մոդելների ամբողջականությունը:

Մեր աշխատանքներում ներառվել են հետևյալ գործընթացները՝

- գնահատման ներքին փորձագետների և ակտուարների օգնությամբ մենք ստուգել ենք հավաքական հիմունքներով գնահատվող վարկերի գծով ԱՊԿ-ի մաթեմատիկական ճշգրտությունը և հաշվարկը՝ համապատասխան ելակետային տվյալների հիման վրա վերահաշվարկելով ակնկալվող պարտքային կորուստների տարրերը: Գործընթացները ներառել են մոդելի և օգտագործվող բանաձևերի նպատակահարմարության գնահատումը՝ հաշվի առնելով մոդելավորման մեթոդները և վերահաշվարկելով դեֆոլտի հավանականությունը, դեֆոլտից առաջացած վնասները և դեֆոլտի պահին գործիքի արժեքը:
- Մենք վերլուծել ենք վարկի դեֆոլտում հայտնվելու և դեֆոլտ գնացած վարկերից ակնկալվող ցանկացած վերականգնման մասով հիմնական ենթադրությունները՝ հիմնվելով ոլորտում մեր և Կազմակերպության իրական փորձի, ինչպես նաև հասանելի ու համապատասխան

Ինչու է հարցը սահմանվել առևտրի առումով առանցքային

- հիմնական ենթադրությունները և էական ելակետային տվյալները, և համապատասխան հաշվարկների իրականացման մոդելների ամբողջականությունը;
- Պարտքային ռիսկերի նշանակալի աճի և դեֆոլտի փաստի ժամանակին բացահայտում՝ հիմք ընդունելով քանակական և որակական գործոնները;
- Փուլերի դասակարգման ճշգրտությունը:

Տես սույն ֆինանսական հաշվետվությունների ծան. 4, 6 և 25:

Ինչպես է հարցը հաշվի առնվել առևտրի ընթացքում

- ապագայամետ տեղեկատվության վրա;
- Վարկերի ընտրանքի համար մենք համոզվել ենք՝ արդյոք պարտքային ռիսկի նշանակալի աճը ժամանակին է հայտնաբերվել, այդ թվում՝ նաև, եթե կիրառելի էր, վերլուծել ենք վարկառուի ֆինանսական և ոչ ֆինանսական տեղեկատվությունը, ժամկետանց օրերը և ստուգել ենք արժեզրկման այլ համապատասխան դեպքերը, ինչպիսիք են՝ վարկային պայմանների վերանայումը և ֆինանսական մասով կատարողականի որոշ ցուցանիշներ, որոնք ժամանակին բացահայտվել և արտացոլել են COVID-19-ի ազդեցությունը:
- Ընտրանքային սկզբունքով մենք ստուգել ենք առանցքային ելակետային տվյալների (ժամկետանցությունը, դեֆոլտի պահին գործիքի արժեքը, դեֆոլտից հետո վարկերի վերականգնումը, ապագայամետ տեղեկատվությունը) ճշտությունը և ամբողջականությունը:

Մենք գնահատել ենք ֆինանսական հաշվետվություններում հաճախորդներին տրված վարկերի գծով բացահայտումների ճշտությունը և ամբողջականությունը՝ ՖՅՄՍ պահանջներին համապատասխանության հավաստիացման նպատակով:

Այլ տեղեկատվություն

Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Այլ տեղեկատվությունը ներառում է 2020թ. տարեկան հաշվետվության մեջ ներառված տեղեկատվությունը, բայց չի ներառում ֆինանսական հաշվետվությունները և դրանց վերաբերյալ մեր առևտրիտորական եզրակացությունը: Մենք ակնկալում ենք ստանալ 2020թ. տարեկան հաշվետվությունը առևտրիտորական եզրակացության ամսաթվից հետո:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր կարծիքը չի տարածվում այլ տեղեկատվության վրա, և մենք այդ տեղեկատվության վերաբերյալ չենք տրամադրում կարծիք, որը որևէ ձևով կարտահայտի հավաստիացում տվյալ տեղեկատվության վերաբերյալ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված մեր պարտավորությունն է ծանոթանալ վերոնշյալ այլ տեղեկատվությանը, և դրանով դիտարկել, թե արդյոք առկա են էական անհամապատասխանություններ այլ տեղեկատվության և ֆինանսական հաշվետվությունների կամ աուդիտի ընթացքում ձեռք բերված մեր տեղեկատվության միջև, և արդյոք այլ տեղեկատվությունը պարունակում է այլ էական խեղաթյուրումներ:

Մեր պարտավորությունն է ծանոթանալ տարեկան հաշվետվությանը, և եթե մեր կատարած աշխատանքը հիմք հանդիսանա եզրակացնելու, որ տարեկան հաշվետվությունը պարունակում է էական խեղաթյուրումներ, մենք պարտավոր ենք տեղեկացնել այդ փաստի մասին կառավարման օղակներում գտնվող անձանց:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ներին համապատասխան սույն ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման, ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որը ղեկավարությունը համարում է անհրաժեշտ սխալի կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Կազմակերպության անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Կազմակերպությունը, ընդհատել դրա գործունեությունը, կամ էլ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին, կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններին օգտագործողների՝ սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական թերահավատություն: Ի լրումն՝

- Հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվություններում առկա էական խեղաթյուրման ռիսկը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ, կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում աուդիտին առնչվող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Կազմակերպության ներքին հսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական գնահատումների և առնչվող բացահայտումների խելամտությունը:
- Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, թե արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է էական կասկած հարուցել Կազմակերպության անընդհատ գործելու կարողության նկատմամբ: Եթե եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզնից պահանջվում է աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, երբ այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Կազմակերպությանը՝ դադարեցնել գործունեության անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքն ու բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողության համակարգին վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Մենք կառավարման օղակներում գտնվող անձանց նաև տրամադրում ենք հայտարարություն, ըստ որի՝ մենք պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ վարքագծի պահանջները, ինչպես նաև նրանց տեղեկացնում ենք բոլոր

հարաբերությունների կամ այլ հարցերի մասին, որոնք, ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա, և, որտեղ կիրառելի է, նախազգուշական միջոցառումների մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հաղորդված հարցերից մենք որոշում ենք այն հարցերը, որոնք համարվել են առավել նշանակալի ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում, և ուստի աուդիտի առումով առանցքային հարցեր են: Մենք նկարագրում ենք այս հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, եթե օրենքը կամ կարգավորումը չի արգելում հարցի հանրայնացումը կամ, ծայրահեղ հազվադեպ դեպքերում, մենք որոշում ենք, որ չենք անդրադառնալու հարցին մեր եզրակացությունում, քանի որ խելամտորեն ակնկալվում է, որ դա անելու բացասական հետևանքները կգերակշռի նման հաղորդակցության բերած հանրային օգուտը:

Սրբուհի Զակոբյան
Գործադիր տնօրեն
Աուդիտի գործընկեր

2021 թ. մայիսի 4
Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն
«Դելոյթ Արմենիա» ՓԲԸ

«ՖԻՆԲԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԻՏԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2020թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-Ի ԴՐՈՒԹՅԱՄԲ

(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

	Ծան.	2020թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ	2019թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5	724,687	703,595
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		152	-
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	25	-	1,191,045
Հաճախորդներին տրված վարկեր	6	19,810,232	23,921,915
Շահութահարկի գծով ընթացիկ ակտիվներ		39,814	89,269
Օգտագործման իրավունքով ակտիվներ	9	447,912	716,814
Հիմնական միջոցներ	7	178,728	283,504
Ոչ նյութական ակտիվներ	8	253,591	332,469
Այլ ակտիվներ	10	83,754	65,415
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱԿՏԻՎՆԵՐ		21,538,870	27,304,026
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Պարտավորություններ հետգնման պայմանագրերի գծով	25	-	1,223,359
Պարտքային արժեթղթերի թողարկում	11	5,030,607	4,940,839
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	9	510,764	784,918
Այլ փոխառու միջոցներ	12,23	9,562,356	12,513,956
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	20	33,322	252,695
Այլ պարտավորություններ	13,25	572,409	361,275
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		15,709,458	20,077,042
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Բաժնետիրական կապիտալ	15	4,905,960	4,905,960
Չբաշխված շահույթ		923,452	2,321,024
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ		5,829,412	7,226,984
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ		21,538,870	27,304,026

Վարչության անունից՝

Արամ Ղազարյան
Գործադիր տնօրեն

Անուշ Պետրոսյան
Ֆինանսական տնօրեն/
Գլխավոր հաշվապահ

2021թ. մայիսի 4
Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն

2021թ. մայիսի 4
Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն

12-79 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասն են կազմում:

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**ՇԱՀՈՒՅԹԻ ԿԱՄ ՎՆԱՍԻ ԵՎ ԱՅԼ ՀԱՍՆԱԳՐՓՎԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ 2020Թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-ԻՆ ԱՎԱՐՏՎԱԾ ՏԱՐՎԱ ՀԱՄԱՐ
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

	Ծան.	2020թ.	2019թ.
Տոկոսային եկամուտ	16	6,499,827	6,961,770
Տոկոսային ծախս	16,26	(1,536,214)	(1,544,856)
Չուտ տոկոսային եկամուտ մինչև տոկոսակիր ակտիվների արժեզրկումից կորուստները		4,963,613	5,416,914
Տոկոսակիր ակտիվների արժեզրկումից կորուստներ	5,625	(2,648,743)	(1,047,755)
Չուտ տոկոսային եկամուտ		2,314,870	4,369,159
Հաճախորդներին տրված վարկերի պայմանագրային դրամական հոսքերի փոփոխումից վնաս	25	(155,631)	(13,357)
Չուտ օգուտ արտարժույթային գործառնություններից	17	89,400	160,547
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից զուտ օգուտ		17,833	21,375
Վարձավճարային և կոմիսիոն ծախսեր		(14,611)	(21,880)
Այլ եկամուտներ	18	67,439	34,519
Այլ կորուստներ	19,13	(340,412)	-
Չուտ ոչ տոկոսային (ծախս)/եկամուտ		(335,982)	181,204
Գործառնական եկամուտ		1,978,888	4,550,363
Անձնակազմի գծով ծախսեր		(1,748,827)	(1,996,299)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	7,8,9	(468,060)	(483,968)
Այլ գործառնական ծախսեր	21,26	(812,091)	(924,825)
Գործառնական ծախսեր		(3,028,978)	(3,405,092)
(Վնաս)/շահույթ՝ նախքան շահութահարկով հարկումը		(1,050,090)	1,145,271
Շահութահարկի գծով օգուտ/(ծախս)	20	148,518	(221,231)
Տարվա զուտ (վնաս)/ շահույթ		(901,572)	924,040
Ընդամենը տարվա համապարփակ (վնաս)/եկամուտ		(901,572)	924,040

12-79 Էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասն են կազմում:

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
2020թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-ԻՆ ԱՎԱՐՏՎԱԾ ՏԱՐՎԱ ՀԱՄԱՐ
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

	Ծան.	Բաժնետիրական կապիտալ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Մնացորդը 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ		4,905,960	2,812,385	7,718,345
Տարվա շահույթ		-	924,040	924,040
Ընդամենը տարվա համապարփակ եկամուտ		-	924,040	924,040
Հայտարարված շահաբաժիններ	15	-	(1,415,401)	(1,415,401)
Մնացորդը 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		4,905,960	2,321,024	7,226,984
Տարվա վնաս		-	(901,572)	(901,572)
Ընդամենը տարվա համապարփակ վնաս		-	(901,572)	(901,572)
Հայտարարված շահաբաժիններ	15	-	(496,000)	(496,000)
Մնացորդը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		4,905,960	923,452	5,829,412

12-79 Էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասն են կազմում:

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2020թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-ԻՆ ԱՎԱՐՏՎԱԾ ՏԱՐԿԱ ՀԱՄԱՐ

(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

	Ծան.	2020թ.	2019թ.
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր (վնաս)/շահույթ՝ նախքան հարկումը		(1,050,090)	1,145,271
Ճշգրտումներ՝			
Տոկոսակիր ակտիվների արժեզրկումից կորուստ	5,6,25	2,648,743	1,047,755
Վարձակալության դադարեցումից եկամուտ	9	(15,336)	-
Շահույթ վարձակալության զիջումից	9	(11,854)	-
Չուտ փոփոխություններ հաշվեզրկած տոկոսային գումարներում		(1,009,439)	(440,419)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա		468,060	483,968
Հաճախորդներին տրված վարկերի պայմանագրային դրամական հոսքերի փոփոխումից վնաս	25	155,631	13,357
Արտարժույթային գործառնություններից զուտ վնաս	17	37,764	8,471
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները		1,223,479	2,258,403
Փոփոխություններ գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում			
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների (աճ)/ նվազում		(152)	348
Հաճախորդներին տրված վարկերի նվազում/(աճ)		2,866,478	(677,509)
Այլ ակտիվների նվազում		18,339	90,634
Հետգնման պայմանագրերով պարտավորությունների (նվազում)/աճ		(1,209,687)	267,467
Այլ պարտավորությունների նվազում/(աճ)		210,767	(139,771)
Դրամական միջոցների ներհոսք գործառնական գործունեությունից՝ մինչև հարկումը		3,109,224	1,799,572
Վճարված շահութահարկ		(21,400)	(228,746)
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ		3,087,824	1,570,826
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր			
Ներդրումային արժեթղթերի օտարումից և մարումից ստացված մուտքեր		1,221,451	-
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(24,990)	(71,825)
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(24,012)	(133,444)
Ներդրումային գործունեությունում օգտագործված դրամական միջոցների զուտ հոսքեր		1,172,449	(205,269)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր			
Վճարված շահաբաժիններ		(496,000)	(1,415,401)
Վարձակալության գծով պարտավորության մարում	14	(227,917)	(199,346)
Փոխառու միջոցներից մուտքեր	14	10,066,256	31,539,215
Փոխառու միջոցների մարումներ	14	(13,832,651)	(31,726,406)
Մուտքեր պարտատոմսերի թողարկումից		-	3,462,754
Թողարկված պարտատոմսերի մարում		-	(3,409,407)
Ֆինանսական գործունեությունում օգտագործված դրամական միջոցների զուտ հոսքեր		(4,490,312)	(1,748,591)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ նվազում		(230,039)	(383,034)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեսկզբի դրությամբ, համախառն	5	704,494	936,412
Փոխարժեքի տատանումների ազդեցությունն արտարժույթով պահվող դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		250,239	151,116
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեվերջի դրությամբ, համախառն	5	724,694	704,494
Հավելյալ տեղեկություններ՝			
Ստացված տոկոսագումարներ		5,106,198	6,239,320
Վճարված տոկոսագումարներ		(1,523,227)	(1,506,675)

2020 և 2019թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունը ստացել է հաճախորդներին տրված անհավաքագրելի վարկերի ոչ դրամական մարումներ 19,149 հազար դրամի չափով ակտիվների առգրավման տեսքով:

12-79 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասն են կազմում:

«ՖԻՆԲԱ» ՈՆԻՎԵՐՍԱԼ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԳՄԱԿԵՐԱԿՈՒՅՈՒՄՆԵՐԻ ՎՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏՈՒՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

1. ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆԸ

«ՖԻՆԲԱ» ՈՆԻՎԵՐՍԱԼ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԳՄԱԿԵՐԱԿՈՒՅՈՒՄՆԵՐԻ (այսուհետ՝ Կազմակերպություն) հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն, որի 100% բաժնետոմսերը պատկանում են FINCA Microfinance Coöperatief U.A-ին (Նիդեռլանդներ): Կազմակերպության գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից և այն գործունեություն է իրականացնում 2006թ. մարտի 28-ին տրված N13 արտոնագրի համաձայն:

Կազմակերպությունը զբաղվում է միկրոֆինանսավորմամբ և տրամադրում է անհատական բիզնես վարկեր, ինչպես նաև սպառողական և գյուղատնտեսական միկրո վարկեր: Վարկերը տրամադրվում են ինչպես տեղական արժույթով, այնպես էլ արտարժույթով:

Կազմակերպության գրանցման հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Ագաթանգեղոսի փող., 2ա:

2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունը ՀՀ-ում ունի 39 մասնաճյուղ (2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 39 մասնաճյուղ): 2021թ. հունվարի 11-ին Կազմակերպությունը վերակազմակերպել է մասնաճյուղային ցանցը և փակել 9 մասնաճյուղ՝ միավորելով դրանք մոտակա մասնաճյուղերի հետ:

«ՖԻՆԲԱ» ՈՆԻՎԵՐՍԱԼ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԳՄԱԿԵՐԱԿՈՒՅՈՒՄՆԵՐԻ հիմնադիրը FINCA International Inc.՝ հարկերից ազատված, շահույթ չհետապնդող կազմակերպություն է, որը հիմնադրվել և գործում է Նյու Յորքի Նահանգային օրենքների համաձայն: FINCA International Inc.-ը 2011թ.-ին FINCA Microfinance Coöperatief U.A-ին (սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերակցություն (կոոպերատիվ), որի պաշտոնական գրասենյակը գտնվում է Նիդեռլանդների Ամստերդամ քաղաքում), փոխանցել է Կազմակերպության 100% բաժնետոմսերը (թվով 136,472 բաժնետոմս)՝ որպես Ընկերակցության անդամակցության վճար:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերակցության անդամներն են՝

1. FINCA Microfinance Holding Company LLC սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը՝ գրանցված ԱՄՆ-ի Դելավեր Նահանգում, գրանցման հասցեն՝ ԱՄՆ, Դելավեր 19808, Վիլմինգտոն, բն. 400, Սենթրոփիլ խճուղի 2711: FINCA Microfinance Holding Company LLC-ն ունի 99 քվե՝ որպես Ընկերակցության A դասի անդամ և 1 քվե որպես Ընկերակցության B դասի անդամ:
2. FINCA International LLC՝ սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը՝ գրանցված ԱՄՆ-ի Մերիլենդ Նահանգում, գրանցման հասցեն՝ ԱՄՆ, Մերիլենդ 21202, Բալթիմոր, 11 Իսթ Չեյս փողոց: FINCA International LLC-ն ունի 1% քվե Ընկերակցությունում:

2020 և 2019թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ FINCA Microfinance Holding Company LLC-ի բաժնետերերն են հանդիսացել՝

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

	2020 թ. դեկտեմբերի 31	2019 թ. դեկտեմբերի 31
Առաջին մակարդակի բաժնետերեր / թողարկված բաժնետիրական կապիտալի սեփականատերեր		
FINCA International LLC	65.89%	62.93%
International Finance Corporation (Միջազգային ֆինանսական կորպորացիա)	14.27%	14.27%
KfW	8.87%	8.87%
Nederlandse Financierings Maatschappij voor Ontwikkelingslanden N.V.	7.25%	7.25%
Credit Suisse Microfinance Fund Management Company	-	2.96%
ASN-NOVIB FONDS	1.66%	1.66%
Triodos Custody B.V.	1.03%	1.03%
Triodos SICAV II	1.03%	1.03%
Ընդամենը	100.00	100.00%

FINCA International Inc շահույթ չհետապնդող կորպորատիվ ընկերություն է, որը գործում է Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների օրենքների համաձայն, և որպես այդպիսին, դրա անդամները Կազմակերպությունում սեփականության իրավունք չունեն և չունեն տնտեսական իրավունքներ: 2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ FINCA International, Inc.-ի անդամները հետևյալն են. Ռուպերտ Սթոֆիլդը, Ջոն Հեթչը, Ռոբերտ Հեթչը և Ռիչարդ Ուիլյամսոնը: FINCA International Inc.-ի ֆինանսական հաշվետվությունները հասանելի են հանրության համար:

FINCA International Inc.-ն ցածր եկամուտներ ունեցող անձանց տրամադրում է հաջողության հասնելու գործիքներ՝ նրանց առաջարկելով պատասխանատու ֆինանսական ծառայություններ, ինչպիսիք են փոքր վարկերը կամ խնայողական հաշիվները, հեռավոր համայնքների բնակիչների հետ տեխնոլոգիաների՝ բջջային հեռախոսների և պլանշետների միջոցով կապի հաստատում, ինչպես նաև մատչելի դարձնելով կյանքի որակը բարելավող ապրանքները: «ՖԻՆԶԱ»-ն իր գործունեությունը համայնքներում ծավալում է դուստր ընկերությունների միջոցով:

Դուստր ընկերությունները, սովորաբար, առանձին իրավաբանական անձինք են, որոնք «ՖԻՆԶԱ»-ի հետ կնքել են համապատասխան համաձայնագրեր: Փոքր վարկերը հնարավորություն են տալիս ներդրումներ կատարել անհատական կամ համայնքային շահութաբեր միկրո ձեռնարկություններում: Մասնակիցները բարելավում են իրենց վստահությունը սեփական հնարավորությունների նկատմամբ, արժանապատվության զգացումը և ստեղծում խնայողությունների ֆոնդ, որը պատկանում է համայնքին՝ որպես շարունակական ներդրումների մշտական աղբյուր:

2. ՆՈՐ ԵՎ ՎԵՐԱՆԱԶԿԱԾ ՍՏԱՆՆԱԳՐՆԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄ

Նոր և վերանայված \$ՀՄՍ ստանդարտներ, որոնք գործում են ընթացիկ տարվա համար

Սույն փոփոխությունները և մեկնաբանությունները կիրառելի են Կազմակերպության համար 2020թ. հունվարի 1-ից.

- Փոփոխություններ \$ՀՄՍ 9, \$ՀՄՍ 7 ստանդարտներում *Հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխություն*
- Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1 և ՀՀՄՍ 8 ստանդարտներում *Էականության սահմանումը*
- Հայեցակարգային հիմունքներ *\$ՀՄՍ ստանդարտներում Հայեցակարգային հիմունքների հղումների փոփոխությունները*

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

Վերը նշված ստանդարտները և մեկնաբանությունները վերանայվել են Կազմակերպության ղեկավարության կողմից, բայց Եական ազդեցություն չեն ունեցել Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Կազմակերպությունը նաև ժամկետից շուտ կիրառել է *COVID-19-ի համավարակի հետ կապված վարձակալության գծով զիջումների ստանդարտը*: Սույն փոփոխությունը կիրառելի է 2020թ. հունիսի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Սույն ստանդարտը հետադարձ հիմունքով կիրառվել է ՀՀՄՍ 8-ի համաձայն, սակայն չի վերաբերում նախորդ ժամանակաշրջաններին:

Վարձակալության գծով զիջումները COVID-19 համավարակի հետ կապված, ՀՀՄՍ 16 ստանդարտի փոփոխությունների ժամկետից շուտ կիրառման ազդեցությունը

2020թ. մայիսին ՀՀՄՍ-ն թողարկեց COVID-19 համավարակի հետ կապված Վարձակալության գծով զիջումները (ՀՀՄՍ 16 ստանդարտի փոփոխություն), որը վարձակալներին տրամադրում է COVID-19-ի համավարակից ուղղակիորեն որպես հետևանք առաջացած վարձակալության զիջումների հաշվառման ազատումներ՝ նախատեսելով ՀՀՄՍ 16-ի ոչ պարտադիր գործնական բնույթի պարզեցում: Գործնական բնույթի պարզեցումը թույլ է տալիս վարձակալին որոշում ընդունել չգնահատել, թե արդյոք COVID-19-ի վարձակալության զիջումը համարվում է վարձակալության փոփոխություն: Վարձակալը, ով ընդունում է այդ որոշումը, COVID-19-ի վարձակալության գծով զիջումների արդյունքում վարձակալական վճարների ցանկացած փոփոխություն պետք է հաշվառի այնպես, ինչպես այն կհաշվառեր ՀՀՄՍ 16-ի կիրառմամբ, եթե փոփոխությունը չհամարվեր վարձակալության փոփոխում:

Գործնական բնույթի պարզեցումը կիրառվում է միայն COVID-19-ի ուղղակի հետևանք հանդիսացող վարձակալական արտոնության նկատմամբ և միայն հետևյալ բոլոր պայմանների պահպանման դեպքում.

1. Վարձակալական վճարների փոփոխությունը հանգեցնում է վարձակալության վարձատրության վերանայմանը, որն ըստ Եության համընկնում է փոփոխությանը անմիջապես նախորդող վարձակալության վարձատրության հետ կամ պակաս է;
2. Վարձակալական վճարների ցանկացած նվազեցում ազդում է միայն 2021թ. հունիսի 30-ին կամ մինչև այդ թվականը վճարման ենթակա վճարների վրա (վարձակալության զիջումը համապատասխանում է այդ պայմանին, եթե այն հանգեցնում է 2021թ. հունիսի 30-ին վարձակալական վճարների նվազեցմանը կամ մինչև այդ թվականը և վարձակալական վճարների ավելացմանը, որոնք տարածվում են 2021թ. հունիսի 30-ից հետո);
3. Վարձակալության այլ պայմաններում Եական փոփոխություններ տեղի չեն ունեցել:

Ընթացիկ ֆինանսական տարվա ընթացքում Կազմակերպությունը կիրառել է ՀՀՄՍ 16 ստանդարտի փոփոխությունը (ինչպես թողարկվել է ՀՀՄՍ-ն կողմից 2020թ. մայիսին)՝ ուժի մեջ մտնելու ամսաթվի դրությամբ:

Ազդեցությունը բացառություն կիրառող վարձակալության վճարների փոփոխությունների հաշվառման վրա

Կազմակերպությունը հետադարձ հիմունքով կիրառել է ՀՀՄՍ 16:46B-ի պայմաններին բավարարող վարձակալության բոլոր զիջումները, և չի վերահաշվարկել նախորդ ժամանակաշրջանի թվերը:

Կազմակերպությունը 2021թ. հունիսի 30-ին կամ այդ ամսաթվից առաջ հասանելիք վարձավճարների նվազեցումից ունեցել է օգուտներ:

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

Կազմակերպությունը վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափել է վերանայված վարձավճարների և վարձակալության նկատմամբ սկզբնապես կիրառված զեղչման դրույթի օգտագործմամբ, ինչի արդյունքում վարձակալության գծով պարտավորությունը նվազել է 11,854 հազար ՀՀ դրամով, որը ճանաչվել է շահույթի կամ վնասի հաշվետվությունում որպես վարձակալության բացասական փոփոխուն վճարում: Կազմակերպությունը շարունակում է ճանաչել վարձակալության գծով պարտավորությունների տոկոսային ծախսերը:

Հրապարակված, սակայն դեռևս չգործող նոր և վերանայված ՖՀՄՍ-ներ

Սույն ֆինանսական հաշվետվություններին հաստատման օրվա դրությամբ Կազմակերպությունը չի կիրառել հրապարակված, սակայն դեռևս չգործող հետևյալ նոր և վերանայված ՖՀՄՍ ստանդարտները:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1 ստանդարտում (ՖՀՄՍ 2010-2012 թթ. տարեկան բարեփոխումների մշակման նախագծի շրջանակներում)	<i>Պարտավորությունների դասակարգում որպես կարճաժամկետ կամ երկարաժամկետ</i>
Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 39, ՖՀՄՍ 7, ՖՀՄՍ 4 և ՖՀՄՍ 16 ստանդարտներում	<i>Ուղենիշային տոկոսադրույթի գծով բարեփոխում Փուլ 2</i>
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 16 ստանդարտում	<i>Հիմնական միջոցներ՝ նախքան նախատեսված օգտագործումը ստացված մուտքերը</i>
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 37 ստանդարտում	<i>Պահուստներ, Պայմանական պարտավորություններ և ակտիվներ, Անբարենպաստ պայմանագրեր՝ պայմանագրի կատարման արժեքը</i>
Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 1, ՖՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 41 ստանդարտներում, և ՖՀՄՍ 16 ստանդարտի մաս կազմող ցուցադրական օրինակներում	<i>2018-2020 ցիկլի ՖՀՄՍ տարեկան բարեփոխումներ</i>

Ղեկավարությունը չի ակնկալում, որ վերոնշյալ ստանդարտների կիրառումը էական ազդեցություն կունենա Կազմակերպության հետագա ժամանակաշրջանների ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3. ՀԱՇՎԱՊԱՀՎԱՆ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ԶԱՂԱԶՎԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԷՎԿԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Համապատասխանության մասին հայտարարություն. սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով (այսուհետ՝ հազար դրամ), եթե այլ բան նշված չէ:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են այն ենթադրության հիման վրա, որ Կազմակերպությունը գործում է անընդհատության հիմունքով և կշարունակի գործունեությունը մոտ ապագայում:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

Գործառնական միջավայր

Ձարգացող երկրների ֆինանսական շուկաները, ինչպիսին է Հայաստանի Հանրապետությունը, ավելի շատ են ենթակա զանազան ռիսկերի, քան ավելի զարգացած երկրներինը, ներառյալ տնտեսական, քաղաքական, սոցիալական, իրավական և օրենսդրական ռիսկերը: Հայաստանում բիզնեսին վերաբերող օրենքներն ու կանոնակարգերը շարունակում են արագորեն փոխել հարկային և կարգավորիչ դաշտը և ենթակա են տարբեր մեկնաբանությունների: Հայաստանի ապագա տնտեսական ուղղության վրա մեծապես ազդում է կառավարության կողմից ընդունված ֆինանսական և դրամավարկային քաղաքականությունը՝ իրավական, կարգավորիչ և քաղաքական միջավայրերի զարգացումների հետ միասին:

Հայաստանը շարունակում է կրել քաղաքական և տնտեսական փոփոխություններ: Որպես զարգացող շուկա՝ Հայաստանը չունի զարգացած գործարար և կարգավորող ենթակառուցվածք, որը սովորաբար գոյություն ունի ավելի հասուն ազատ շուկայական տնտեսությունում: Բացի այդ, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել ֆինանսական շուկաներում գործունեության ծավալը, ինչը կարող է չանդրադառնալ ֆինանսական գործիքների արժեքի վրա: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է, ինչպես նաև կենտրոնացված տնտեսական բազան, տարածաշրջանային անկայունությունը:

Համաշխարհային ֆինանսական համակարգերում առկա ռիսկերը, այդ թվում՝ վարկային շուկաների վիճակի վատթարացումը կարող են դանդաղեցնել կամ խաթարել Հայաստանի տնտեսության զարգացումը, ինչպես նաև բացասաբար անդրադառնալ Կազմակերպության կապիտալի և դրա հասանելիության, ավելի ընդհանրականորեն՝ գործունեության արդյունքների, ֆինանսական դրության և հեռանկարների վրա: Առավել խիստ զգալի շուկայական սպառնալիքների և դժվարությունների արդյունքում ՀՀ տնտեսությունը, ինչպես նաև Կազմակերպության գործունեությունը կարող են վատթարանալ:

COVID-19

2020թ. սկզբին Նոր կորոնավիրուսային հիվանդությունը (COVID-19) սկսեց արագ տարածվել ամբողջ աշխարհով՝ հանգեցնելով Առողջապահության Համաշխարհային Կազմակերպության կողմից 2020թ. մարտ ամսին համաճարակային կարգավիճակի մասին հայտարարմանը: Նոր կորոնավիրուսային հիվանդության տարածումը կանխելու համար շատ երկրների կողմից ձեռնարկված պատասխան միջոցները հանգեցրել են մի շարք ընկերությունների համար գործունեությունների էական խափանումների և էական ազդեցություն են ունեցել համաշխարհային ֆինանսական շուկաների վրա: Քանի որ իրավիճակն արագ է զարգանում, այն կարող է զգալի ազդեցություն ունենալ մի շարք ոլորտների ընկերությունների գործունեության վրա՝ ներառյալ բայց չսահմանափակված այնպիսի ազդեցություններով, ինչպիսիք են ձեռնարկությունների գործունեությունների խափանումը արտադրությունների խափանման կամ ձեռնարկությունների փակման հետևանքով, մատակարարման շղթայի ընդհատումը, անձնակազմի կարանտինը, պահանջարկի անկումը և ֆինանսավորման հայթայթման հետ կապված բարդությունները: Արդյունքում Կազմակերպությունը կարող է կրել Նոր կորոնավիրուսային հիվանդության անհամեմատ զգալի ազդեցությունը համաշխարհային տնտեսության և խոշոր ֆինանսական շուկաների վրա վերջինիս ունեցած բացասական ազդեցության հետևանքով:

Կազմակերպության ղեկավարությունը հետևում է տնտեսական իրավիճակի ընթացիկ փոփոխությունները և անհրաժեշտ միջոցներ է ձեռնարկում մոտ ապագայում Կազմակերպության կայունության և զարգացման ապահովման նպատակով: Այնուամենայնիվ, COVID-19-ի

«ՖԻՆԶԱ» ՈՒՆԻՎԵՐՍԱԿԱՆ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԳՄԱԿԵՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ՎՊԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

ազդեցությունը Կազմակերպության գործունեության վրա մեծապես կախված է համաշխարհային և հայկական տնտեսության վրա համաճարակային ազդեցության տևողությունից և տարածվածությունից: Կազմակերպության գործունեության ապագա արդյունքների և ֆինանսական վիճակի վրա տնտեսական միջավայրում կատարվող փոփոխությունների ազդեցությունը ներկայումս դժվար է գնահատել:

Քաղաքական անկայունությունը և ռազմական գործողությունները տարածաշրջանում

2020թ. սեպտեմբերին Լեռնային Ղարաբաղի տևական հակամարտությունը սրվեց հրադադարի ռեժիմի խախտմամբ, որը վերականգնվեց 2020թ. նոյեմբերի 10-ին կողմերի միջև ստորագրված հայտարարությամբ: Այդ ժամանակից ի վեր Հայաստանը քաղաքական և տնտեսական ցնցումներ է ապրում: Հայտարարության արդյունքների դեմ մի շարք բողոքներ հանգեցրել են արտահերթ խորհրդարանական ընտրությունների, որոնք տեղի կունենան 2021թ. հունիսին:

Իրավիճակի հետագա զարգացումը կարող է էական ազդեցություն ունենալ Կազմակերպության գործունեության, ֆինանսական վիճակի և ապագա գործունեության արդյունքների վրա, ինչը դժվար է կանխատեսել՝ հաշվի առնելով քաղաքական անկայունության հետ կապված անորոշության աստիճանը:

Պատրաստման հիմունքներ

Կազմակերպությունն իր հաշվապահական հաշվառումն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության պահանջների համաձայն: Կազմակերպությունն իրականացրել է ճշգրտումներ և վերադասակարգումներ սույն ֆինանսական հաշվետվությունների՝ ՖՀՄՍ համաձայն պատրաստման և ներկայացման նպատակով:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են սկզբնական արժեքի հիման վրա՝ բացառությամբ որոշակի ֆինանսական գործիքներից:

Իրական արժեքն այն գումարն է, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքի արդյունքում կստացվեր ակտիվը վաճառելիս, կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելիս՝ անկախ նրանից, թե արդյոք գինը ուղղակիորեն դիտարկելի է կամ գնահատվել է՝ օգտագործելով այլ գնահատման մեթոդներ: Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը գնահատելիս Կազմակերպությունը հաշվի է առնում ակտիվի կամ պարտավորության բնութագրերը, եթե շուկայի մասնակիցներն այդ բնութագրերը հաշվի կառնեին չափման ամսաթվի դրությամբ ակտիվի կամ պարտավորության գինը որոշելիս: Սույն ֆինանսական հաշվետվություններում չափման և/կամ այլ բացահայտումների նպատակով իրական արժեքը որոշվում է նման սկզբունքներով, բացառությամբ լիզինգային գործարքների, որը որոշվում է ՀՀՄՍ 17 և ՖՀՄՍ 16 շրջանակներում, և իրական արժեքին որոշակի նմանություն ունեցող գնահատականները, որոնք իրական արժեք չեն հանդիսանում, ինչպիսիք են՝ իրացման զուտ արժեքը՝ ՀՀՄՍ 2-ի շրջանակներում, կամ օգտագործման արժեքը՝ ՀՀՄՍ 36-ի շրջանակներում:

Ի լրումն, ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակով իրական արժեքի չափումները դասակարգվում են մակարդակ 1, 2 և 3-ի՝ ելնելով իրական արժեքի չափումներում օգտագործված սկզբնական տվյալների դիտարկելիության աստիճանից, ինչպես նաև այդ սկզբնական տվյալների՝ իրական արժեքով չափման ամբողջական պատկերի վրա ազդեցության էականության աստիճանից: Այդ մակարդակները կարելի է նկարագրել հետևյալ կերպ՝

- Մակարդակ 1-ի դեպքում ելակետային տվյալներ են հանդիսանում ակտիվ շուկայում համանման ակտիվների կամ պարտավորությունների գնանշված գները (չճշգրտված), որոնք

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

կազմակերպությանը հասանելի են չափման ամսաթվի դրությամբ:

- Մակարդակ 2-ի ելակետային տվյալներն իրենցից ներկայացնում են մակարդակ 1-ում նշված գներից տարբերվող ելակետային տվյալները, որոնք ակտիվների կամ պարտավորությունների գծով ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտելի են:
- Մակարդակ 3-ի ելակետային տվյալները իրենցից ներկայացնում են ակտիվների կամ պարտավորությունների գծով ոչ դիտելի ելակետային տվյալները:

Կազմակերպությունը ներկայացնում է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունն ըստ իրացվելիության: Ստացվելիք և վճարվելիք գումարներին վերաբերող վերլուծությունները հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամիսների ընթացքում (ընթացիկ) և հաշվետու ամսաթվից հետո ավելի քան 12 ամիսների ընթացքում (ոչ ընթացիկ) ներկայացված են ծան. 25-ում:

Անընդհատություն

Ղեկավարությունը պատրաստել է տվյալ ֆինանսական հաշվետվությունը՝ ելնելով գործունեության անընդհատության սկզբունքից, որը նախատեսում է Կազմակերպության ակտիվների իրացում և կազմակերպության պարտավորությունների մարում բնականոն գործունեության ընթացքում:

Կազմակերպությունը կրել է զուտ վնաս 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար՝ 901,572 հազ. դրամ (2019 թ. զուտ շահույթ՝ 924,040 հազ. դրամ):

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունը խախտել է միջազգային ֆինանսական հաստատությունների հետ փոխառության մի շարք համաձայնագրերով պահանջվող որոշ ֆինանսական սահմանափակումներ (ֆինանսական կովենանտներ), որոնք վերաբերում են պորտֆելի որակին և դրական եկամտաբերությանը: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ փոխառությունների գումարները, որոնց նկատմամբ տեղի են ունեցել դեֆոլտներ, կազմել են 5,187,236 հազար ՀՀ դրամ:

Կազմակերպության իրացվելիության դիրքը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վերլուծելու նպատակով Կազմակերպությունը ներառել է միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից պահանջված բոլոր փոխառությունները, քանի որ միջազգային կառույցների հետ պայմանագրերի համաձայն գոյություն ունեն խաչաձև դեֆոլտի վերաբերյալ դրույթներ, տե՛ս ծան. 25:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ցպահանջ ներկայացված Կազմակերպության ընթացիկ պարտավորությունները գերազանցում են մինչև մեկ ամիս ներկայացված ընթացիկ ակտիվները 825,534 հազար դրամով (2019թ.՝ 2,809,678 հազար դրամ դրական): Տես ծան. 25.

Կազմակերպության ղեկավարությունը կարծում է, որ գործունեության անընդհատության սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը նպատակահարմար է հետևյալ հանգամանքների պատճառով.

- 1) Չնախատեսված հանգամանքների դեպքում ֆինանսավորման պլանների վարում և հաշվեկշռի իրացվելիության ցուցանիշների մոնիթորինգ՝ նորմատիվ պահանջներին համապատասխան:
- 2) 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունը որևէ ծանուցում չի ստացել վարկատուներից որևէ վարկի անհապաղ մարման պահանջով հետագա ֆինանսավորումը կամ ծանուցումը դադարեցնելու մասին:

«ՖԻՆԶԱ» ՈՒՆԻՎԵՐՍԱԿԱՆ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ՎԻՍԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

- 3) Հաշվետու ամսաթվից հետո Կազմակերպությունը տեղական բանկերի հետ կնքել է 2 նոր վարկային պայմանագիր՝ 1,583,885 հազար ՀՀ դրամ գումարի չափով:
- 4) Կազմակերպությունը պայմանների վերաբերյալ հուշագիր է ստորագրել նաև 2 նոր հավանական վարկատուների հետ 4,180,720 հազար դրամի չափով:
- 5) Հաշվետու ամսաթվից հետո Կազմակերպությունը առանց ուշացումների մարել է պայմանագրերում համաձայնեցված ժամանակացույցերին համապատասխան վարկերը:
- 6) Կազմակերպությունն իրականացրել է ծախսերի կրճատման զգալի նախաձեռնություններ, որոնք հանգեցրել են շահութաբեր արդյունքների 2021թ. հունվար-փետրվար ամիսներին, և տարվա արդյունքներով ակնկալում է զուտ շահույթ:

Դեկավարությունը կարծում է, որ, ելնելով իրացվելիության կառավարման ընթացիկ կանխատեսումներից և ձեռնարկված միջոցառումներից, հաշվի առնելով բաժնետիրոջ ֆինանսական աջակցությունը, ինչպես նաև հաշվի առնելով COVID-19 համաճարակի կապակցությամբ երկրում տիրող տնտեսական իրավիճակը և ազգային արժույթի թուլացումը, Կազմակերպությունը բավարար միջոցներ ունի իր գործունեությունը տեսանելի ապագայում շարունակելու համար:

Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Ֆինանսական հաշվետվություններում ներառված միավորները չափվում են այն տնտեսական միջավայրում գործող արժույթով, որում Կազմակերպությունն իրականացնում է իր գործունեությունը («գործառնական արժույթ»): ՀՀ դրամը Հայաստանի Հանրապետությունում գործող արժույթն է և Կազմակերպության գործառնական և ներկայացման արժույթը: Բոլոր ֆինանսական տվյալները կլորացված են հազար դրամի չափով, եթե այլ բան նշված չէ:

Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվելով զուտ գումարով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և հաշվարկը զուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն: Եկամուտները և ծախսերը չեն հաշվանցվում շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում, բացի այն դեպքերից, երբ դա պահանջվում կամ թույլատրվում է որևէ ստանդարտով կամ մեկնաբանությամբ և հստակորեն բացահայտված է Կազմակերպության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում:

Կազմակերպության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնադրույթները ներկայացված են ստորև: Սույն հաշվետվությունում ներկայացված հաշվապահական քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է սույն ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

Արտարժույթով գործարքներ

Կազմակերպության գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթներով (արտարժույթով) կատարված գործարքները ճանաչվում են համապատասխան գործառնական արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի վերջի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերափոխարկվում են գործառնական արժույթի այդ օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

Դրամային միավորների գծով արտարժույթով իրականացված գործառնություններից առաջացած օգուտը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է ժամանակաշրջանի սկզբում գործառնական արժույթով արտահայտված, արդյունավետ տոկոսադրույքի ու ժամանակաշրջանի վճարումների ճշգրտումով ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով փոխարկված, գործառնական արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև տարբերությունը:

Պատմական արժեքով չափվող, արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային միավորները փոխարկվում են գործառնական արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Վերափոխարկման հետևանքով առաջացած արտարժույթային տարբերությունները ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքում՝ դրանց առաջացման ամսում:

Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից առաջացած օգուտներն ու վնասները ներառվում են զուտ հիմունքով՝ որպես ֆինանսական եկամուտ կամ ֆինանսական ծախս՝ կախված այն հանգամանքից՝ արդյո՞ք արտարժույթի շարժերը զուտ օգուտի կամ զուտ վնասի դիրքում են:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Կազմակերպության կողմից կիրառված փոխարժեքները տարվա վերջի դրությամբ հետևյալն են՝

	Միջին փոխարժեք		Սկիզբ փոխարժեք	
	2020 թ.	2019 թ.	2020 թ. դեկտեմբերի 31	2019 թ. դեկտեմբերի 31
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	491.65	479.06	522.59	479.70
ՀՀ դրամ/1 եվրո	559.30	531.67	641.11	537.26

Տոկոսային եկամտի և ծախսի ճանաչում: Ֆինանսական գործիքների համար տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են «Չուտ տոկոսային եկամտում» որպես «Տոկոսային եկամուտ» և «Տոկոսային ծախս» շահույթում կամ վնասում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն տոկոսադրույքն է, որը ճշգրտորեն գեղչում է ֆինանսական գործիքների ապագա գնահատված դրամական հոսքերը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ժամանակահատվածի ողջ ընթացքում, կամ, ըստ անհրաժեշտության, ավելի կարճ ժամանակահատվածում՝ հասցնելով ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների զուտ հաշվեկշռային արժեքին: Ապագա դրամական հոսքերը գնահատվում են՝ հիմք ընդունելով գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է բոլոր ապագա վճարման կամ ստացման ենթակա գումարները և միջնորդավճարները պայմանագրային կողմերի միջև, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են որոշակի պայմաններով վարկային պայմանագրին, գործարքի հետ կապված ծախսերին և այլ պարզևավճարներին կամ գեղչերին:

Տոկոսային եկամուտը/տոկոսային ծախսը հաշվարկվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ (ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվների նկատմամբ, նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) մասհանումը կամ ֆինանսական պարտավորությունների ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների դեպքում տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ կիրառելով արդյունավետ

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

տոկոսադրույքը վարկերի գծով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ (համախառն հաշվեկշռային արժեքը, հանած ԱՊԿ գծով մասհանումը):

Ֆինանսական գործիքներ

Ճանաչում և սկզբնական չափում. Կազմակերպության ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են Կազմակերպության ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Կազմակերպությունը դառնում է գործիքի պայմանագրային դրույթների կողմ:

Ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է իրական արժեքով, գումարած, շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չչափվող բաղադրիչի համար, գործարքի արժեքը, որը ուղղակիորեն վերագրելի է ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ղասակարգում և հետագա չափում. ՖՅՄՍ 9-ն ունի ֆինանսական ակտիվների դասակարգման երեք հիմնական կատեգորիաներ՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող և շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող: ՖՅՄՍ 9-ի դասակարգումն ընդհանուր առմամբ հիմնված է այն բիզնես մոդելի վրա, որի շրջանակներում կառավարվում է ֆինանսական ակտիվը և այդ ակտիվի պայմանագրային դրամական հոսքերը:

Ֆինանսական ակտիվներ. Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե բավարարում է հետևյալ պայմանները և նախորոշված չէ որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող՝

- Ակտիվը պահվում է այն բիզնես մոդելում, որի նպատակն է հավաքագրել պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը; և
- Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են (SPPI):

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով, եթե բավարարում է հետևյալ պայմանները և նախորոշված չէ որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող՝

- Ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելում, որի նպատակն է ինչպես հավաքագրել պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը, այնպես էլ վաճառել ֆինանսական ակտիվները; և
- Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերի առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են (SPPI):

Կազմակերպությունը կարող է սկզբնական ճանաչման պահին առևտրային նպատակներով չպահվող բաժնային գործիքներն անշրջելիորեն նախորոշել որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող մշտական հիմունքներով ներկայացնել այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Այս որոշումը կայացվել է գործիք-առ-գործիք հիմունքով:

Այն ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն դասակարգվել որպես ամորտիզացված արժեքով կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող, ինչպես

«ՖԻԼԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

Ներկայացված է վերոնշյալ հատվածում, չափվում են շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով: Սա իր մեջ ներառում է բոլոր ածանցյալ ֆինանսական ակտիվները:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ ֆինանսական ակտիվը, որը այլ կերպ համապատասխանում է ամորտիզացված արժեքով կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջացով իրական արժեքով չափման պահանջներին, Կազմակերպությունը կարող է մշտական հիմունքներով դասակարգել այդպիսի ֆինանսական ակտիվը որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե դա վերացնում կամ զգալիորեն նվազեցնում է հաշվապահական հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը կարող էր առաջանալ հակառակ դեպքում:

Վերադասակարգում. Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում իրենց սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն ժամանակաշրջանի, որից հետո Կազմակերպությունը փոխում է իր բիզնես մոդելը ֆինանսական ակտիվների կառավարման համար: Եթե փոփոխվում է բիզնես մոդելը, որի շրջանակում Կազմակերպությունը ֆինանսական ակտիվներ է պահում, ապա այդ փոփոխված ֆինանսական ակտիվները վերադասակարգվում են: Նոր կատեգորիային վերաբերող դասակարգման և չափման պահանջները կիրառվում են առաջընթաց կիրառման հիմունքներով՝ բիզնես մոդելի փոփոխությանը հաջորդող առաջին հաշվետու ժամանակաշրջանի առաջին օրվանից, ինչը հանգեցնում է Կազմակերպության ֆինանսական ակտիվների վերադասակարգմանը: Ընթացիկ ֆինանսական տարվա և նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում բիզնես մոդելում, որի շրջանակում Կազմակերպությունը ֆինանսական ակտիվներ է պահում, փոփոխություններ չեն կատարվել և, հետևաբար, դասակարգում չի կատարվել: Պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը ներկայացվում են ստորև.՝ *Ֆինանսական ակտիվների փոփոխության և ապաճանաչման* վերաբերյալ հաշվապահական հաշվառման բաղաբանության մեջ:

Ֆինանսական ակտիվների արժեքը. ՖՀՄՍ 9 փոխարինում է ՀՀՄՍ 39-ի «առաջացած կորուստ» մոդելը «ակնկալվող պարտքային կորուստ» մոդելով: Արժեքը կիրառվում է որոշ վարկային հանձնառությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի, բայց ոչ բաժնային ներդրումների մասով: ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն, պարտքային կորուստները ճանաչվում են ավելի շուտ, քան ՀՀՄՍ 39-ի համաձայն:

Կազմակերպությունը ճանաչում է ֆինանսական ակտիվների ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) գծով մասհանումները, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Բացառությամբ գնված կամ ի սկզբանե արժեքով (ԳԻՍԱ - POCI) ֆինանսական ակտիվների, ԱՊԿ-ները պետք է չափվեն կորուստների գծով մասհանման հաշվառման միջոցով՝ ստորև նշվածների համարժեք գումարի չափով՝

- 12 ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների չափով, այն է ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների մի մասը, որն իրենից ներկայացնում է այն ակնկալվող պարտքային կորուստները, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր դեֆոլտի դեպքերից կամ
- Ակնկալվող պարտքային կորուստներ, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր դեֆոլտի դեպքերից ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետի ընթացքում (ինչպես նշված է փուլ 2-ում և 3-ում):

Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստի դեպքում ֆինանսական գործիքի համար պահանջվում է կորուստների գծով մասհանումներ, եթե այդ ֆինանսական գործիքի պարտքային

«ՖԻՆԶԱ» ՈՒՆԻՎԵՐՍԱԿԱՆ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԳՄԱԿԵՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆ ԿԻՍԿ ԲԱԺՆԵՏՈՒՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

ռիսկը նշանակալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո: Բոլոր այլ ֆինանսական գործիքների համար ԱՊԿ-ները չափվում են 12-ամսյա ԱՊԿ-ի չափով:

Այլ դեբիտորական պարտքերի համար կորուստների գծով մասհանումները չափվում են ամբողջ ժամկետում ԱՊԿ-ին համարժեք գումարի չափով:

ԱՊԿ-ները, վարկային կորուստների ներկա արժեքի՝ հավանականության վրա հիմնված հաշվարկներն են: Դրանք չափվում են Կազմակերպությանը պայմանագրային հիմունքներով վճարման ենթակա դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության ներկա արժեքի հիման վրա, որը Կազմակերպությունը ակնկալում է ստանալ տարբեր տնտեսական սցենարների համեմատության արդյունքում՝ զեղչված ակտիվի արդյունավետ տոկոսադրույքի չափով:

Կազմակերպությունը ընդհանրացված պարտքային ռիսկի բնութագիր ունեցող պորտֆելների դեպքում ԱՊԿ-ն չափում է հավաքական հիմունքով:

ԱՊԿ-ի չափման մասին մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է ծան. 25-ում, ներառյալ հավաքական հիմունքով գնահատման դեպքում գործիքների խմբավորման մեթոդների մասին:

Կազմակերպության ֆինանսական ակտիվները դասակարգված են ըստ հետևյալ չափման կատեգորիաների՝

Ֆինանսական ակտիվներ	Բիզնես մոդել	SPPI	Չափման կատեգորիա
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	Պահված պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի հավաքագրման նպատակով	Դրամական հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ	Ամորտիզացված արժեք
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	Այլ բիզնես մոդել	Դրամական հոսքերը չեն հանդիսանում միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ	Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով (պարտադիր)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	Պահված պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի հավաքագրման նպատակով	Դրամական հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ	Ամորտիզացված արժեք
Ներդրումային արժեթղթեր	Պահված պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի հավաքագրման նպատակով	Դրամական հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ	Ամորտիզացված արժեք

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ. Ֆինանսական ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկվում է այն ժամանակ, երբ տեղի են ունենում ֆինանսական ակտիվի համար ակնկալվող հետագա դրամական հոսքերի վրա շրջադարձային ազդեցություն ունեցող մեկ կամ ավելի իրադարձություններ: Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվները համարվում են փուլ 3-ի ակտիվներ: Պարտքային առումով արժեզրկման փաստը ներառում է հետևյալ դեպքերի վերաբերյալ դիտարկելի տվյալները՝

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

- Փոխառուի կամ գործընկերոջ զգալի ֆինանսական դժվարությունները,
- Պայմանագրի խախտումը, մասնավորապես տոկոսների կամ մայր գումարի վճարման ուշացումը կամ չկատարումը,
- Վարկի կամ փոխառության վերաձևակերպում այնպիսի պայմանով, ինչպիսին Կազմակերպությունը չէր նախատեսել:
- Ֆինանսական դժվարությունների արդյունքում տվյալ ֆինանսական ակտիվի գծով ակտիվ շուկայի անհետացումը, կամ
- Հնարավոր է դառնում, որ փոխառուն կսնանկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի:

Երբեմն անհնար է առանձնացնել մեկ որոշակի իրադարձություն, քանի որ մի քանի իրադարձությունների միասնական ազդեցությունն է հանգեցնում ֆինանսական ակտիվների պարտքային առումով արժեզրկմանը: Կազմակերպությունը գնահատում է, թե արդյոք պարտքային գործիքները, որոնք հանդիսանում են ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ, համարվում են պարտքային առումով արժեզրկված յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Վարկը համարվում է արժեզրկված այն ժամանակ, երբ վարկառուի ֆինանսական դրության վատթարացման արդյունքում նրան զիջումներ են տրամադրվում, եթե չկան փաստեր այն մասին, որ զիջումների արդյունքում զգալիորեն նվազել են պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի չստացման հավանականության ռիսկերը և բացակայում են արժեզրկման այլ հայտանիշներ: Այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց համար դիտարկվում, սակայն չեն տրամադրվում զիջումներ, համարվում են պարտքային առումով արժեզրկված, երբ առկա են դիտարկելի պացյուցներ պարտքային առումով արժեզրկման վերաբերյալ, ներառյալ դեֆոլտի սահմանման պահանջներին համապատասխանությունը:

Դեֆոլտի սահմանումը (տես ստորև) ներառում է վճարունակության անհավանական լինելու հայտանիշերը, ինչպես նաև գումարների 90 օր կամ ավել ժամկետանց լինելու հավանականությունը:

Ձևված կամ ի սկզբանե պարտքային առումով արժեզրկված (POCI) ֆինանսական ակտիվներ. POCI ֆինանսական ակտիվների նկատմամբ այլ մոտեցում է ցուցաբերվում, քանի որ դրանք արժեզրկված են սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Այսպիսի ակտիվների համար Կազմակերպությունը ճանաչում է սկզբնական ճանաչումից ի վեր ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորստում բոլոր փոփոխությունները որպես կորուստների գծով մասհանում, իսկ ցանկացած փոփոխություն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Այսպիսի ակտիվների համար բարենպաստ փոփոխությունն առաջացնում է արժեզրկման գծով օգուտ: 2020 և 2019 թթ. ընթացքում Կազմակերպությունը չի գնել կամ ստեղծել պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ:

ԱՊԿ գծով մասհանման ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում. ԱՊԿ գծով մասհանումները ներառվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հետևյալ կերպ`

- Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների դեպքում` որպես ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից նվազում;
- Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային գործիքների դեպքում` կորուստների գծով ոչ մի պահուստ չի ճանաչվում

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ հաշվեկշռային արժեքը չափվում է իրական արժեքով:

- Կարկային հանձնառությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի դեպքում որպես պահուստ, և
- Այն դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը ներառում է և օգտագործված, և չօգտագործված բաղադրիչ, և Կազմակերպությունը չի կարողանում որոշել վարկային գծի բաղադրիչի մասով ԱՊԿ-ն օգտագործված բաղադրիչից առանձին, ապա Կազմակերպությունը ներկայացնում է կորուստների գծով համախմբված պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Համախմբված գումարը ներկայացվում է որպես օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքից նվազում: Օգտագործված բաղադրիչի համախառն արժեքից կորուստների գծով մասհանման ցանկացած գերազանցում ներկայացվում է որպես պահուստ:

Ֆինանսական ակտիվների պայմանագրային փոփոխություն և ապաճանաչում. Ֆինանսական ակտիվների պայմանագրային փոփոխությունները տեղի են ունենում այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերը կառավարող պայմանագրային պայմանները վերանայվում կամ այլ կերպ փոփոխվում են ֆինանսական ակտիվների սկզբնական ճանաչման և մարման ժամկետների միջակայքում: Փոփոխությունն ազդում է պայմանագրով նախատեսված դրամական միջոցների հոսքերի գումարի և/կամ ժամկետների վրա անմիջապես կամ ապագայում:

Կազմակերպությունը վերանայում է ֆինանսական դժվարություններ ունեցող հաճախորդների վարկային պայմանագրի պայմանները, որպեսզի ապահովի ստացման ենթակա գումարների առավելագույն հավաքագրումը և նվազագույնի հասցնի դեֆոլտի ռիսկերը: Կարկի պայմանները վերանայվում են այն դեպքում, երբ չնայած վարկառուն հնարավոր ամեն ինչ արել է սկզբնական պայմանագրային վճարման պայմանները կատարելու համար, սակայն առկա է վճարումների չկատարման մեծ ռիսկ կամ դա արդեն տեղի է ունեցել, և ակնկալվում է, որ վարկառուն կկարողանա կատարել իր արդեն վերանայված պարտավորությունները: Վերանայված պայմանները հիմնականում ներառում են վարկի մարման ժամկետների երկարաձգում, վարկի դրամական միջոցների հոսքերի ժամկետների փոփոխություն (մայր գումարի և տոկոսների մարում), վճարման ենթակա գումարների կրճատում (մայր գումարի և տոկոսային գումարների համաներում) և պայմանագրային դրույթների փոփոխություններ:

Ֆինանսական ակտիվի փոփոխման դեպքում Կազմակերպությունը գնահատում է, թե արդյոք այս փոփոխության արդյունքում առաջանում է ապաճանաչում: Կազմակերպության քաղաքականության համաձայն, փոփոխությունը հանգեցնում է ապաճանաչման, երբ այդ փոփոխության արդյունքում էապես տարբերվող այլ պայմանագրային պայմաններ են ստեղծվում: Որոշելու համար, թե արդյոք փոփոխված պայմանները էապես տարբերվում են սկզբնական պայմանագրային պայմաններից, Կազմակերպությունը հաշվի է առնում հետևյալը՝

- Կատարվում է քանակական գնահատում, որպեսզի համեմատվեն սկզբնական պայմաններով՝ մնացած պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի ներկա արժեքը և վերանայված պայմաններով պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը, և երկու գումարներն էլ զեղչվում են սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույթով: Եթե ներկա արժեքի տարբերությունը 10 տոկոսից ավել է, ապա Կազմակերպությունը որոշում է, որ առկա է վարկային պայմանագրի, որի պայմաններն էականորեն տարբեր են, ինչն էլ հանգեցնում է ապաճանաչման:
- Որակական գործոններ, ինչպիսիք են պայմանագրային դրամական հոսքերը պայմանագրի փոփոխությունից հետո այլևս չեն հանդիսանում բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ (SPPI), արժույթի փոփոխությունը

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

կամ պայմանագրային կողմի փոփոխությունը, տոկոսադրույքների փոփոխության մեծությունը, մարման ժամկետը, պայմանագրային սահմանափակումները:

Եթե պայմանները Էապես տարբերվում են, ապա Կազմակերպությունը ապաճանաչում է սկզբնական ֆինանսական ակտիվները և ճանաչում է «Նոր» ակտիվը իրական արժեքով և վերահաշվարկում է Նոր արդյունավետ տոկոսադրույք այդ ակտիվի համար: Վերանայման ամսաթիվ է համարվում արժեզրկման հաշվարկի նպատակով սկզբնական ճանաչման ամսաթիվը, այդ թվում պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի առկայությունը որոշելու նպատակով:

Եթե պայմանները Էապես չեն տարբերվում, ապա վերանայում կամ փոփոխությունները ապաճանաչման չեն հանգեցնում, և Կազմակերպությունը վերահաշվարկում է համախառն հաշվեկշռային արժեքը՝ հիմք ընդունելով ֆինանսական ակտիվի վերանայված դրամական հոսքերը, և ճանաչում է փոփոխությունից առաջացած օգուտը կամ վնասը շահույթում կամ վնասում: Նոր համախառն հաշվեկշռային արժեքը վերահաշվարկվում է՝ զեղչելով փոփոխված դրամական հոսքերը սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով (պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքով գնված կամ ի սկզբանե արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար):

Կազմակերպությունը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվները, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը (ներառյալ՝ Էապես տարբեր պայմանագրային պայմանների փոփոխման արդյունքում ուժը կորցնելը) կամ երբ երրորդ կողմին է փոխանցվում ֆինանսական ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների նկատմամբ ռիսկերն ու օգուտները:

Եթե Կազմակերպությունը չի փոխանցում և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ Էուրոյան, բոլոր ռիսկերը և հատույցները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա Կազմակերպությունը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը, ինչպես նաև դրա հետ կապված պարտավորությունը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ: Եթե Կազմակերպությունը պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ Էուրոյան, բոլոր ռիսկերը և հատույցները, ապա Կազմակերպությունը պետք է շարունակի ճանաչել ֆինանսական ակտիվը:

Դեֆոլտի սահմանումը. ԱՊԿ-ի սահմանման համար կարևոր է սահմանել դեֆոլտը: Վերջինիս սահմանումը օգտագործվում է ԱՊԿ-ի չափը և կորուստների գծով մասհանումները 12-ամսյա կամ ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստի վրա հիմնված լինելը որոշելու համար, քանի որ դեֆոլտը դեֆոլտի հավանականության (PD - ԴՀ) բաղադրիչ է, որն ազդում է ԱՊԿ-ի գնահատման, ինչպես նաև պարտքային ռիսկի զգալի աճի հայտնաբերման վրա:

Կազմակերպությունը ստորև նշված հանգամանքների դեպքում արձանագրում է դեֆոլտ, երբ՝

- Վարկառուն ունի ավելի քան 90 օր ժամկետանց ցանկացած նյութական վարկային հանձնառություն Կազմակերպության նկատմամբ, կամ
- Հավանական է, որ վարկառուն ամբողջությամբ չի վճարի իր վարկային հանձնառությունները:

Դեֆոլտի սահմանումը համապատասխանեցվում է տարբեր տեսակի ակտիվների տարբեր առանձնահատկություններն արտացոլելու նպատակով:

«ՖԻԼԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

Վարկառուի՝ իր վարկային հանձնառությունների չկատարման հավանականության գնահատման նպատակով Կազմակերպությունը հաշվի է առնում որակական և քանակական ցուցանիշները: Քանակական տեղեկատվությունը ներառում է նույն վարկառուի այլ պարտավորությունների չկատարման կամ վճարի ուշացման մասին տվյալներ, որոնք այս վերլուծության կարևոր մասն են հանդիսանում: Դեֆոլտը գնահատելիս Կազմակերպությունը հաշվի է առնում տեղեկատվության տարբեր աղբյուրներ, որոնք ստացվել են ներքին ուղիներով կամ արտաքին աղբյուրներից:

Ստորև աղյուսակը տալիս է ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն արժեզրկման պահանջների ամփոփ նկարագիրը (գնված կամ ի սկզբանե արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներից բացի)՝

Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3
(Սկզբնական ճանաչում)	(Պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր)	(Պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվներ)
12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ	Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ	Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ

Փուլ 3-ում գտնվող պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները անցնում են 6-ամսյա փորձաշրջան փուլ 2 տեղափոխվելուց առաջ պայմանագրի վարկային էական պարտավորությունները կատարելուց հետո:

Պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ. Սկզբնական ճանաչումից ի վեր ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի գնահատման նպատակով Կազմակերպությունը հաշվի է առնում ողջամիտ և հիմնավորված տեղեկատվությունը, որը հասանելի է առանց անհարկի ծախսերի կամ ջանքերի: Այն ներառում է և՛ քանակական, և՛ որակական տեղեկատվություն և վերլուծություն՝ հիմնված Կազմակերպության պատմական փորձի և պարտքային ռիսկի մասնագիտական վերլուծության վրա, և ներառում է ապագայամետ տեղեկատվություն:

Այս գնահատման նպատակն է պարզել, արդյոք տեղի է ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ, համեմատելով՝

- Վարկի ամբողջ ժամկետում հաշվառվող մնացած ԴՀ-ն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և
- Վարկի ամբողջ ժամկետի ընթացքում հաշվառվող մնացած ԴՀ-ն այն ժամանակահատվածի համար, երբ այն գնահատվել է՝ հիմք ընդունելով ռիսկերի սկզբնական ճանաչման ժամանակ առկա փաստերը և հանգամանքները (անհրաժեշտության դեպքում ճշգրտելով կանխավճարի ակնկալիքների փոփոխությունների մասով)

Պարտքային ռիսկի նշանակալի աճը որոշելիս Կազմակերպությունը օգտագործում է հետևյալ երեք հայտանիշները՝

- Քանակական թեստ՝ հիմնված ԴՀ-ի շարժի վրա;
- «Վերանայման» կարգավիճակը; և
- 30 օր ժամկետանց լինելու հանգամանքը:

«Վերանայում» առաջանում է վարկային պայմանագրի վերակառուցման ժամանակ, այսինքն՝ տոկոսագումարի և մայր գումարի վճարման ժամկետների երկարաձգում վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման արդյունքում, որը տարբերվում է վարկի տրամադրման ժամանակ եղած վիճակից, և վարկառուն դիմել է Կազմակերպությանը վարկի վճարման ժամանակացույցի փոփոխման համար: Վարկային պայմանագրի վերանայվում է միայն այն

«ՖԻՆԶԱ» ՈՆԻՎԵՐՍԱԿԱՆ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԳՄԱԿԵՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ՎՈՒՄ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

Ժամանակ, երբ Կազմակերպության համապատասխան ստորաբաժանումը համոզված է, որ վարկառու կկարողանա վճարումները կատարել նոր ժամանակացույցին համապատասխան:

2020թ. ընթացքում երկրում հայտարարված արտակարգ դրության ժամանակ և COVID-19 համաճարակի բռնկման հետևանքով մտցված շրջափակումների պատճառով մի շարք վարկերի տրամադրվել է 2 ամսվա արտոնյալ ժամանակահատված: Այս բոլոր վարկերը վերադասակարգվել են 2-րդ փուլ, ապա վեց հաջորդական, առանց ուշացումների վճարներից հետո, ճանաչվել են վերականգնված և տեղափոխվել 1 փուլ: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1-ին փուլում վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքը կազմում է 3,017,218 հազար ՀՀ դրամ:

Բազմաթիվ տնտեսական սցենարների հիման վրա Կազմակերպությունը որոշում է ԴՀ-ն սկզբնական ճանաչման ժամանակ և հետագա հաշվետու ամսաթվերին: Տարբեր տնտեսական սցենարներ առաջացնում են տարբեր ԴՀ-ներ: Այս տարբեր սցենարների կշիռը ձևավորում է դեֆոլտի միջին կշռված հավանականության հիմք, որն օգտագործվում է պարտքային ռիսկի նշանակալի աճը որոշելիս: Կանխատեսումները ներառում են Հայաստանի տնտեսության ապագա հեռանկարների վերաբերյալ տեղեկություններ, ստացված տնտեսական փորձագետների զեկույցներից, ֆինանսական վերլուծաբաններից, պետական մարմիններից և այլ նմանատիպ կազմակերպություններից, ինչպես նաև փաստացի և կանխատեսական տնտեսական տեղեկությունների ներքին և արտաքին տարբեր աղբյուրներից:

Դուրսգրում. Ֆինանսական ակտիվները դուրս են գրվում այն ժամանակ, երբ Կազմակերպությունը չունի ֆինանսական ակտիվի վերականգնման (ամբողջական կամ մասնակի) ողջամիտ ակնկալիքներ: Այս դեպքում Կազմակերպությունը որոշում է, որ վարկառու չունի համապատասխան ակտիվներ կամ եկամտի բավարար աղբյուրներ դուրս գրման ենթակա գումարների մարման նպատակով բավարար դրամական միջոցներ ստեղծելու համար:

Դուրսգրումը ներառում է ապաճանաչման իրադարձություն: Կազմակերպությունը կարող է դուրս գրված ֆինանսական ակտիվների նկատմամբ հարկադիր միջոցներ կիրառել: Կազմակերպության գործադրած հարկադիր միջոցների արդյունքում հավաքագրված գումարները արժեզրկման գծով օգուտ կառաջացնեն:

Կազմակերպության դուրսգրման քաղաքականությունը որոշվում է վերականգնման կորերի վերլուծության հիման վրա, որն առաջանում է ՖՅՄՍ 9-ի backtesting-ի և մոդելի ստուգման արդյունքում՝ որոշելու համար այն կետը, որի դեպքում ողջամտորեն կարելի է ակնկալել պորտֆելի 10% (տաս տոկոս)-ից պակաս մնացորդային գումարի հավաքագրում, որը գտնվում է դեֆոլտում առավելագույնը մինչև 24 ամիս Փուլ 3-ի վարկերի համար:

Վերականգնման կորի վերլուծության մեջ անհրաժեշտ է դիտարկել երեք պայման նախքան ստորև նշված քայլերի մեկնաբանության անորոշության արդյունքում մասնագիտական դատողություններին վերադառնալը՝

- 1) Կորի ձևը – անկախ այն բանից, արդյոք կորի արագացման գործառույթը սահմանվում է որպես ժամանակի ամենաբարձր կամ «վերջնական» վերականգնման դրույթաչափը որպես մոնոտոն («աստճանական») կամ արագ («կտրուկ»);
- 2) Վերականգնման վերջնական դրույթաչափի սադղակը - 0%-ից մինչև 100%, անկախ այն բանից, արդյոք մեծ է, թե փոքր վերականգնման դրույթաչափը, և
- 3) Վերոնշյալ 10%-ի չափանիշի ամբողջական կամ հարաբերական կիրառման ընդունումը – արդյոք վերոնշյալ 1-ին և 2-րդ պայմանների դիտարկումից հետո մոնոտոն և լայնամասշտաբ լինելու վկայությունը պահանջում է 10%-ից պակաս վերականգնման վերջնական դրույթաչափի դուրսգրման չափանիշի կիրառում (ամբողջական կիրառում) կամ արագ և

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

փոքրամասշտաբ լինելու վկայությունը պահանջում է 0.9-ով բազմապատկած վերջնական դրույթաչափի չափանիշի կիրառումը:

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ.

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունները սահմանվում են իրական արժեքով՝ ներառյալ ողջ օգուտը կամ վնասը, որոնք առաջանում են շահույթում կամ վնասում ճանաչվող վերաճնահատման արդյունքում՝ այն չափով, որքանով նրանք նախորոշված հեջային գործիքների մաս չեն կազմում: Շահույթում կամ վնասում ճանաչված զուտ օգուտը կամ վնասը ներառում է ֆինանսական պարտավորության համար վճարված ցանկացած տոկոս և շահույթի կամ վնասի այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների հաշվետվությունում դասակարգվում որպես «զուտ օգուտ/(վնաս) շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող այլ ֆինանսական գործիքներ» տողում:

Այլ ֆինանսական պարտավորություններ. այլ ֆինանսական պարտավորությունները (ներառյալ փոխառությունները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը) սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ հանած գործարքի ծախսերը: Դրանք այնուհետև չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը:

Արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդն իրենից ներկայացնում է որոշակի ժամանակահատվածում ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքի հաշվարկի և տոկոսային ծախսի համապատասխան ժամանակաշրջանում տեղաբաշխման մեթոդ: Արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդն ավելի մանրամասն ներկայացված է ստորև «զուտ տոկոսային եկամուտ» բաժնում:

Ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչումը. Կազմակերպությունն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունները միայն այն ժամանակ, երբ Կազմակերպության պարտականությունները մարվում են, չեղյալ են համարվում կամ ուժը կորցնում են: Ապաճանաչված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված ու վճարվելիք հատուցման տարբերությունը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքում:

Որակական գործոնների, քանակական գործոնների և որակական և քանակական գործոնների ընդհանուր ազդեցության ուսումնասիրություն: Կազմակերպությունը եզրակացնում է, որ փոփոխությունն էական է հետևյալ որակական գործոնների արդյունքում՝

- Ֆինանսական պարտավորության արժույթի փոփոխություն;
- Գրավի և պարտքի ապահովման այլ միջոցների փոփոխություն;
- Փոխարկման տարբերակի ներառում;
- Ֆինանսական պարտավորության ստորադասության փոփոխություն:

Քանակական գնահատման նպատակով պայմանագրային պայմանները զգալիորեն տարբերվում են այն դեպքում, երբ նոր պայմաններով դրամական միջոցների հոսքերի զեղչված ներկա արժեքը (ներառյալ վճարված գումարները, հանած յուրաքանչյուր վճար, ստացված և զեղչված՝ օգտագործելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույթը) առնվազն 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացորդային դրամական միջոցների հոսքերի զեղչված ներկա արժեքից:

Եթե փոփոխությունն էական չէ, ապա (1) նախքան փոփոխությունը՝ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի, և (2) փոփոխությունից հետո դրամական միջոցների հոսքերի ներկա արժեքի միջև առկա տարբերությունը պետք է ճանաչվի շահույթում կամ վնասում՝ որպես փոփոխության արդյունքում օգուտ կամ վնաս՝ այլ օգուտների և վնասների կազմում:

«ՖԻՆԵԼ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ. Կազմակերպությունը կնքում է գործարքներ տարբեր ածանցյալ ֆինանսական գործիքներով, որոնցից մի քանիսը դասակարգվում են որպես առևտրային նպատակով պահվող, մինչդեռ մյուսները պահվում են տոկոսադրույքի ռիսկին, պարտքային ռիսկին և արտարժույթի դրույքաչափի ռիսկին ենթարկվածությունը կառավարելու նպատակով: Պահվող ածանցյալ գործիքները ներառում են արտարժույթի փոխանակման պայմանագրեր, տոկոսադրույքի սվոփեր և վարկային արժեզրկման սվոփեր: Ածանցյալ գործիքները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ ածանցյալ գործիքի պայմանագրի կնքման ամսաթվով, և հետագայում վերաչափվում իրական արժեքով՝ յուրաքանչյուր հաշվեկշռային ամսաթվի դրությամբ: Դրանից բխող օգուտը/վնասն անմիջապես ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները համարվում են ակտիվներ, եթե դրանց իրական արժեքը դրական է, և համարվում են պարտավորություններ, եթե դրանց իրական արժեքը բացասական է:

Ածանցյալ գործիքը ներկայացվում է որպես ոչ ընթացիկ ակտիվ կամ ոչ ընթացիկ պարտավորություն, եթե գործիքի մնացորդային ժամկետը գերազանցում է 12 ամիսը և չի ակնկալվում, որ կիրականացվի կամ կկարգավորվի 12 ամսվա ընթացքում: Այլ ածանցյալ գործիքներ ներկայացվում են որպես ընթացիկ ակտիվներ կամ ընթացիկ պարտավորություններ:

Չուտ տոկոսային եկամուտ. Բոլոր ֆինանսական գործիքների մասով, բացառությամբ վաճառքի համար պահվող կամ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող գործիքներից, տոկոսային եկամուտները և ծախսերը ճանաչվում են «Չուտ տոկոսային եկամուտում» որպես «տոկոսային եկամուտ» և «տոկոսային ծախս» շահույթում կամ վնասում կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ծախսերի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների տոկոսը ներառվում է ժամանակաշրջանի ընթացքում իրական արժեքի շարժի մեջ, «Չուտ օգուտ/(վնաս) շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող առևտրային ակտիվներից և այլ ֆինանսական ակտիվներից և առևտրային պարտավորություններից» և «Չուտ օգուտ/(վնաս) շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող այլ ֆինանսական գործիքներից» հոդվածներում:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է բոլոր ապագա վճարման կամ ստացման ենթակա գումարները և միջնորդավճարները պայմանագրային կողմերի միջև, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են որոշակի պայմաններով վարկային պայմանագրին, գործարքի հետ կապված ծախսերին և այլ պարզավճարներին կամ զեղչերին: Ծախսերի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների մասով գործարքի արժեքը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում սկզբնական ճանաչման ժամանակ:

Վճարներ և կոմիսիոն եկամուտ/ծախս. Վճարները և կոմիսիոն ծախսերն ու եկամուտներն արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժան մաս հանդիսացող վճարներից բացի ներառում են նաև այլ վճարներ (տես վերոնշյալ բաժինը): Կազմակերպության շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվության այս մասում ընդգրկված վճարները, ի թիվս այլ վճարների, ներառում են վարկային համաձայնագրի սպասարկման վճարներ, վարկային հանձնառությունների գծով չօգտագործման վճարներ, երբ քիչ հավանական է, որ այդ վճարները կառաջացնեն հատուկ վարկային հանձնառություններ և վարկային սինդիկացիոն վճարներ:

Ծառայությունների գծով վճարները և կոմիսիոն ծախսերը հաշվարկվում են ծառայությունների մատուցման ժամանակ:

Որոշելու համար, արդյոք պարտավորության պարտքային ռիսկի փոփոխությունների ճանաչումը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կստեղծի կամ կմեծացնի հաշվապահան

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

հաշվառման անհամապատասխանությունը շահույթում կամ վնասում, Կազմակերպությունը գնահատում է, արդյոք ակնկալվում է պարտավորության պարտքային ռիսկի փոփոխությունների ազդեցության հաշվեգրում շահույթում կամ վնասում պայմանավորված շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող այլ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի փոփոխությամբ: Այս որոշումը կայացվում է սկզբնական ճանաչման ժամանակ:

Բաժնային գործիքներ: Բաժնային գործիքը ցանկացած այն պայմանագիրն է, որը վկայում է Կազմակերպության ակտիվում ունեցած բաժնեմասնակցության մասը՝ հանած բոլոր պարտավորությունները: Բաժնային գործիքները ճանաչվում են որպես մուտքեր՝ հանած թողարկման ուղղակի ծախսերը:

Կազմակերպության սեփական բաժնային գործիքների հետգնումը ճանաչվում է ուղղակիորեն նվազեցվում սեփական կապիտալից: Կազմակերպության սեփական բաժնային գործիքների գնման, վաճառքի, թողարկման կամ դադարեցման արդյունքում առաջացած օգուտները կամ վնասները չեն ճանաչվում շահույթում կամ վնասում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ. դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ միջոցները, վարկավորող կազմակերպություններից ստացվելիք գումարները, որոնց մարման սկզբնական ժամկետը չի գերազանցում 90 օրը և որոնք ծանրաբեռնված չեն պայմանագրային պարտավորություններով:

Հիմնական միջոցներ. հիմնական միջոցի միավորը հաշվառվում է սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկման կորուստները, եթե այդպիսիք կան:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա և նախատեսված է զրոյացնելու ակտիվների արժեքը դրանց օգտակար ծառայության վերջում: Մաշվածությունը հաշվարկվում է ուղիղ գծային մեթոդով հետևյալ օգտակար ծառայության ժամկետներով՝

- Կապի և հաղորդակցության միջոցներ	— 3 տարի:
- Գրասենյակային գույք	— 5 տարի:
- Փոխադրամիջոցներ	— 5 տարի:
- Այլ հիմնական միջոցներ	— 5 տարի:

Վարձակալած հիմնական միջոցների վրա կապիտալ ներդրումները մաշեցվում են վարձակալության ժամկետից և օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնով, եթե առկա չէ ողջամիտ համոզվածություն այն մասին, որ Կազմակերպությունը կստանա ակտիվի նկատմամբ սեփականության իրավունքը վարձակալության ժամկետի վերջում կամ կերկարաձգի վարձակալության ժամկետը:

Հիմնական միջոցների տարրը ապաճանաչվում է այն օտարելիս կամ, երբ այդ ակտիվի շարունակական օգտագործումից այլևս տնտեսական օգուտներ չեն ենթադրվում: Հիմնական միջոցների վաճառքից կամ շրջանառությունից դուրս բերումից առաջացած ցանկացած օգուտ կամ վնաս հաշվարկվում է որպես ակտիվի վաճառքից ստացված միջոցների և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Առանձին ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվներ. Որոշակի օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները, որոնք առանձին են ձեռք բերվել, հաշվառվում են սկզբնական

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և կուտակված արժեզրկումից կորուստները: Ծրագրերի օգտակար ծառայության ժամկետ է համարվում 20 տարի, իսկ լիցենզիաներինը՝ 4 տարի: Ամորտիզացիան օգտակար ծառայության ժամանակահատվածում հաշվարկվում է ուղիղ գծային մեթոդով՝ օգտական ծառայության հաշվարկված ժամկետի համար:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է ուղիղ գծով՝ օգտակար ծառայության ժամկետների հաշվին: Օգտակար ծառայության ժամանակահատվածը և ամորտիզացիայի հաշվարկման մեթոդը վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու տարվա վերջում՝ գնահատումներում ցանկացած փոփոխություն հաշվառելով առաջընթաց կերպով Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետով ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել առանձին, հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվներ՝ հետազոտության և զարգացման ծախս: Հետազոտության գործունեության ծախսը ճանաչվում է որպես այն ժամանակաշրջանի ծախս, որում այն առաջացել է:

Չարգացումից (կամ ներքին նաժազծի զարգացման փուլից) առաջացող ներքին ոչ նյութական ակտիվը ճանաչվում է միայն եթե ներկայացվել են՝

- Ոչ նյութական ակտիվի կատարման տեխնիկական իրագործելիություն է, որը այն դարձնում է հնարավոր օգտագործման կամ վաճառքի համար;
- Ոչ նյութական ակտիվի կատարման, օգտագործման կամ վաճառքի մտադրություն;
- Ոչ նյութական ակտիվի օգտագործման կամ վաճառքի հնարավորություն;
- Ինչպես կարող է ոչ նյութական ակտիվը օգտվել հետագա հավանական տնտեսական օգուտներից;
- տեխնիկական, ֆինանսական և այլ ռեսուրսների հնարավորություն, որոնք կօգնեն կատարել զարգացումը և ոչ նյութական ակտիվի օգտագործումը կամ վաճառքը և
- Չարգացման ընթացքում ոչ նյութական ակտիվին վերագրելի ծախսը չափելու հնարավորություն:

Ներքին ոչ նյութական ակտիվների համար սկզբնապես ճանաչված գումարը ծախսի այն գումարն է, որն առաջացել է ոչ նյութական ակտիվի՝ վերոնշյալ չափանիշներին բավարարելու ամսաթվին: Եթե հնարավոր չէ ճանաչել ներքին ոչ նյութական ակտիվը, զարգացման ծախսը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում այն ժամանակաշրջանում, որում այն առաջացել է:

Սկզբնական ճանաչումից հետո ներքին ոչ նյութական ակտիվները գրանցվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկման կուտակված կորուստները այն նույն հիմունքով, որով ոչ նյութական ակտիվները ձեռք են բերվում առանձին:

Ոչ նյութական ակտիվների ապաճանաչում. ոչ նյութական ակտիվները ապաճանաչվում են դրանք օտարելիս կամ երբ այլևս դրանց օգտագործումից կամ օտարումից չեն ակնկալվում հետագա տնտեսական օգուտներ: Ապաճանաչումից օգուտները կամ վնասները չափվում են որպես ակտիվի օտարումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքում այն ժամանակաշրջանում, երբ ակտիվն ապաճանաչվում է:

Նյութական և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում, բազի գույքից. յուրաքանչյուր հաշվետու տարվա վերջում Կազմակերպությունը վերանայում է իր նյութական և ոչ նյութական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները՝ որոշելու համար արդյոք կա որևէ հայտանիշ, որ այս ակտիվներում

«ՖԻՆԵԸ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

եղել են արժեզրկումից կորուստներ: Եթե առկա է որևէ նմանատիպ հայտանիշ, ապա գնահատվում է ակտիվների փոխհատուցվող գումարը, որպեսզի գնահատվեն արժեզրկումից կորուստները (եթե այդպիսիք կան): Եթե առանձին ակտիվի փոխհատուցվող գումարը հնարավոր չէ որոշել, Կազմակերպությունը գնահատում է այն դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարը, որին այդ ակտիվը պատկանում է: Եթե հնարավոր է որոշել բաշխման ողջամիտ և հետևողական հիմունք, ապա կորպորատիվ ակտիվները ևս բաշխվում են առանձին դրամաստեղծ միավորներին, այլապես դրանք բաշխվում են դրամաստեղծ ակտիվների փոքրագույն խմբին, որոնց համար կարելի է որոշել խելամիտ և հետևողական հիմունք:

Անորոշ օգտակար ծառայությամբ և օգտագործման համար դեռևս ոչ մատչելի ոչ նյութական ակտիվները ստուգվում են արժեզրկման առկայության համար առնվազն տարեկան մեկ անգամ, ինչպես նաև երբ առկա է հայտանիշ, որ ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել: Փոխհատուցվող գումարն իրական արժեքից (հանած վաճառքի հետ կապված ծախսերը) և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Օգտագործման արժեքը գնահատելիս ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը բերվում են ներկա արժեքի՝ կիրառելով մինչև հարկումը տոկոսադրույքը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը, որոնցով ապագա գնահատված հոսքերը չեն ճշգրտվել:

Եթե ակտիվի (կամ դրամաստեղծ միավորի) փոխհատուցվող գումարը գնահատվում է ավելի քիչ քան հաշվեկշռային արժեքը, ապա հաշվեկշռային արժեքն իջեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստն անհապաղ ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքում, եթե տվյալ ակտիվը չի հաշվառվում վերագնահատված արժեքով: Վերջինիս դեպքում արժեզրկումից կորուստը դիտարկվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Եթե հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի (կամ դրամաստեղծ միավորի) հաշվեկշռային արժեքն ավելացվում է մինչև վերանայված փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ավելացումից հետո հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը կորոշվել էր, եթե նախորդ ժամանակաշրջաններում ակտիվի (կամ դրամաստեղծ միավորի) գծով արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ: Արժեզրկումից կորուստի հակադարձումը անմիջապես ճանաչվում է եկամուտ կամ կորստում, եթե տվյալ ակտիվը չի հաշվառվում վերագնահատված արժեքով, ինչի դեպքում արժեզրկումից կորուստի հակադարձումը դիտարկվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

Հարկում. շահութահարկի գծով ծախսը ներառում է ընթացիկ հարկի գծով պարտավորությունը և հետաձգված հարկը:

Ընթացիկ հարկ. ընթացիկ հարկի գծով պարտավորությունը հիմնված է տարվա հարկվող շահույթի վրա: Հարկվող շահույթը տարբերվում է համապարփակ եկամուտների մասին հաշվետվությունում ներկայացվող շահույթից եկամտի և ծախսի այնպիսի տարրերի պատճառով, որոնք հարկման կամ նվազեցման ենթակա են այլ հաշվետու ժամանակաշրջաններում, ինչպես նաև այն տարրերի, որոնք երբևէ չեն հարկվելու կամ նվազեցվելու: Կազմակերպության ընթացիկ հարկային պարտավորությունները հաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ուժի մեջ մտած կամ, ըստ էության, ուժի մեջ մտած հարկի դրույքաչափերը:

Հետաձգված հարկ. հետաձգված հարկերը ճանաչվում են ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկման բազաների միջև: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ընդհանուր առմամբ ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվները ընդհանուր առմամբ ճանաչվում են բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով միայն այն

«ՖԻԼՔԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները: Նմանատիպ հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների համար (բացի բիզնես միավորումից), որոնք առաջանում են ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման պահին այնպիսի գործարքների արդյունքում, որոնք ազդեցություն չունեն ինչպես հաշվապահական, այնպես էլ հարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով՝ կապված հիմնական միջոցների և հաճախորդներին տրված վարկերի հետ: Հետաձգված հարկային ակտիվները նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով, կապված վերը նշված ներդրումների հետ, ճանաչվում են միայն այն չափով, որով հավանական է, որ առկա կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող է օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունը և ժամանակավոր տարբերությունը կմարի տեսանելի ապագայում:

Հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը պետք է վերանայվի յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվի այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները պետք է չափվեն հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային օրենքները), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ եռթյան ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումը պետք է արտացոլի հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան՝ կախված այն եղանակից, որով Կազմակերպությունը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

Տարվա ընթացիկ և հետաձգված հարկեր. ընթացիկ և հետաձգված հարկերը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դրանք վերաբերում են տարրերի, որոնք ճանաչվել են այլ համապարփակ եկամուտներում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում ընթացիկ և հետաձգված հարկերը նույնպես ճանաչվում են այլ համապարփակ եկամուտներում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Պահուստներ. պահուստները ճանաչվում են, երբ Կազմակերպությունն ունի ներկա պարտականություն (իրավական կամ կառուցողական), որպես անցյալ դեպքերի արդյունք և հավանական է, որ Կազմակերպությունից կպահանջվի կատարել պարտականությունը և պարտականության գումարը հավաստիորեն կարող է գնահատվել:

Պահուստում ճանաչված գումարն իրենից ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ լավագույն գնահատականը, որը կպահանջվի ներկա պարտականությունը մարելու համար՝ հաշվի առնելով հարակից ռիսկերը և անորոշությունները: Եթե ժամանակի մեջ դրամի արժեքի ազդեցությունը էական է, ապա պահուստի գումարը պետք է իրենից ներկայացնի այն ծախսումների ներկա արժեքը, որոնք, ըստ ակնկալության, կպահանջվեն այդ պարտականությունը մարելու համար:

Եթե ակնկալվում է, որ որևէ այլ կողմ ամբողջությամբ կամ մասամբ փոխհատուցելու է պահուստը մարելու համար պահանջվող ծախսումները, ապա փոխհատուցումը պետք է դիտվի որպես առանձին ակտիվ, երբ ըստ եռթյան որոշակի է, որ Կազմակերպության կողմից

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

պարտականությունը մարելու դեպքում փոխհատուցումը կստացվի և փոխհատուցման գումարը կարող է արժանահավատորեն չափվել:

Պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ. պայմանական պարտավորությունները չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում սակայն բացահայտվում են, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ցանկացած պայմանագրային արտահոսքի հավանականությունը շատ փոքր է: Պայմանական ակտիվները չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, բայց դրանք բացահայտվում են, երբ դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը համարվում է հավանական:

Գրավ. Կազմակերպությունը որպես հաճախորդի պարտավորությունների ապահովման միջոց ընդունում է գրավ, երբ դա նպատակահարմար է համարվում: Գրավը հիմնականում լինում է հաճախորդի ակտիվների նկատմամբ կոշտ գրավի տեսքով և Կազմակերպությանը վերապահվում է պահանջի իրավունք այս ակտիվների նկատմամբ հաճախորդի առկա և ապագա պարտավորությունների դիմաց:

Սեզմենտային հաշվետվություն. գործառնական սեզմենտը Կազմակերպության բաղադրիչ է, որը ներգրավված է ձեռնարկատիրական գործունեության մեջ և որոնցից այն կարող է ստանալ եկամուտներ և կրել ծախսեր (ներառյալ Կազմակերպության այլ բաղադրիչների հետ գործառնականություններին վերաբերող եկամուտները և ծախսերը), որի գործառնական արդյունքները պարբերաբար վերանայվում են Գործառնական Հարցերով Հիմնական Որոշումները Կայացնողի կողմից՝ սեզմենտին հատկացվելիք միջոցների վերաբերյալ որոշումներ կայացնելու և դրա կատարողականը գնահատելու նպատակով, և որի համար առկա է առանձին ֆինանսական տեղեկատվություն:

Կազմակերպության աշխատանքները մեծապես ինտեգրացված են և ՖՀՄՍ 8. «Գործառնական սեզմենտներ» ստանդարտի իմաստով հանդիսանում են մեկ բիզնես սեզմենտ: Ղեկավարությունը Կազմակերպության առանձին բաղադրիչների գործառնական արդյունքներն առանձին չի ուսումնասիրում: Ակտիվները հիմնականում կենտրոնացած են Հայաստանի Հանրապետությունում, իսկ եկամուտների ու շահույթի մեծ մասը ստացվում են Հայաստանի Հանրապետությունում կատարվող գործարքներից կամ դրանց առնչությամբ: Գործառնական Հարցերով Հիմնական Որոշում Կայացնողը՝ Կազմակերպության դեպքում Տնօրենների խորհուրդը, միայն ստանում և վերանայում է Կազմակերպության վերաբերյալ ամբողջական տեղեկությունները:

Կազմակերպության հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառելիս՝ Կազմակերպության ղեկավարությանը անհրաժեշտ է կատարել դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնք այլ աղբյուրներից ակնհայտ չեն երևում: Գնահատումները և դրա հետ կապված ենթադրությունները հիմնված են նախկին փորձի և այլ համապատասխան գործոնների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումներում փոփոխությունները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, երբ փոփոխությունը տեղի է ունենում, եթե փոփոխությունը վերաբերում է միայն այդ ժամանակաշրջանին կամ փոփոխությունը ճանաչվում է այդ և ապագա ժամանակաշրջաններում, եթե փոփոխությունն ազդում է ընթացիկ և ապագա ժամանակաշրջանների վրա:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

4. ԿԱՐԵՎՈՐ ՀԱՇՎԱՊԱՀՎԱԿԱՆ ԴԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿՎՊՎԱԾ ԱՆՈՐՈՇՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԸ

Կազմակերպության հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառելիս Կազմակերպության ղեկավարությանն անհրաժեշտ է լինում կատարել դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնք այլ աղբյուրներից ակնհայտ չեն երևում: Գնահատումներն և դրա հետ կապված ենթադրությունները հիմնված են նախկին փորձի և այլ համապատասխան գործոնների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և դրանց հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումներում փոփոխությունները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, երբ փոփոխությունը տեղի է ունենում, եթե փոփոխությունը վերաբերում է միայն այդ ժամանակաշրջանին, կամ փոփոխությունը ճանաչվում է այդ և ապագա ժամանակաշրջաններում, եթե փոփոխությունն ազդում է ընթացիկ և ապագա ժամանակաշրջանների վրա:

Այս բացահայտումը ներկայացնում է այն հարցերը, որոնք ունեն դատողության կամ բարդության առավել բարձր աստիճան և գնահատման անորոշության հիմնական աղբյուրները, որոնք ունեն զգալի ռիսկեր, որոնք հանգեցնում են հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում էական ճշգրտմանը: Յուրաքանչյուր գնահատման մասին մանրամասն տեղեկատվությունը ներառված է համապատասխան բացահայտումներում, այդ թվում ֆինանսական հաշվետվությունների յուրաքանչյուր առնչվող հոդվածի համար հաշվարկման հիմքի վերաբերյալ տեղեկատվությունը:

Կորուստների գծով մասհանման չափումը. Ամորտիզացված արժեքով և այլ համապարփակ եկամուտներում իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների համար ակնկալվող պարտքային կորուստներին ուղղված մասհանումների (ԱՊԿ) չափումը այն ոլորտն է, որը պահանջում է համալիր մոդելների և ապագա տնտեսական պայմանների և վարկային վարքագծի վերաբերյալ զգալի ենթադրություններ (օրինակ՝ հաճախորդների դեֆոլտի հավանականությունը և դրա արդյունքում առաջացող կորուստները):

ԱՊԿ-ի չափման ժամանակ հաշվապահական պահանջների կիրառման համար անհրաժեշտ են նաև մի շարք կարևոր դատողություններ, ինչպիսիք են՝

- պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի չափանիշների որոշում,
- ԱՊԿ-ի չափման համար համապատասխան մոդելների և ենթադրությունների ընտրություն;
- Յուրաքանչյուր վարկատեսակի/շուկայի և նրանց համապատասխան ԱՊԿ-ի համար սպասվելիք իրավիճակների քանակների և տեսակարար կշիռների սահմանում,
- ԱՊԿ-ի չափման նպատակով համանման ֆինանսական ակտիվների խմբերի ստեղծում:

ՖՀՄՍ 9 ստանդարտի COVID-19 միջոցառումներ, պատերազմի հետևանքների մեղմացման միջոցառումներ

Կազմակերպությունը որոշում է, թե արդյոք COVID-19 պանդեմիան ազդում է վարկառուների պարտքային ռիսկի զգալի աճի վրա: Կազմակերպությունը ժամանակավորապես վերանայել է հետաձգման կարգավիճակը՝ կիրառելով «Վերականգնման ընթացակարգը» և «պարտքային ռիսկի զգալի աճը» (SICR), դրանով իսկ ճշգրտելով դեֆոլտի հավանականությունը՝ հաշվի առնելով համաճարակի ազդեցությունը: Վերականգնման ընթացակարգը կիրառվում է միայն վերակառուցված վարկերի համար, որոնց հետաձգման նշույթը կարող է հանվել, որոնք ընթացիկ

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

Էին (առանց ուշացման) մինչև դեկրետ/ ճգնաժամային ժամանակաշրջան և վերակառուցում և ընթացիկ են իրենց վերակառուցված վիճակում և վեց ամսվա ընթացքում ավարտել են ծրագրված հաջորդական վճարումները:

Կազմակերպությունը նաև կիրառում է մակրոտնտեսական կանխատեսումներ, որոնք հաշվի են առնում COVID-19-ի ազդեցությունը, որը հասանելի է առանց չարդարացված ծախսերի կամ քանքերի:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա ընթացքում հաճախորդներին տրամադրված ամորտիզացված արժեքով փոփոխված վարկերի ընդհանուր գումարը կազմում է 12,342,547 հազար դրամ, որից 2020թ. ընթացքում մարվել է 3,017,218 հազար դրամ: Փոփոխված վարկերի զգալի մասը բաժին է ընկնում COVID-19-ին:

Մի շարք հաճախորդներ տուժել են Լեռնային Ղարաբաղում ռազմական գործողությունների սրման հետևանքով: Պատերազմի զոհերի վարկերը դուրս են գրվել 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 37,387 հազար ՀՀ դրամ ընդհանուր հաշվեկշռային գումարով: Վարկերը, որոնցով տուժել է ընտանիքի մերձավոր անդամը, դասակարգվել են որպես 3-րդ փուլի վարկեր, ինչի արդյունքում 13,824 հազար դրամ համախառն հաշվեկշռային արժեքով վարկերը 1-ին փուլից վերադասակարգվել են 3-րդ փուլ, իսկ 25,569 հազար դրամ համախառն հաշվեկշռային արժեքով վարկերը 2-րդ փուլից վերադասակարգվել են 3-րդ փուլ:

ՀՀ ԿԲ պահուստի գնահատում. ԿԲ-ի պահուստին գնահատումը հիմնված է հետևյալ պայմանների և դրույթների կիրառման վրա.

- Կազմակերպությունը նախատեսում է վերահաշվարկել Սպառողական վարկերի մասին ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի 1-ին կետի խախտման կապակցությամբ հաշվարկված տոկոսների գումարը՝ 2018թ. հունվարի 1-ից մինչև 2020թ. հուլիսի 20-ն ընկած ժամանակահատվածում տրված վարկերի գծով՝ հիմք ընդունելով 365 օր 360 օրվա փոխարեն;
- Կազմակերպությունը պետք է վերահաշվարկի Սպառողական վարկերի մասին ՀՀ օրենքի 10-րդ հոդվածի 2-րդ կետի և 86-րդ հոդվածի 3-րդ կետի 8/05-րդ հոդվածի 3-րդ կետի խախտմամբ մարված վարկերի դիմաց ստացված և վճարված վճարները:

Ելնելով Կազմակերպության ենթադրություններից՝ ներքոնշյալ կանոնների խախտումներից տուժած հաճախորդների մոտ 70%-ը կպահանջի վերադարձնել իրենց գումարները: Մնացած հաճախորդները համարվում են պասիվ:

5. ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ՀԱՄԱՐԺԵՆԵՐ

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կանխիկ դրամ	190,628	211,975
Ընթացիկ հաշիվներ	534,066	492,519
	724,694	704,494
<i>Հանած՝ ակնկալվող պարտքային կորուստներ</i>	<i>(7)</i>	<i>(899)</i>
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	724,687	703,595

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն, ԱՊԿ կորուստների գծով պահուստների համադրումը ըստ փուլերի ներկայացվում է ստորև՝

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

	Փուլ 1	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստներ առ 1 հունվար 2019թ.	238	238
Պահուստային ծախս	661	661
Ակնկալվող պարտքային կորուստներ առ 31 դեկտեմբեր 2019թ.	899	899
Ակնկալվող պարտքային կորուստներ առ 31 հունվար 2020թ.	899	899
Վերականգնում	(892)	(892)
Ակնկալվող պարտքային կորուստներ առ 31 դեկտեմբեր 2020թ.	7	7

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ընթացիկ հաշիվները պահվում են առևտրային ռեզիդենտ բանկերում, ընդ որում մնացորդի 81.8%-ը պահվում է երկու ռեզիդենտ առևտրային բանկում: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, Կազմակերպությունը չունի որևէ ֆինանսական հաստատությունում կենտրոնացած միջոցներ, որոնց մնացորդը կգերազանցեր սեփական կապիտալի 10%-ը (2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ զրո):

6. ՀԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐԻՆ ՏՐՎԱԾ ՎԱՐԿԵՐ

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով	24,298,801	26,260,402
Հանած՝ <i>ակնկալվող պարտքային կորուստներ</i>	(4,488,569)	(2,338,487)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	19,810,232	23,921,915

Ստորև ներկայացված են հաճախորդներին տրված վարկերը ըստ վարկատեսակների՝

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			
	Համախառն վարկեր	Կորուստների գծով մասհանում	Չուտ վարկեր	Կորուստների գծով մասհանում համախառն վարկերի նկատմամբ, %
Անհատական գյուղատնտեսական վարկեր	13,159,094	(2,140,871)	11,018,223	16.3%
Անհատական բիզնես վարկեր	6,792,891	(1,336,288)	5,456,603	19.7%
Սպառողական վարկեր	4,346,816	(1,011,410)	3,335,406	23.3%
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	24,298,801	(4,488,569)	19,810,232	18.5%

	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			
	Համախառն վարկեր	Կորուստների գծով մասհանում	Չուտ վարկեր	Կորուստների գծով մասհանում համախառն վարկերի նկատմամբ, %
Անհատական գյուղատնտեսական վարկեր	13,529,982	(1,033,545)	12,496,437	7.64%
Անհատական բիզնես վարկեր	10,874,402	(1,109,612)	9,764,790	10.20%
Սպառողական վարկեր	1,855,801	(195,286)	1,660,515	10.52%
Խմբային վարկեր*	41	(38)	3	92.68%
Խմբային գյուղատնտեսական վարկեր*	176	(6)	170	3.41%
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	26,260,402	(2,338,487)	23,921,915	8.90%

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

*Սրանք ներկայացնում են խմբային վարկերը և խմբային գյուղատնտեսական վարկերը, որոնք Կազմակերպությունն այլևս չի տրամադրում որպես առանձին վարկատեսակ: Հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ նշված մնացորդները ներկայացնում են համապատասխան վարկատեսակների գծով մնացորդները:

Ստորև ներկայացված են հաճախորդներին տրված վարկերն ըստ տնտեսության ոլորտների՝

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Համախառն վարկեր	Համախառն վարկեր, %	Համախառն վարկեր	Համախառն վարկեր, %
Գյուղատնտեսություն	13,695,466	56.36%	13,950,911	53.13%
Ծառայություն	4,791,741	19.72%	5,025,840	19.14%
Առևտուր	3,184,063	13.10%	4,000,782	15.24%
Արդյունաբերություն	849,593	3.50%	1,133,689	4.32%
Տրանսպորտ	769,154	3.17%	837,550	3.19%
Ծինարարություն	90,927	0.37%	154,624	0.59%
Այլ	917,857	3.78%	1,157,006	4.41%
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	24,298,801	100.00%	26,260,402	100.00%

Ստորև ներկայացված է ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի շարժը:

	Գյուղատնտեսություն	Առևտուր	Արդյունաբերություն	Տրանսպորտ	Ծինարարություն	Ծառայություն	Այլ	Ընդամենը
2019թ. հունվարի 1	901,155	326,502	95,565	86,157	60,857	171,314	155,652	1,797,202
Պահուստային ծախս Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերականգնում	491,827	152,049	44,559	41,347	16,671	292,801	8,967	1,048,221
Հաճախորդներին տրամադրված վարկերի դուրսգրում	(500,613)	(196,161)	(62,807)	(63,641)	(36,597)	(24,899)	(92,125)	(976,843)
Փոփոխություններ տոկոսային եկամտի ճշգրտում	27,398	9,271	4,157	2,940	2,245	20,216	266	66,493
Արտարժույթային տարբերություններ	(3,782)	(1,085)	(307)	(227)	(42)	(1,266)	(412)	(7,121)
2019թ. դեկտեմբերի 31	1,068,409	434,597	110,747	82,388	53,621	469,815	118,910	2,338,487
Պահուստային ծախս Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերականգնում	1,432,385	154,083	46,910	98,318	17,136	876,630	28,051	2,653,513
Հաճախորդներին տրամադրված վարկերի դուրսգրում	(520,008)	(186,216)	(56,379)	(50,011)	(34,204)	(169,008)	(100,112)	(1,115,938)
Փոփոխություններ տոկոսային եկամտի ճշգրտում	62,719	21,967	2,661	2,749	1,198	37,866	498	129,658
Արտարժույթային տարբերություններ	75,269	21,878	5,606	5,215	2,336	38,781	5,000	154,085
2020թ. դեկտեմբերի 31	2,266,556	534,770	137,658	148,655	49,877	1,264,283	86,770	4,488,569

«ՖԻՆԲԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

Գրավի և պարտքի ապահովվածության այլ միջոցների վերուժություն. Կազմակերպությունը մանրակրկիտ ուսումնասիրում է արժեզրկված վարկերի համար պահվող գրավները, երբ ավելի հավանական է դառնում, որ Կազմակերպությանը կանցնի գրավի առարկայի սեփականությունը՝ հնարավոր կորուստները մեղմելու նպատակով: Ֆինանսական ակտիվները և դրանց գծով պահվող գրավների մասին տեղեկատվությունը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներկայացված է ստորև.

	2020թ. դեկտեմբերի 31	2019թ. դեկտեմբերի 31
Շարժական միջոցներով գրավադրված վարկեր	2,272,897	2,292,870
Ոչ շարժական միջոցներով գրավադրված վարկեր	3,881,761	4,506,473
Ընդամենը ապահովված վարկեր	6,154,658	6,799,343
Չապահովված վարկեր՝ էքսպրես վարկեր	16,331,179	18,529,606
Ընդամենը չապահովված վարկեր	16,331,179	18,529,606
Ընդամենը վարկեր	22,485,837	25,328,949
Հաշվեգրված տոկոսագումար	1,557,950	903,215
Սպասարկման վճարներ, գուտ	255,014	28,238
Հանած՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը	(4,488,569)	(2,338,487)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	19,810,232	23,921,915

2020 և 2019թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված բոլոր վարկերը (ընդհանուր պորտֆելի 100%) տրվել են Հայաստանի Հանրապետությունում գործող անհատներին և Կազմակերպություններին, որը ցույց է տալիս, որ առկա է նշանակալի աշխարհագրական կենտրոնացում մեկ շրջանում:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով այլ տեղեկատվությունները տե՛ս ծան. 25:

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

7. ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

	Վարձակալած հիմնական միջոցների վրա կապիտալ ներդրումներ	Կապի և հաղոր- դակցման միջոցներ	Գրասենյակային գույք	Փոխադրա- միջոցներ	Այլ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
2019թ. հունվարի 1	325,950	454,729	323,652	76,599	211,133	1,392,063
Ավելացումներ	8,566	44,216	12,905	1,227	4,911	71,825
2019թ. դեկտեմբերի 31	334,516	498,945	336,557	77,826	216,044	1,463,888
Ավելացումներ	7,965	8,352	4,854	-	3,819	24,990
Դուրսգրումներ	(57,045)	-	-	-	-	(57,045)
2020թ. դեկտեմբերի 31	285,436	507,297	341,411	77,826	219,863	1,431,833
Կուտակված մաշվածություն						
2019թ. հունվարի 1	221,356	277,683	280,416	76,599	189,341	1,045,395
Մաշվածության ծախս	29,612	64,426	24,191	962	15,798	134,989
2019թ. դեկտեմբերի 31	250,968	342,109	304,607	77,561	205,139	1,180,384
Մաշվածության ծախս	26,181	64,655	14,578	116	7,617	113,147
Դուրսգրումներ	(40,426)	-	-	-	-	(40,426)
2020թ. դեկտեմբերի 31	236,723	406,764	319,185	77,677	212,756	1,253,105
Չուտ հաշվեկշռային արժեք						
2020թ. դեկտեմբերի 31	48,713	100,533	22,226	149	7,107	178,728
2019թ. դեկտեմբերի 31	83,548	156,836	31,950	265	10,905	283,504

2020 և 2019թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ամբողջությամբ մաշված, բայց դեռ օգտագործվող ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքը կազմում է 889,537 հազար և 766,070 հազար դրամ, համապատասխանաբար:

2020 և 2019թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունը չի ունեցել գրավադրված հիմնական միջոցներ:

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

8. ՈՉ ՆՅՈՒԹԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ

	Համակարգչային ծրագրեր	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք		
2019թ. հունվարի 1	489,704	489,704
Ավելացումներ	133,444	133,444
2019թ. դեկտեմբերի 31	623,148	623,148
Ավելացումներ	24,012	24,012
2020թ. դեկտեմբերի 31	647,160	647,160
Ամորտիզացիայի ծախս		
2019թ. հունվարի 1	201,060	201,060
Ամորտիզացիայի ծախս	89,619	89,619
2019թ. դեկտեմբերի 31	290,679	290,679
Ամորտիզացիայի ծախս	102,890	102,890
2020թ. դեկտեմբերի 31	393,569	393,569
Չուտ հաշվեկշռային արժեք		
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	253,591	253,591
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	332,469	332,469

9. ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱԸ ԻՐԱՎՈՒՆՔՈՎ ԱԿՏԻՎՆԵՐ

Օգտագործման իրավունքով ակտիվ	Շինություններ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք		
2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	976,174	976,174
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	976,174	976,174
Ավելացումներ	147,809	147,809
Վարձակալության դադարեցում	(258,647)	(258,647)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	865,336	865,336
Կուտակված մաշվածություն		
2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	-
Տարվա ծախս	259,360	259,360
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	259,360	259,360
Տարվա ծախս	252,023	252,023
Վարձակալության դադարեցում	(93,959)	(93,959)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	417,424	417,424
Հաշվեկշռային արժեք		
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	716,814	716,814
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	447,912	447,912

Կազմակերպությունը վարձակալում է բազմաթիվ շինություններ: Վարձակալության միջին ժամկետն է 5 տարի:

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

2020թ. ընթացքում Կազմակերպությունը ծախսերի օպտիմալացման նպատակով փակել կամ փոխարինել է 14 մասնաճյուղ, որի արդյունքում դադարեցվել է 168,688 հազար ՀՀ դրամ օգտագործման իրավունքով ակտիվների ճանաչումը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը ներկայացված է ծան. 25-ում և ծան. 14-ում:

	2020թ. դեկտեմբերի 31	2019թ. դեկտեմբերի 31
Շահույթում և վնասում ճանաչված գումարներ		
Ակտիվի օգտագործման իրավունքի մաշվածության ծախս	252,023	259,360
Վարձակալության գծով պարտավորությունների տոկոսային ծախս	85,483	108,984
Կարճաժամկետ վաճակալություններին առնչվող ծախս	-	1,083
Եկամուտներ վարձակալության գծով պարտավորությունների զիջումներից	11,854	-
Ակտիվի օգտագործման իրավունքի ապաճանաչումից եկամուտ	15,336	-

Ընդամենը դրամական միջոցների արտահոսքը վարձակալությունների համար կազմում է 227,917 հազար ՀՀ դրամ:

Վարձակալության գծով պարտավորություն

	2020թ. դեկտեմբերի 31	2019թ. դեկտեմբերի 31
Ժամկետայնության վերլուծություն		
1-ին տարի	257,238	336,036
2-րդ տարի	170,161	327,945
3-րդ տարի	100,694	327,945
4-րդ տարի	57,373	85,670
5-րդ տարի	23,979	-
6-րդ տարի	9,420	-
7-րդ տարի	7,134	-
	625,999	1,077,596
Հանած՝ չվաստակած տոկոսային եկամուտը	(115,235)	(292,678)
	510,764	784,918
Վերլուծված է որպես՝		
Ոչ ընթացիկ	305,322	558,537
Ընթացիկ	205,442	226,381
	510,764	784,918

2020թ. ընթացքում COVID-19 համաճարակի բռնկման արդյունքում Կազմակերպությանը տրամադրվել են վարձավճարների գծով զիջումներ, որոնք չեն դիտարկվել որպես վարձակալության պայմանագրի փոփոխություն: Արդյունքում՝ զիջումներից ստացված շահույթը 11,854 հազար դրամի չափով ճանաչվել է այլ եկամուտների կազմում: Վարձակալության գծով պարտավորությունների շարժը ներկայացված է ծան. 14-ում:

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

10. ԱՅԼ ԱԿՏԻՎՆԵՐ

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Ստանալիք գումարներ վճարահաշվարկային կազմակերպություններից	16,251	12,373
Այլ ստացվելիք գումարներ	1,759	3,022
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	18,010	15,395
Այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Կանխավճարված հարկեր և այլ պարտավորություններ բյուջեին բացառությամբ շահութահարկի	22,275	15,227
Վերադարձված ակտիվներ	19,569	420
Կանխավճարներ ապրանքների և ծառայությունների գծով	14,142	13,743
Պաշարներ	8,735	15,439
Այլ	1,023	5,191
Ընդամենը այլ ակտիվներ	83,754	65,415

11. ԹՈՂԱՐԿՎԱԾ ՊԱՐՏՁԱՅԻՆ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐ

	Արժույթ	Թողարկման ամսաթիվ	Մարման ժամկետ ամիս/տարի	Արժեկտրոնի%	2020 թ. դեկտեմբերի 31	2019 թ. դեկտեմբերի 31
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	ՀՀ դրամ	28/10/19	24/09/22	10.5	1,540,672	1,539,905
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	ՀՀ դրամ	09/01/19	20/12/21	10.5	1,405,265	1,405,493
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	ՀՀ դրամ	17/05/19	26/04/22	10.5	1,018,170	1,017,068
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	ԱՄՆ դոլար	18/03/19	25/02/22	6	1,066,500	978,373
Ընդամենը թողարկված պարտքային արժեթղթեր					5,030,607	4,940,839

2019թ. ընթացքում իրականացվել է 1,500,000 հազար ՀՀ դրամ, 1,400,000 հազար ՀՀ դրամ, 1,000,000 հազար ՀՀ դրամ և 2,000 հազար ԱՄՆ դոլար անվանական արժեթղթով պարտքային արժեթղթերի չորս թողարկում՝ ստորև ներկայացված աղյուսակին համապատասխան:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

12. ԱՅԼ ՓՈԽԱՌՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

	Միջին կշռված անվանական տոկոսադրույք	2020թ. դեկտեմբերի 31	Միջին կշռված անվանական տոկոսադրույք	2019թ. դեկտեմբերի 31
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններ	8.20%	5,187,236	7.94%	11,173,532
FINCA Microfinance Holding	6.70%	1,934,683	-	-
Հայաստանի Կենտրոնական Բանկ	6.40%	85,192	6.41%	100,776
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններ	9.60%	2,355,245	9.98%	1,239,648
Ընդամենը այլ փոխառու միջոցներ		9,562,356		12,513,956

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունն ունի փոխառություններ 7 ֆինանսական հաստատություններից (2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 7 ֆինանսական հաստատություններից), որոնց մնացորդներից յուրաքանչյուրը գերազանցում է սեփական կապիտալի 10%: Այս մնացորդների համախառն արժեքը 2020թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 8,874,137 հազար դրամ (2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 11,981,562 հազար դրամ):

Կազմակերպությունը պարտավոր է համապատասխանել փոխառու միջոցներին առնչվող ֆինանսական սահմանափակումներին: Այս սահմանափակումները ներառում են սահմանված գործակիցներ՝ պարտավորություն/սեփական կապիտալ հարաբերակցությունը և մի շարք այլ ֆինանսական գործակիցներ:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմակերպությունը խախտել է միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների հետ փոխառությունների համաձայնագրերով նախատեսված որոշակի ֆինանսական սահմանափակումներ, որոնք վերաբերում են պորտֆելի որակին և դրական եկամտաբերությանը: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ փոխառությունների գումարները, որոնց նկատմամբ տեղի են ունեցել դեֆոլտներ, կազմել են 5,187,236 հազար ՀՀ դրամ:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպության իրացվելիության վերլուծության նպատակով Կազմակերպությունը միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված բոլոր փոխառությունները դասակարգել է որպես ցպահանջ, քանի որ միջազգային կառույցների հետ գոյություն ունեն խաչաձև դեֆոլտի վերաբերյալ դրույթներ, տե՛ս ծանոթագրություն 25:

Ղեկավարությունը, սակայն, կարծում է, որ այդ վարկերը կմարվեն ըստ իրենց պայմանագրային պայմանների, և խախտման հետ կապված ներումները կստացվեն վարկատուներից: Այս պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

Այլ փոխառու միջոցները պետք է մարվեն հետևյալ կերպ.

«ՖԻՆԵԼ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

	2020թ. դեկտեմբերի 31	2019թ. դեկտեմբերի 31
1-ին տարի	8,577,753	7,543,095
2-րդ տարի	962,220	3,984,958
3-րդ տարի	17,858	972,478
4-րդ տարի	3,016	10,415
5 -րդ տարի	1,508	3,010
	9,562,355	12,513,956

13. ԱՅԼ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		
ՀՀ ԿԲ պահուստ	240,000	-
Բիզնեսի վերակազմավորման պահուստ	39,890	-
Ծառայությունների համար վճարվող գումարներ	12,499	47,645
Այլ	-	7,344
	292,389	54,989
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ		
Զօգտագործած արձակուրդային պահուստ	164,624	213,717
Պարտավորություններ հարկերի գծով բացառությամբ շահութահարկի	94,850	84,979
Այլ	20,546	7,590
	280,020	306,286
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	572,409	361,275

Պլանային ստուգումից հետո Հայաստանի Կենտրոնական բանկը (ԿԲ) Կազմակերպությանը պարտավորեցրել է վճարումներ կատարել իր հաճախորդներին՝ վճարման ենթակա տոկոսների վերահաշվարկի և գերազնահատված միջնորդավճարների կապակցությամբ: Ստուգման արդյունքում Կազմակերպությունը գնահատել և ճանաչել է ստորև նկարագրած կարգավորումներին համապատասխանող պահուստը ըստ քայլ առ քայլ պլանի:

Քայլ առ քայլ պլանի համաձայն, Կազմակերպությունը պետք է կատարի հետևյալ գործողությունները՝

1. Կազմակերպությունը նախատեսում է վերահաշվարկել "Սպառողական վարկերի մասին" ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի 1-ին կետի խախտման մասով հաշվարկված տոկոսների գումարը՝ 2018 թ. հունվարի 1-ից մինչև 2020 թ. հունիսի 20-ն ընկած ժամանակահատվածում տրված վարկերի գծով՝ հիմք ընդունելով 365 օր 360 օրվա փոխարեն
2. Կազմակերպությունը պետք է վերահաշվարկի ստացված և վերադարձման ենթակա տրամադրման վճարները այն վարկերի գծով, որոնք տրամադրվել են 2018թ. հունվարի 1-ից սկսած և մարման ժամկետից շուտ են մարվել հաճախորդների կողմից "Սպառողական վարկերի մասին" ՀՀ օրենքի 10-րդ հոդվածի 2-րդ կետի և 86-րդ հոդվածի 3-րդ դրույթ 8/05-ի 86 (3) կետի խախտման մասով:

Գումարները պետք է վերադարձվեն հաճախորդներին մինչև 2021թ. դեկտեմբերի 31-ը:

Վերակազմավորման պահուստը այն ծախսերի գծով է, որոնք Կազմակերպությունը կկրի 2021թ.՝ 9 մասնաճյուղերի փակման, և աշխատակիցների կրճատման հետևանքով:

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

14. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՌԱՋԱՑԱԾ ԴԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱԴՐՈՒՄ

Ստորև ներկայացված աղյուսակը ներկայացնում է Կազմակերպության ֆինանսական գործունեությունից առաջացած պարտավորություններում փոփոխությունները՝ այդ թվում՝ բամական և ոչ դրամական միջոցների փոփոխությունները: Ֆինանսական գործունեությունից առաջացած պարտավորություններ են համարվում այն դրամական միջոցները, որոնք նախկինում դրամական միջոցների հաշվետվությունում դասակարգվել են կամ ապագայում դասակարգվելու են որպես ֆինանսական գործունեությունից առաջացած դրամական միջոցների հոսքեր:

	2020 թ. հունվարի 1	Մուտքեր/ դրամական հոսքեր	Մարումներ - դրամական հոսքեր	Տոկոսավճար	Ոչ դրամական փոփոխություններ			2020 թ. դեկտեմբերի 31
					Տոկոսային ծախս	Արտարժույթի վերազնահատում	Նոր վարձակալություններ, պայմանագրի փոփոխություն և վարձակալության զիջումներ	
Այլ փոխառու միջոցներ	12,513,956	10,066,256	(13,832,651)	(936,968)	949,063	802,700	-	9,562,356
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	4,940,839	-	-	(467,342)	470,962	86,148	-	5,030,607
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	784,918	-	(227,917)	(88,211)	85,483	-	(43,509)	510,764
	18,239,713	10,066,256	(14,060,568)	(1,492,521)	1,505,508	888,848	(43,509)	15,103,727

	2019 թ. հունվարի 1	Մուտքեր/ դրամական հոսքեր	Մարումներ - դրամական հոսքեր	Տոկոսավճար	Ոչ դրամական փոփոխություններ			2019 թ. դեկտեմբերի 31
					Տոկոսային ծախս	Արտարժույթի վերազնահատում		
Այլ փոխառու միջոցներ	12,808,713	31,539,215	(31,726,406)	(981,726)	972,808	(98,648)		12,513,956
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	4,927,646	3,462,754	(3,409,407)	(425,656)	385,866	(364)		4,940,839
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	976,174	-	(199,346)	(100,894)	108,984	-		784,918
	18,712,533	35,001,969	(35,335,159)	(1,508,276)	1,467,658	(99,012)		18,239,713

(i) բանկային վարկերից, կապակցված կողմերից ստացված փոխառություններից և այլ փոխառություններից ստացված դրամական հոսքերը կազմում են փոխառություններից ստացված մուտքերի և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում փոխառությունների մարման զուտ գումարը:

«ՖԻԼԵԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

15. ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ

2020 և 2019թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հայտարարված, թողարկված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած էր 490,596 սովորական բաժնետոմսերից՝ 10,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով: Սովորական բաժնետոմսեր տնօրինողները իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժիններ, որոնք հայտարարվում են ժամանակ առ ժամանակ և Կազմակերպության տարեկան ընդհանուր ժողովներին ունեն մեկ բաժնետոմսի դիմաց մեկ ձայնի իրավունք:

Կազմակերպության բաժնետիրական կապիտալը բաժնետերերի կողմից վճարվել է ՀՀ դրամով և նրանք իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժիններ և կապիտալի բաշխում ՀՀ դրամով:

Կազմակերպության բաժնետերերի միջև բաշխվող պահուստները սահմանափակված են իր կուտակված չբաշխված շահույթով, որոնք ներկայացված են վերահսկողության նպատակով պահանջված հաշվետվություններում: Չբաշխվող պահուստները ներկայացվում են պահուստավորման ֆոնդով, որը ստեղծվում է օրենսդրության պահանջով: Կազմակերպության պահուստային ֆոնդը ձևավորվում է տարեկան պարտադիր վարվող հատկացումների միջոցով՝ հաշվարկված Կազմակերպության զուտ շահույթի 5%-ի չափով 46,202 հազար դրամ (2019: 46,599 հազար դրամ), մինչև ֆոնդը կազմի բաժնետիրական կապիտալի 15%-ը:

2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպության պահուստային կապիտալը կազմում է 343,967 հազար դրամ և 297,765 հազար դրամ: Պահուստի այս գումարը կարող է օգտագործվել Կազմակերպության կորուստները ծածկելու, ինչպես նաև Կազմակերպության պարտատոմսերը մարելու և բաժնետոմսերը հետ գնելու համար, եթե այլ միջոցները դրա համար չեն բավարարում: Պահուստային հիմնադրամը չի կարող օգտագործվել այլ նպատակների համար:

2020 թ. Կազմակերպությունը հայտարարել և վճարել է 496,000 հազար դրամի չափով շահաբաժիններ (2019 թ.՝ 1,415,401 հազար դրամ): 5% ոչ ռեզիդենտի շահութահարկը ներառված է գումարի մեջ:

16. ԶՈՒՏ ՏՈԿՈՍԱԿՑԻՆ ԵԿՎՍՈՒՏ

	2020թ.	2019թ.
Տոկոսային եկամուտ		
- հաճախորդներին տրված վարկեր	6,405,799	6,881,561
- ներդրումային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով	76,989	75,678
- դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	17,039	4,519
- տոկոսային եկամուտ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից	-	12
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	6,499,827	6,961,770
Տոկոսային ծախս		
- այլ փոխառու միջոցներ	(959,147)	(1,006,329)
- թողարկված պարտքային արժեթղթեր	(470,962)	(391,061)
- վարձակալության գծով պարտավորություն	(85,483)	(108,984)
- հետգնման պայմանագրեր	(20,622)	(38,470)
- տոկոսային ծախս շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից	-	(12)
Ընդամենը տոկոսային ծախսեր	(1,536,214)	(1,544,856)
Զուտ տոկոսային եկամուտ նախքան տոկոսակիր ակտիվների արժեզրկումից կորուստները	4,963,613	5,416,914

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

Տուգանքները հաշվարկվում են հաշվեգրման մեթոդով և ներառվում են վարկի մայր գումարի և ժամկետանց հաշվեգրված տոկոսների գումարներում: 2020թ. այդ գումարը կկազմի 532, 403 հազար ՀՀ դրամ (2019թ.՝ 427 362 հազար ՀՀ դրամ) : Քանի որ ժամկետանց գումարների հիմնական մասը բաժին է ընկնում 3-րդ փուլում գտնվող վարկերին, 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվարկված է 412, 765 հազար ՀՀ դրամի չափով տուգանք (2019թ.՝ 290 962 հազար ՀՀ դրամ):

17. ԶՈՒՏ ՕԳՈՒՏ ԱՐՏԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՑ

	2020թ.	2019թ.
Արտարժույթի առքուվաճառքից զուտ օգուտ	127,164	169,018
Արտարժույթի վերագնահատումից զուտ վնաս	(37,764)	(8,471)
Ընդամենը զուտ օգուտ արտարժույթային գործառնություններից	89,400	160,547

18. ԱՅԼ ՕԳՈՒՏ

	2020թ.	2019թ.
Օգուտ վարձակալության դադարեցումից	15,336	-
Օգուտ վարձակալության գծով գիշումներից	11,854	-
Օգուտ դրամաշնորհների գծով	7,749	9,355
Այլ եկամուտ	32,500	25,164
Ընդամենը այլ եկամուտ	67,439	34,519

19. ԱՅԼ ԿՈՐՈՒՄՏՆԵՐ

	2020թ.	2019թ.
Հայաստանի ԿԲ պահուստ (ծան. 13)	(240,000)	-
Վերակազմավորման գծով ծախս	(55,699)	-
Վարկի վաղաժամ մարման տուգանք	(20,319)	-
Վարձակալակած հիմնական միջոցների վրա կապիտալ ներդրումների դուրսգրման ծախսեր	(16,619)	-
Այլ ծախսեր	(7,775)	-
Ընդամենը այլ ծախսեր	(340,412)	-

Վերակազմավորման հետ կապված ծախսերը կապված են 9 մասնաճյուղերի փակման ապահովման հետ, 39,890 հազար ՀՀ դրամը կրճատվող անձնակազմի ազատման հետ կապված վճարների և 15,809 հազար ՀՀ դրամը կանխավճարներից ուղղակի դուրսգրման հետ:

20. ՇԱՅՈՒԹԱՅԱՐԿ

Կազմակերպությունը գնահատում և գրանցում է իր ընթացիկ վճարվելիք շահութահարկը և իր ակտիվների և պարտավորությունների հարկային բազան համաձայն ՀՀ հարկային օրենսդրության, որը կարող է տարբերվել ՖՀՄՍ-ից:

Կազմակերպությունն ունի որոշակի մշտական հարկային տարբերություններ, որոնք առաջանում են շահութահարկի նպատակներով չնվազեցվող որոշակի ծախսերից և շահութահարկի նպատակներով չհարկվող որոշակի եկամուտներից:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և

«ՖԻՆԵԸ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և դրանց հարկման բազաների միջև: 2020 և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա ժամանակավոր տարբերությունները հիմնականում վերաբերում են եկամտի և ծախսի ճանաչման համար տարբեր մեթոդների/ժամկետների կիրառությանը, ինչպես նաև որոշակի ակտիվների հարկային և հաշվեկշռային բազաների ժամանակավոր տարբերություններին:

Ստորև բերված հաշվարկներում օգտագործվում է ներկայիս հարկի դրույթաչափը՝ 18%, որը ՀՀ-ում վճարում են կորպորատիվ ձեռնարկությունները հարկվող շահույթի համար (ինչպես սահմանված է) ՀՀ հարկային օրենսդրության համապատասխան:

Ժամանակավոր տարբերությունները 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներկայացված են հետևյալ աղյուսակում՝

	2020թ. դեկտեմբերի 31	2019թ. դեկտեմբերի 31
<i>Հետաձգված հարկային պարտավորություններ հետևյալի գծով</i>		
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(163,499)	(332,456)
Ներդրումային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով	-	860
Հիմնական միջոցներ	26,913	25,252
Վարձակալություն	11,125	8,171
Այլ ակտիվներ	(1,100)	(887)
Այլ փոխառու միջոցներ	4,066	(2,968)
Այլ պարտավորություններ	89,173	49,333
Չուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն	(33,322)	(252,695)

2020 և 2019թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ արդյունավետ հարկային համադրումը ներկայացված է ստորև.

	2020թ.	2019թ.
Շահույթ մինչև հարկումը	(1,050,090)	1,145,271
Սահմանված դրույթաչափով հարկ (18%)	(189,016)	229,054
Մշտական տարբերություններից հարկի ազդեցությունը	17,887	20,263
Շահութահարկի դրույթաչափի փոփոխության հարկային ազդեցությունը	-	(28,086)
Նախորդ տարվան վերաբերվող ընթացիկ հարկային ծախս	22,611	-
Նախկինում չճանաչված հետաձգված հարկի ճանաչում	(148,518)	221,231
Շահութահարկի գծով (ծախս)/օգուտ		
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	48,244	130,307
Նախորդ տարվան վերաբերվող ընթացիկ հարկային ծախս	22,611	-
Հետաձգված հարկային ծախս/(եկամուտ)՝ ճանաչված ընթացիկ տարում	(219,373)	90,924
Շահութահարկի գծով (ծախս)/օգուտ	(148,518)	221,231
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	2020թ.	2019թ.
Հունվարի 1-ի դրությամբ հետաձգված հարկային ակտիվներ	(252,695)	(161,771)
Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և վերադարձ	219,373	(119,010)
Շահութահարկի դրույթաչափի փոփոխության հարկային ազդեցությունը	-	28,086
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հետաձգված հարկային պարտավորություններ	(33,322)	(252,695)

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

21. ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ԾԱԽՍԵՐ

	2020թ.	2019թ.
Ռոյալթիներ	(154,882)	(178,716)
Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ծախսեր	(150,379)	(139,751)
Մասնագիտական ծառայություններ	(78,706)	(59,485)
Հարկեր բացառությամբ շահութահարկի	(71,262)	(58,956)
Ապահովագրություն	(67,841)	(70,708)
Հաղորդակցություն	(56,777)	(54,723)
Գրասենյակային պարագաներ	(41,018)	(42,231)
Կոմունալ վճար	(38,641)	(38,387)
Անվտանգության ծախսեր	(23,406)	(23,060)
Ֆինանսական միջնորդի ծախսեր	(18,020)	(18,208)
Բանկային ծախսեր	(15,624)	(34,301)
Վարկերի հավաքագրման ծախսեր	(10,671)	(16,879)
Գործուղման ծախսեր	(8,983)	(27,733)
Հիմնական միջոցների սպասարկում	(8,838)	(32,767)
Գովազդի ծախսեր	(8,702)	(33,884)
Հարկեր և այլ տույժեր և տուգանքներ	(3,867)	(8,745)
Վերապատրաստման ծախսեր	(3,011)	(8,544)
Ներկայացուցչական ծախսեր	(1,005)	(11,854)
Կարճաժամկետ վարձակալություններ	-	(1,083)
Այլ ծախսեր	(50,458)	(64,810)
Ընդամենը գործառնական ծախսեր	(812,091)	(924,825)

Ռոյալթիներ վճարվում է որպես տոկոսային գործառնական եկամտի մաս և կարող է տատանվել 1,5% -ից մինչև 2% կախված գործառնական եկամտի չափից: Ռոյալթիի նկատմամբ վճարվում է ոչ ռեզիդենտի շահութահարկ:

22. ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

22.1 Կապիտալ ձեռքբերումների հանձնառություններ. Կազմակերպությունը 2020 և 2019 թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չի ունեցել կապիտալ ձեռքբերումների հանձնառություններ:

22.2 Դատական վարույթներ. Ժամանակ առ ժամանակ և բնականոն գործունեության ընթացքում, Կազմակերպությունը ստանում է հաճախորդների և գործընկերների կողմից բողոքներ: Դեկավարությունը համոզված է, որ ոչ մի էական վնասներ տեղի չեն ունենա և համապատասխանաբար ոչ մի պահուստ հաշվեգրված չէ ֆինանսական հաշվետվություններում:

22.3 Հարկում. Հայաստանի Հանրապետության առևտրային համակարգը կարգավորող օրենսդրությունը, ներառյալ հարկային օրենսդրությունը, կարող է ունենալ մեկից ավելի մեկնաբանություններ: Ավելին, առկա է ռիսկ, որ հարկային մարմինները կամայական դատողություններ կարող են անել ձեռնարկատիրական գործունեության վերաբերյալ: Եթե Կազմակերպության գործունեության վերաբերյալ ղեկավարության որոշակի որոշումներ հարկային մարմինների կողմից վիճարկվեն, Կազմակերպությունը կարող է ենթարկվել հավելյալ հարկերի, տույժերի և տուգանքների: Հարկատուները ենթակա են հարկային ստուգումների առևտրի տարվան նախորդող երեք օրացուցային տարիներին:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
 2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
 (հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

23. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔ

ՖՀՄՍ-ն սահմանում է իրական արժեքը որպես գումար, որով ակտիվը կարող է վաճառվել կամ պարտավորությունը փոխանցվել շուկայի մասնակիցների միջև սովորական պայմաններով ընթացող գործարքում չափման ամսաթվի դրությամբ:

23.1 Կազմակերպության՝ շարունակական հիմունքներով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը

Կազմակերպության որոշ ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ չափվում են իրական արժեքով յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է նշված ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի որոշման մեթոդները (մասնավորապես՝ օգտագործված գնահատման մեթոդները և ելակետային տվյալները):

Ֆինանսական ակտիվներ/ պարտավորություններ	Իրական արժեք		Իրական արժեքի հիերարխիա	Գնահատման մեթոդ(ներ) և հիմնական ելակետային տվյալ(ներ)	Եական ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալ(ներ)	Ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալների հարաբերակցությունն իրական արժեքին
	2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2019 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ արժույթային սվոփեր	152	-	Մակարդակ 2	Չեղչված դրամական հոսքերը, ապագա դրամական հոսքերը գնահատվում են ֆորվարդ փոխարժեքների և պայմանագրային ֆորվարդ փոխարժեքի վրա՝ զեղչված այն դրույքով, որն արտացոլում է տարբեր գործիքների պարտքային ռիսկը	ոչ կիրառելի	ոչ կիրառելի

23.2 Կազմակերպության՝ շարունակական հիմունքներով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը (պահանջվում է իրական արժեքի բացահայտումը)

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների կարճաժամկետ բնույթի պատճառով ղեկավարությունը գտնում է, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքները մոտարկում են իրենց իրական արժեքներին: Որոշ այլ ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների համար ղեկավարությունը օգտագործում է զեղչված դրամական հոսքեր՝ իրական արժեքների գնահատման համար: Այս գնահատված դրամական հոսքերի զեղչման համար օգտագործվող տոկոսադրույքները հիմնված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պետական պարտատուների եկամտաբերության կորի վրա՝ գումարած արժույթային, գործիքի մարման ժամկետի և գործընկերոջ պարտքային ռիսկը:

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

	2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2019 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Հաշվեկշռային արժեք	Իրական արժեք	Հաշվեկշռային արժեք	Իրական արժեք
Ֆինանսական ակտիվներ				
- Հաճախորդներին տրված վարկեր	19,810,232	20,012,388	23,921,915	24,849,723
- Ներդրումային արժեթղթեր	-	-	1,191,045	1,240,074
Ֆինանսական պարտավորություններ				
- Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	5,030,607	5,135,286	4,940,839	5,016,789
- Փոխառու միջոցներ	9,562,356	9,536,981	12,513,956	12,484,245
- Վարձակալության գծով պարտավորություն	510,764	506,813	784,918	786,528
	2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ				
- Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	20,012,388	20,012,388
Ֆինանսական պարտավորություններ				
- Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	5,135,286	-	5,135,286
- Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	9,536,981	9,536,981
- Վարձակալության գծով պարտավորություն	-	-	506,813	506,813
	2019 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ				
- Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	24,849,723	24,849,723
- Ներդրումային արժեթղթեր	1,240,074	-	-	1,240,074
Ֆինանսական պարտավորություններ				
- Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	5,016,789	-	5,016,789
- Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	12,484,245	12,484,245
- Վարձակալության գծով պարտավորություն	-	-	786,528	786,528

Վերոնշյալ աղյուսակներում 2-րդ և 3-րդ մակարդակներում ներառված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքները որոշվել են համընդհանուր ընդունված գնորոշման մոդելների վրա հիմնված դրամական հոսքերի գեղչված արժեքի վերլուծության վրա, որտեղ հիմնական ելակետային տվյալը գործընկերների պարտքային ռիսկն արտացոլող գեղչման դրույթն է:

24. ԿԱՊԻՏԱԼԻ ՌԻՍԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

Կազմակերպությունը կառավարում է իր կապիտալն՝ ապահովելու Կազմակերպության գործունեության անընդհատությունը, միևնույն ժամանակ առավելագույնի հասցնելով շահագրգիռ կողմերի հատույցը ներգրավված և սեփական միջոցների մակարդակի պահպանման եղանակով:

ՀՀ կենտրոնական բանկը Կազմակերպության համար սահմանում և վերահսկում է կապիտալի պահանջները: Ըստ ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված՝ ներկայումս գործող կապիտալի պահանջների, ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունները 2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պետք է

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

ապահովեն 150,000 հազար ՀՀ դրամ նվազագույն բաժնետիրական կապիտալ (2019թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ 150,000 հազար ՀՀ դրամ):

Համաձայն ՀՀ ԿԲ կանոնակարգային պահանջների, որոնք ուժի մեջ են մտել 2011թ.-ին, վարկային կազմակերպությունները, որոնք իրականացնում են արտարժույթի փոխանակման գործառնություններ կանխիկով վարկային մարումներից բացի այլ նպատակներով, պարտավոր են ապահովել կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցությունը (կապիտալի համարժեքության նորմատիվ) և ընդհանուր կապիտալի նվազագույն մեծությունը նվազագույնից բարձր մակարդակում: 2013թ. Կազմակերպությունը փոփոխել է իր կանոնադրությունը, այնպես որ այն ունի իրավունք իրականացնելու կանխիկով արտարժույթի փոխանակման գործառնություններ՝ որպես գործունեության առանձին տեսակ: Հետևաբար Կազմակերպությունը պարտավոր է հաշվել և համապատասխանել կապիտալի համարժեքության նորմատիվի և ընդհանուր կապիտալի նվազագույն մեծության պահանջներին: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընդհանուր կապիտալի նվազագույն մեծության պահանջը կազմում է 1,000,000 հազար ՀՀ դրամ (2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,000,000 հազար), իսկ կապիտալի համարժեքության հարաբերակցության նորմատիվը – նվազագույնը 12% (2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,000,000 հազար ՀՀ դրամ և 12%):

Կապիտալի համարժեքության նորմատիվի հաշվարկը՝ հիմնված ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված պահանջների վրա ներկայացված է ստորև.

	2020թ. դեկտեմբերի 31 առողիտ չանցած	2019թ. դեկտեմբերի 31 առողիտ չանցած
Հիմնական կապիտալ	5,714,480	5,752,292
Լրացուցիչ կապիտալ	-	24,253
Ընդամենը կապիտալ	5,714,480	5,776,545
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	21,141,652	24,716,011
Կապիտալի հարաբերակցությունը ռիսկով կշռված ակտիվներին (%)	27.03%	23.37%
Կանոնակարգային նվազագույն պահանջը կանոնադրական կապիտալի հարաբերակցության գծով (%)	12.00%	12.00%
Համապատասխանություն նվազագույն բաժնետիրական կապիտալի պահանջներին	Խախտումներ չեն արձանագրվել տարվա ընթացքում	Խախտումներ չեն արձանագրվել տարվա ընթացքում

Վարչությունը վերանայում է կապիտալի կառուցվածքը կիսամյակային կտրվածքով: Կազմակերպության կապիտալի համարժեքությունը սահմանվում և վերահսկվում է՝ օգտագործելով ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված սահմանաչափերը: Որպես նման վերանայման մի մաս, խորհուրդը դիտարկում է սեփական կապիտալի եկամտաբերության դրույքը (cost of capital) և կապիտալի յուրաքանչյուր դասին առնչվող ռիսկերը: Խորհրդի առաջարկությունների հիման վրա Կազմակերպությունն իր ընդհանուր կապիտալի կառուցվածքը կառուցում է շահաբաժինների վճարման, նոր բաժնետոմսերի թողարկման, ինչպես նաև նոր պարտքի թողարկման կամ գործող պարտքի մարման միջոցով: Ի լրումն, Կազմակերպությունը կառավարում է կապիտալը՝ պայմանագրային պահանջների իրականացման նպատակով:

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

25. ՌԻՍԿԵՐԻ ԿԱՌՎՎԱՐՈՒՄ

Ռիսկերի կառավարումն Կազմակերպության բիզնեսի հիմնարար տարրերից է և Կազմակերպության գործունեության էական բաղկացուցիչը: Կազմակերպության գործունեությանը բնորոշ հիմնական ռիսկերն են՝

- Պարտքային ռիսկեր;
- Իրացվելության ռիսկ;
- Շուկայական ռիսկ:

Կազմակերպությունն ընդունում է, որ անհրաժեշտ է ունենալ ռիսկերի կառավարման արդյունավետ և նպատակային գործընթացներ: Նշվածն իրականացնելու համար Կազմակերպությունը ստեղծել է ռիսկերի կառավարման հայեցակարգ, որի հիմնական նպատակն է պաշտպանել Կազմակերպությանը ռիսկերից և թույլ տալ նրան համնելու իր գործունեության նպատակներին:

Կազմակերպության ռիսկերի կառավարման նպատակների սահմանման և քաղաքականությունների մշակման ընդհանուր պատասխանատվությունը կրում է Տնօրենների խորհուրդը: Տնօրենների խորհրդի ընդհանուր նպատակն է սահմանել այնպիսի քաղաքականություն, որը հնարավորինս կնվազեցնի ռիսկերն առանց անհարկի վատթարացնելու Կազմակերպության մրցունակությունը և ճկունությունը: Պահպանելով վերջնական պատասխանատվությունը՝ այն միաժամանակ փոխանցել է գործընթացներ նախագծելու և գործարկելու իրավասությունները, որոնք կապահովեն նպատակների և քաղաքականությունների արդյունավետ իրականացումը:

Կազմակերպության ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է հայտնաբերել, բացահայտել և վերլուծել ռիսկերը, սահմանել ռիսկի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողություն, վերահսկել ռիսկերը և սահմանաչափերի պահպանումը: Կազմակերպությունը պարբերաբար վերանայում է ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և համակարգերը՝ շուկայական պայմաններում, առաջարկվող ապրանքների և ծառայությունների շուկայում տեղի ունեցած փոփոխություններին արձագանքման նպատակով:

Վերապատրաստման և կառավարման ստանդարտների և ընթացակարգերի միջոցով Կազմակերպությունը նպատակ ունի կառուցել համակարգված և կառուցողական վերահսկողական միջավայր, որտեղ աշխատակիցները կպատկերացնեն իրենց դերը և պարտականությունները:

Պարտքային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը թե պորտֆելի և թե գործարքների մակարդակով կառավարվում և վերահսկվում են Վարկային կոմիտեների և ակտիվների և պարտավորությունների կառավարան կոմիտեի (այսուհետ՝ ԱՊԿԿ) միջոցով: Ռիսկերի կոմիտեն պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման քաղաքականության, ընթացակարգերի մշակման, վերահսկողության և օրենսդրական/կանոնակարգային դաշտում առկա ռիսկերի վերահսկողության համար և գնահատում է դրանց ազդեցությունը Կազմակերպության գործունեության վրա: Այս մոտեցումը թույլ է տալիս Կազմակերպությանը նվազեցնել ՀՀ ներդրումային միջավայրի փոփոխությունների դեպքում Կազմակերպությանը սպառնացող հնարավոր կորուստները:

Տարեվերջից ի վեր ռիսկերի կառավարման բաժնում կամ ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն փոփոխություններ տեղի չեն ունեցել:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

Պարտքային ռիսկերի կառավարում

Կազմակերպությունը ենթակա է պարտքային ռիսկի, այն է՝ ռիսկ, որ ֆինանսական գործիքի մի կողմը չի կատարի իր պարտավորությունը՝ ֆինանսական կորուստներ պատճառելով մյուս կողմին:

Կազմակերպության հիմնական գործունեությունը միկրովարկերի տրամադրումն է: Համապատասխանաբար, պարտքային ռիսկը մեծագույն կարևորություն ունի միկրոֆինանսավորման կազմակերպությունների ռիսկերի կառավարման մեջ: Չգալի ֆինանսական վնասներից խուսափելու համար Կազմակերպությունը կիրառում է տարբեր մեթոդներ պարտքային ռիսկերը որոշելու և արդյունավետորեն կառավարելու նպատակով:

Միկրոֆինանսավորման ոլորտը ընդհանուր առմամբ հակված է պարտքային ռիսկի՝ հաճախորդներին տրամադրվող վարկերի և բանկային ավանդների միջոցով: Ինչ վերաբերում է հաճախորդներին տրված վարկերին, այս ռիսկը կենտրոնացած է Հայաստանի Հանրապետությունում: Այն մոնիտորինգի է ենթարկվում կանոնավորապես՝ պարտքային սահմանաչափերի և վարկունակության վերաբերյալ Կազմակերպության ռիսկի կառավարման քաղաքականությամբ սահմանված ուղեկիշերի պահպանումն ապահովելու համար:

Ռիսկերի կառավարումը և մոնիտորինգն իրականացվում է սահմանված լիազորությունների շրջանակներում: Այս գործընթացներն իրականացվում են Վարկային Ռիսկերի բաժնի, Վարկային կոմիտեների և Կազմակերպության Վարչության կողմից: Նախքան որևէ հայտի կազմումը Վարկային կոմիտեի կողմից, վարկային գործընթացի վերաբերյալ բոլոր առաջարկությունները (վարկառուի սահմանաչափի հաստատում կամ վարկային պայմանագրերի մեջ փոփոխությունների կատարում և այլն) վերանայվում և հաստատվում են Վարկային ռիսկերի բաժնի կողմից: Ամենօրյա ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է Վարկային Ռիսկերի բաժնի ղեկավարի կողմից:

Կազմակերպության պարտքային քաղաքականությունը սահմանված է մի շարք ներքին կանոնակարգերով, որտեղ հստակ սահմանված են բոլոր առնչվող պահանջները համապատասխան վերահսկողական մեխանիզմների հետ մեկտեղ, ներառյալ վարկի տրամադրումը, չվճարված վարկերի մոնիտորինգը և այլն:

Կազմակերպությունը շարունակաբար մոնիտորինգ է իրականացում առանձին պարտքային ռիսկերի գծով և պարբերաբար վերանայում է իր հաճախորդների վարկունակությունը: Վերանայումը հիմնված է իրականացված ամենավերջին մոնիտորինգի և ֆինանսական վերլուծությունների վրա, ինչպես նաև փոխառուից, կամ որևէ այլ կերպ ստացված տեղեկությունների վրա:

Առանձին հաճախորդների վերլուծությունից բացի, վարկային պորտֆելը պարբերաբար վերլուծվում է ներքին վերահսկողության բաժնի կողմից՝ կապված կենտրոնացման և շուկայական ռիսկերի հետ:

Վարկային կոմիտեն այն վերլուծող մարմինն է, որը պատասխանատու է վարկային հայտերում ամփոփված տեղեկատվությունը վերլուծելու և պարտքային ռիսկերը հնարավորինս նվազեցնելու համար: Վարկային կոմիտեն Կազմակերպության ներսում անկախ մարմին է, որը լիազորված է կայացնելու վերջնական որոշում պարտքային հայտը հաստատելու կամ մերժելու վերաբերյալ:

Վարկային կոմիտե ներկայացվող տեղեկատվության ճշգրտությունը վարկային մասնագետի պատասխանատվությունն է, ով լրացնում է նախնական հայտը դիմողի բիզնեսի և պարտքային

«ՖԻՆԸԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

ռիսկերի պատշաճ ուսումնասիրությունից հետո: Ի վերջո Վարկային կոմիտեի անդամները գնահատում են հայտի համապատասխանությունը սահմանված չափանիշներին (դիմողի վարկային պատմությունը, ֆինանսական վիճակը, մրցակցային ունակությունը և այլն):

Յուրաքանչյուր մասնաճյուղ պարտավոր է կիրառել Կազմակերպության վարկային քաղաքականությունը և ընթացակարգերը՝ Կազմակերպության ներքին կարգերում սահմանված վարկավորման լիազորությունների շրջանակներում: Յուրաքանչյուր մասնաճյուղի ղեկավար վարկային բոլոր տեսակի խնդիրների վերաբերյալ զեկուցում է ղեկավարությանը: Յուրաքանչյուր մասնաճյուղ պատասխանատու է իր վարկային պորտֆելի որակի և կատարողականի համար, ինչպես նաև իր պորտֆելի ներսում առկա ռիսկերի վերահսկողության և մոնիտորինգի համար: Ներքին աուդիտի և ներքին վերահսկողության բաժիններն իրականացնում են մասնաճյուղերի և Կազմակերպության վարկային գործընթացների կանոնավոր ստուգումներ:

Կազմակերպության Վարկային ռիսկերի բաժինն ուսումնասիրում է ժամկետանց վարկերի վերլուծությունը և հետամուտ է լինում ժամկետանց մնացորդների հավաքագրմանը: Ղեկավարությունը, հետևաբար, տեղին է համարում ժամկետանց վարկերի և այլ պարտքային ռիսկերի վերաբերյալ տեղեկությունների տրամադրումը:

Կազմակերպությունը կանոնավորում է պարտքային ռիսկի մակարդակը՝ սահմանափակելով մեկ վարկառուի կամ վարկառուների խմբի գծով, ինչպես նաև ըստ տնտեսության և աշխարհագրական սեգմենտների ռիսկի ընդունելի մակարդակները: Պարտքային ռիսկի սահմանաչափերն ըստ վարկառուի և ըստ վարկատեսակի հաստատում է Վարչությունը: Վարկառուի գծով ռիսկը հետագայում սահմանափակվում է ենթասահմանաչափերով, որոնք վերաբերում են հաշվեկշռային և հետհաշվեկշռային ռիսկերին և սահմանվում են վարկային կոմիտեի կողմից: Փաստացի ռիսկերի համապատասխանությունը սահմանաչափերին հսկվում է օրական կտրվածքով՝ ապահովելու համար, որ Կազմակերպության կողմից սահմանված վարկային սահմանաչափերը և վարկունակության ուղեցույցները չեն խախտվում:

Ըստ նպատակահարմարության, և վարկերի մեծ մասի դեպքերում, Կազմակերպությունն ընդունում է գրավ կամ անձնական երաշխավորություն: Այնուամենայնիվ, վարկերի զգալի մասը տրված է անհատներին, որտեղ այսպիսի ապահովության միջոցներ չեն կարող ձեռք բերվել: Այսպիսի ռիսկերը մոնիտորինգի են ենթարկվում շարունակական հիմունքով և ենթակա են տարեկան կամ ավելի հաճախակի վերանայումների:

Պարտքային ռիսկի չափումը

(ա) Վարկեր և փոխատվություններ (ներառյալ վարկային հանձնառությունները և երաշխիքները)

Ռիսկերի կառավարման նպատակով պարտքային ռիսկի գնահատումը բարդ է և պահանջում է մոդելների օգտագործում, քանի որ ռիսկը տարբերվում է կախված շուկայական պայմանների փոփոխություններից, ակնկալվող դրամական հոսքերից և ժամանակից: Ակտիվների պորտֆելի պարտքային ռիսկի գնահատումը ենթադրում է դեֆոլտների առաջացման հավանականության, կորուստների գործակիցների և կոնտրագենտների միջև դեֆոլտների հարաբերակցության հետագա գնահատում: Ռիսկերի կառավարման հաշվետվությունների նպատակով Կազմակերպությունը դիտարկում և համախմբում է վարկի չափը որպես պարտքային ռիսկի տարր: Կազմակերպությունը չափում է պարտքային ռիսկը, օգտագործելով դեֆոլտի հավանականությունը (PD/ԴՀ), դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը (EAD/ԴԺԳԱ) և դեֆոլտից առաջացած վնասը (LGD/ԴԱՎ): Սա նման է ՖՅՄՍ 9-ի համաձայն ԱՊԿ-ի չափման համար օգտագործվող մոտեցմանը:

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն՝ Կազմակերպությունն օգտագործում է արժեզրկման «եռափուլ» մոդել՝ վարկի սկզբնական ճանաչումից հետո որակի փոփոխությունների հիման վրա, որն ամփոփված է ստորև.

- Սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային առումով չարժեզրկված ֆինանսական գործիքը դասակարգվում է «փուլ 1-ում», որի պարտքային ռիսկը շարունակաբար վերահսկվում է Կազմակերպության կողմից;
- Եթե սկզբնական ճանաչումից հետո հայտնաբերվում է պարտքային ռիսկի նշանակալի աճը (SICR), ապա ֆինանսական գործիքը տեղափոխվում է «փուլ 2», սակայն դեռևս չի համարվում պարտքային առումով արժեզրկված;
- Եթե ֆինանսական գործիքը պարտքային առումով արժեզրկված է, ապա այն տեղափոխվում է «փուլ 3»;
- Փուլ 1-ում ֆինանսական գործիքների ԱՊԿ-ն չափվում է առաջիկա 12 ամիսների ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների տվյալ մասին համարժեք գումարով, որոնք առաջանում են առաջիկա 12 ամիսների ընթացքում հնարավոր դեֆոլտի իրադարձությունների հետևանքով: 2-րդ կամ 3-րդ փուլներում գործիքների ԱՊԿ-ն չափվում է՝ հիմնվելով ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների վրա;
- ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն, ԱՊԿ-ի չափման համապարփակ հայեցակարգը պետք է հաշվի առնի նաև կանխատեսումներ;
- Ձեռք բերված կամ սկզբնապես պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներն այն ակտիվներն են, որոնք արժեզրկված են սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Դրանց ԱՊԿ-ն մշտապես չափվում է ամբողջ ժամկետի հիման վրա (փուլ 3):

Դուրսգրում

Այն դեպքում, երբ պարբերական հավաքական վերականգնման պատմական վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ Կազմակերպությունը չի ակնկալում զգալի լրացուցիչ վերականգնում դեֆոլտում որոշակի ամիսներից հետո ("MID"), ապա Կազմակերպությունը քաղաքականությամբ պայմանավորված վարկերը դուրս է գրում հավաքական հիմունքներով:

Ֆինանսական ակտիվների մասով վճարման ենթակա գումարը, որը դուրս է գրվել հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում և առայժմ ենթակա է հարկադիր գործողությունների, կազմում է 1,078,551 հազար ՀՀ դրամ:

Խմբավորում՝ ըստ համանման պարտքային ռիսկի հատկանիշների

Դ՝ հաշվարկի նպատակով ֆինանսական ակտիվները բաժանվում են երկու սեգմենտի՝

- Փոքր վարկեր (մինչև 500,000 ՀՀ դրամ (957 ԱՄՆ դոլարին համարժեք))
- Միջին և մեծ վարկեր (500,000 ՀՀ դրամից կամ 957 ԱՄՆ դոլարից ավել)

Վերոնշյալ սեգմենտներն արտացոլում են հաճախորդների վարկունակության գնահատման մակարդակը, ընդ որում՝ մեծ վարկեր սեգմենտի համար կիրառվում են համեմատաբար ավելի խիստ գնահատականի չափորոշիչներ: Պատմական դեդոլտի դրույթաչափը օգտագործվում է որպես խստության ցուցանիշ, այնպես որ սեգմենտների միջև դեֆոլտի դրույթաչափերի տարբերությունն առավելագույնի է հասցվում:

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

Վարկանիշային մոդել

Ողջ հասանելի տեղեկատվությունը (ծառայությունների խմբեր, արտադրության որոշումներ և այլն) օգտագործվում են յուրաքանչյուր սեգմենտի համար ներքին վարկանիշային ցուցանիշ ստանալու համար: Այսպիսով, ստեղծվում են համանման ռիսկի հատկանիշներով խմբեր, որոնք այնուհետև օգտագործվում են սեգմենտի ԴՀ-ի կորի ճշգրտման համար:

ԱՊԿ-ի չափում

ԱՊԿ-ի չափման հիմնական ելակետային տվյալները հետևյալ փոփոխականների ժամկետային կառուցվածքն է՝

- Դեֆոլտի հավանականություն (PD),
- Դեֆոլտից առաջացած վնաս (LGD),
- Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը (EAD)

Այս պարամետրերը հիմնականում ստացվում են ներքին օգտագործման վիճակագրական մոդելներից և այլ պատմական տվյալներից:

Դեֆոլտի հավանականություն (PD)

ԴՀ-ն իրենից ներկայացնում է վարկառուի՝ իր ֆինանսական պարտավորությունների չկատարման հավանականությունը (ինչպես ներկայացված է «դեֆոլտի և պարտքային առումով արժեզրկման սահմանում» վերոնշյալ հատվածում) հաջորդ 12 ամիսների ընթացքում (12-ամսյա ԴՀ) կամ պարտավորության գործողության մնացած ժամանակահատվածում (դեֆոլտի հավանականություն ամբողջ ժամկետում):

Ամբողջ ժամկետում հաշվարկված ԴՀ-ն ձևավորվում է 12-ամսյա ԴՀ-ի նկատմամբ կիրառելով պորտֆելի ներկա ժամկետայնության վերլուծությունը: Ժամկետայնության վերլուծությունն ուսումնասիրում է, թե ինչպես է պորտֆելը զարգանում վարկի սկզբնական ճանաչման պահից սկսած վարկի գործողության ամբողջ ժամանակահատվածում: Ժամկետայնության վերլուծությունը սահմանելիս հիմք է ընդունվում պատմական տեսանելի տեղեկատվությունը, և ենթադրություն է արվում, որ այն միևնույնն է տվյալ պորտֆելում և տվյալ պարտքային խմբում գտնվող բոլոր ակտիվների համար: Այն հիմնավորվում է պատմական տեղեկատվության վերլուծությամբ:

Դեֆոլտի հավանականությունը մոդելավորելիս օգտագործվել է վիճակագրական «գոյատևման» մեթոդը՝ կիրառելով ձախողման ցուցանիշը:

Ձախողման ցուցանիշը որոշվում է ըստ Կոքսի համամասնական ռիսկերի մոդելի, որը կիսա-հարաչափական (պարամետրիկ) մոդել է: Այն կովարիացիաների համար օգտագործում է ենթադրյալ պարզ ձևերը, իսկ ազատ ցուցանիշների ճշգրիտ արժեքը որոշվում է մասնակի հավանականությամբ: Ելակետային տվյալները ստացվում են հարաչափական (պարամետրիկ) մեթոդներով: Մակրոէկոնոմիկական մոդելը/ծրագրահատվածը (macroeconomic overlay) կարող է ուղղակիորեն ներառվել ռիսկերի գնահատման գործառնությունում ժամանակակից կախյալ փոփոխականի միջոցով: Ձախողման ստացված ցուցանիշների հիման վրա որոշվում է տվյալ պահին (“Pit”) դեֆոլտի հավանականությունը (PD), այն է՝ սահմանային PD ցուցանիշները տվյալ ժամանակահատվածի համար:

Դիտարկման համար կիրառվել են հինգ տարվա տվյալներ:

«ՖԻՆԵԼ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

Ստորև ներկայացված են 2020 և 2019թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԱՊԿ-ի փոփոխությունները, որոնք կարող են տեղի ունենալ, եթե փաստացի մակրոտնտեսական ցուցանիշները տարբերվեն մոդելում կիրառված մակրոտնտեսական կանխատեսումներից:

Օգտագործված մակրո պարամետրեր	2020թ.		
	ՀՆԱ	Փոփոխություն չի եղել	-50%
Չգայունության թեստի համար մակրո պարամետրերի փոփոխության %	50%		
Վարկային պորտֆել			
Փոքր	1,267,081	1,268,779	1,270,500
Միջին և մեծ	3,214,378	3,219,790	3,225,246
Ընդամենը վարկային պորտֆել	4,481,459	4,488,569	4,495,746
Ընդամենը	4,481,459	4,488,569	4,495,746

Օգտագործված մակրո պարամետրեր	2019թ.		
	ՀՆԱ	Փոփոխություն չի եղել	-17%
Չգայունության թեստի համար մակրո պարամետրերի փոփոխության %	11%		
Վարկային պորտֆել			
Փոքր	622,023	622,034	622,046
Միջին և մեծ	1,716,333	1,716,453	1,716,647
Ընդամենը վարկային պորտֆել	2,338,356	2,338,487	2,338,693
Այլ ֆինանսական գործիքներ	-	4,777	-
Ընդամենը	2,338,356	2,343,264	2,338,693

Դեֆոլտից առաջացած վնաս (LGD)

LGD-ն դեֆոլտի ժամանակ հավանական կորստի մեծությունն է: Կազմակերպությունը գնահատում է LGD-ի պարամետրերը վճարումները չկատարող կոնտրագենտների նկատմամբ հայցերի վերականգնման դրույթաչափերի պատմության հիման վրա: LGD մոդելը հաշվի է առնում միայն դրամական միջոցների վերադարձը: LGD-ն հաշվարկվում է զեղչված դրամական հոսքերի հիման վրա՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույթը որպես զեղչման գործակից:

Գրավով ապահովված վարկերն օգտագործում են գրավի արժեքը, այնինչ գրավով չապահովված և երաշխավորված վարկերն օգտագործում են դեֆոլտից վերականգնման դրույթաչափը:

Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեք (EAD)

EAD-ն հիմնված է այն գումարների վրա, որոնք Կազմակերպությունն ակնկալում է ստանալ դեֆոլտի պահին, առաջիկա 12 ամիսների ընթացքում (12-ամսյա EAD) կամ վարկի գործողության ամբողջ ժամկետում (ամբողջ ժամկետում հաշվարկված EAD):

Ապագայամետ տեղեկատվության օգտագործում

Կազմակերպությունը օգտագործում է ապագայամետ տեղեկատվությունը և՛ սկզբնական ճանաչումից հետո գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի գնահատման, և՛ ԱՊԿ-ի չափման ժամանակ:

Կազմակերպությունը բացահայտել և փաստաթղթավորել է պարտքային ռիսկի և պորտֆելի գծով պարտքային կորուստների հիմնական գործոնները՝ օգտագործելով պատմական տվյալների

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

վերլուծությունը, գնահատել է մակրոտնտեսական փոփոխականների ազդեցությունը ԴՀ-ի և վերականգնման դրույթաչափերի վրա: Մակրոտնտեսական փոփոխականը, որը ներգրավված էր վերլուծության մեջ, ՀՆԱ-ի աճի իրական տեմպն է:

Ստորև աղյուսակում նկարագրված են տնտեսական սցենարներում ներառված հիմնական մակրոտնտեսական ցուցանիշները, որոնք օգտագործվել են 2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 2021-ից 2025 թթ. համար:

	2021թ.	2022թ.	2023թ.	2024թ.	2025թ.	
ՀՆԱ անվանական աճի ցուցանիշ, %	Հիմնական	5.98%	8.14%	8.38 %	8.93%	9.02%

Հաճախորդներին տրված վարկերի որակական վերլուծություն

Ստորև աղյուսակում արտացոլված է հաճախորդներին տրված վարկերի որակական վերլուծությունը 2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ`

Վարկային պորտֆել	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Համախառն հաշվեկշռային արժեք</i>				
Ընթացիկ	14,291,911	1,617,782	401,753	16,311,446
1-30 օր ժամկետանց	9,788	1,146,962	67,031	1,223,781
31-60 օր ժամկետանց	-	459,574	89,774	549,348
61-90 օր ժամկետանց	-	734,662	111,006	845,668
90 օրից ավել ժամկետանց	-	-	5,368,558	5,368,558
	14,301,699	3,958,980	6,038,122	24,298,801
<i>Ակնկալվող պարտքային կորուստներ</i>	(363,635)	(765,031)	(3,359,903)	(4,488,569)
Ընդամենը վարկային պորտֆել	13,938,064	3,193,949	2,678,219	19,810,232

Ստորև աղյուսակում արտացոլված է հաճախորդներին տրված վարկերի որակական վերլուծությունը 2019 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ`

Վարկային պորտֆել	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Համախառն հաշվեկշռային արժեք</i>				
Ընթացիկ	22,306,800	498,172	217,431	23,022,403
1-30 օր ժամկետանց	-	237,646	25,781	263,427
31-60 օր ժամկետանց	-	146,876	7,229	154,105
61-90 օր ժամկետանց	-	79,437	102,405	181,842
90 օրից ավել ժամկետանց	-	-	2,638,625	2,638,625
	22,306,800	962,131	2,991,471	26,260,402
<i>Ակնկալվող պարտքային կորուստներ</i>	(282,736)	(157,910)	(1,897,841)	(2,338,487)
Ընդամենը վարկային պորտֆել	22,024,064	804,221	1,093,630	23,921,915
Այլ ֆինանսական գործիքներ				
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	1,899,417	-	-	1,899,417
<i>Ակնկալվող պարտքային կորուստներ</i>	(4,777)	-	-	(4,777)
	1,894,640	-	-	1,894,640

«ՖԻՆԵԼ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ փուլերի միջև վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքների փոխանցումները՝ արտահայտված հազար ՀՀ դրամով .

	Փուլ 1 12-ամսյա ԱՊԿ	Փուլ 2 Ամբողջ Ժամկետում ԱՊԿ	Փուլ 3 Ամբողջ Ժամկետում ԱՊԿ	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված վարկեր՝ ամորտիզացված արժեքով				
Համախառն հաշվեկշռային արժեք 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	22,479,341	1,171,476	2,323,292	25,974,109
Փոփոխություններ համախառն հաշվեկշռային արժեքում				
- Անցում փուլ 1-ից փուլ 2	(2,815,073)	2,815,073	-	-
- Անցում փուլ 2-ից փուլ 1	1,032,020	(1,032,020)	-	-
- Անցում փուլ 2-ից փուլ 3	-	(1,689,674)	1,689,674	-
- Անցում փուլ 3-ից փուլ 2	-	37,137	(37,137)	-
- Անցում փուլ 1-ից փուլ 3	(2,525)	-	2,525	-
Նոր ֆինանսական գործիքներ, ստեղծված կամ գնված	22,460,600	-	-	22,460,600
Մայր գումարի մարում	(20,885,861)	(213,205)	(34,019)	(21,133,085)
Տոկոսների հաշվեգրման փոփոխություն	728,634	(23,930)	136,235	840,939
Ֆինանսական գործիքների պայմանագրային դրամական հոսքերի փոփոխություն	(6,660)	(13,498)	(14,099)	(34,257)
Ապաճանաչում ժամանակաշրջանի ընթացքում	(573,232)	(80,328)	(90,080)	(743,640)
Դուրսգրումներ	-	-	(976,843)	(976,843)
Արտարժույթի տարբերություններ	(110,444)	(8,900)	(8,077)	(127,421)
Համախառն հաշվեկշռային արժեք 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	22,306,800	962,131	2,991,471	26,260,402
Փոփոխություններ համախառն հաշվեկշռային արժեքում				
- Անցում փուլ 1-ից փուլ 2	(12,864,445)	12,864,445	-	-
- Անցում փուլ 2-ից փուլ 1	4,484,393	(4,484,393)	-	-
- Անցում փուլ 2-ից փուլ 3	-	(4,055,158)	4,055,158	-
- Անցում փուլ 3-ից փուլ 2	-	52,154	(52,154)	-
- Անցում փուլ 1-ից փուլ 3	(53,486)	-	53,486	-
Նոր ֆինանսական գործիքներ, ստեղծված կամ գնված	16,533,357	-	-	16,533,357
Մայր գումարի մարում	(13,481,792)	(378,307)	(306,383)	(14,166,482)
Տոկոսների հաշվեգրման փոփոխություն	593,608	50,368	503,509	1,147,485
Ֆինանսական գործիքների պայմանագրային դրամական հոսքերի փոփոխություն	82,642	(8,161)	(2,794)	71,687
Ապաճանաչում ժամանակաշրջանի ընթացքում	(3,740,132)	(1,371,486)	(203,820)	(5,315,438)
Դուրսգրումներ	-	-	(1,175,981)	(1,175,981)
Արտարժույթի տարբերություններ	440,754	327,390	175,627	943,771
Համախառն հաշվեկշռային արժեք 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	14,301,699	3,958,983	6,038,119	24,298,801
ԱՊԿ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(363,634)	(765,031)	(3,359,904)	(4,488,569)

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ փուլերի միջև ակնկալվող պարտքային կորստի վարկերի պահուստների փոխանցումները՝ արտահայտված հազար ՀՀ դրամով:

«ՖԻՆԵԼ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

	Փուլ 1 12-ամսյա վՊԿ	Փուլ 2 Ամբողջ ժամկետում վՊԿ	Փուլ 3 Ամբողջ ժամկետում վՊԿ	Ընդամենը
ՎՊԿ հաճախորդների տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով				
ՎՊԿ 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	248,162	169,556	1,379,484	1,797,202
Փոփոխություններ կորուստների գծով պահուստի գումարներում				
- Անցում փուլ 1-ից փուլ 2	(49,227)	49,227	-	-
- Անցում փուլ 2-ից փուլ 1	305,535	(305,535)	-	-
- Անցում փուլ 2-ից փուլ 3	-	(567,028)	567,028	-
- Անցում փուլ 3-ից փուլ 2	-	18,569	(18,569)	-
- Անցում փուլ 1-ից փուլ 3	(61)	-	61	-
Նոր ֆինանսական գործիքներ, ստեղծված կամ գնված	494,642	-	-	494,642
Փոփոխություններ PD/LGD/EAD-ում և ֆինանսական գործիքի պայմանագրային դրամական հոսքերի փոփոխություն	(588,244)	797,848	960,818	1,170,422
Ապաճանաչում ժամանակաշրջանի ընթացքում	(126,546)	(3,450)	(9,819)	(139,815)
Դուրսգրումներ	-	-	(976,843)	(976,843)
Արտարժույթային տարբերությունների	(1,525)	(1,277)	(4,319)	(7,121)
Կորուստների գծով պահուստ 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	282,736	157,910	1,897,841	2,338,487
Փոփոխություններ կորուստների գծով պահուստի գումարներում				
- Անցում փուլ 1-ից փուլ 2	(335,573)	335,573	-	-
- Անցում փուլ 2-ից փուլ 1	518,432	(518,432)	-	-
- Անցում փուլ 2-ից փուլ 3	-	(1,532,827)	1,532,827	-
- Անցում փուլ 3-ից փուլ 2	-	29,710	(29,710)	-
- Անցում փուլ 1-ից փուլ 3	(4,996)	-	4,996	-
Նոր ֆինանսական գործիքներ, ստեղծված կամ գնված	494,327	-	-	494,327
Փոփոխություններ PD/LGD/EAD-ում և ֆինանսական գործիքի պայմանագրային դրամական հոսքերի փոփոխություն	(61,596)	2,328,015	1,127,784	3,394,203
Ապաճանաչում ժամանակաշրջանի ընթացքում	(535,864)	(77,398)	(163,333)	(776,595)
Դուրսգրումներ	-	-	(1,115,938)	(1,115,938)
Արտարժույթային տարբերությունների	6,168	42,480	105,437	154,085
ՎՊԿ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	363,634	765,031	3,359,904	4,488,569

2020 և 2019թթ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների ընթացքում Կազմակերպությունը փոփոխել է հաճախորդների որոշ վարկերի գծով դրամական միջոցների պայմանագրային հոսքերը: Բոլոր այդպիսի վարկերը փոխանցվել են առնվազն 2-րդ փուլ՝ հնարավոր կորուստների պահուստով, որը գնահատվում է ակնկալվող պարտքային վնասներին հավասար չափով:

Տարվա ընթացքում փոփոխված վարկերի դեպքում ամորտիզացված արժեքը վարկի փոփոխությունից անմիջապես առաջ և փոփոխության արդյունքում առաջացած շահույթում կամ վնասում ներկայացված է ստորև՝

	2020թ.
Ամորտիզացված արժեքը մինչ փոփոխությունը	12,342,547
Արժեզրկման պահուստ	(2,014,439)
Չուտ փոփոխության կորուստ	(155,631)
Հաճախորդներին տրամադրված զուտ վարկեր	10,172,477

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չկան վարկեր, որոնք նախկինում փոփոխվել են, երբ դրանք գտնվում էին 2/3 փուլում, որոնք այժմ դասակարգվում են որպես 1 փուլ: Վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքը, որոնք նախկինում փոփոխվել էին, երբ դրանք գտնվում էին 2/3 փուլում և այժմ դասակարգվում են որպես 1-ին փուլ՝ հաշվի առնելով 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ակնկալվող կորուստների 12 ամսվա համար գնահատված հնարավոր կորուստների պահուստի գումարը, կազմել է 1,032,076 հազար ՀՀ դրամ:

Վերանայված վարկեր և կանխավճարներ

Վարկերը և կանխավճարները, ընդհանուր առմամբ, վերանայվում են հաճախորդների հետ շարունակական փոխհարաբերությունների շրջանակներում, կամ վարկառուի դրության անբարենպաստ փոփոխության արդյունքում: Վերջինի դեպքում վերանայումը կարող է հանգեցնել մարման ժամկետի կամ մարման ժամանակացույցի երկարաձգման, համաձայն որի, Կազմակերպությունն իրապես անբարենպաստ վիճակում գտնվող վարկառուներին առաջարկում է զեղչային տոկոսադրույթներ: Արդյունքում՝ տվյալ ակտիվը շարունակում է մնալ ժամկետանց և անհատապես արժեզրկված, ընդ որում՝ տոկոսի և մայր գումարի վճարումը թույլ չի տալիս վերականգնել ակտիվի սկզբնական հաշվեկշռային արժեքը: Այլ դեպքերում վերանայումը կհանգեցնի նոր պայմանագրի ստորագրման, որն, ըստ էության, կդիտվի որպես նոր վարկ:

Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է վերակայված ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը, ըստ ակտիվի դասերի՝

Ֆինանսական ակտիվների դաս	2020թ. դեկտեմբերի 31	2019թ. դեկտեմբերի 31
Հաճախորդներին տրված վարկեր	4,156,230	1,384,939

Միկրոֆինանսավորման ոլորտը ընդհանուր առմամբ հակված է պարտքային ռիսկի՝ հաճախորդներին տրամադրվող վարկերի միջոցով: Ինչ վերաբերում է հաճախորդներին տրված վարկերին, այս ռիսկը կենտրոնացած է Հայաստանի Հանրապետությունում: Այն մոնիտորինգի է ենթարկվում կանոնավորապես՝ վարկային սահմանաչափերի և վարկունակության վերաբերյալ Կազմակերպության ռիսկի կառավարման քաղաքականությամբ սահմանված ուղենիշերի պահպանումն ապահովելու համար:

Հետհաշվեկշռային ռիսկ. Կազմակերպությունը արտահաշվեկշռային ռիսկերի համար կիրառում է ռիսկերի կառավարման նույն քաղաքականությունը, որը կիրառվում է նաև հաշվեկշռային ռիսկերի պարագայում:

Ներդրումային արժեթղթեր

Ստորև ներկայացված է ամորտիզացված արժեթուղ չափվող ներդրումային արժեթղթերի վարկային որակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը՝ ըստ ՖՀՄՍ 9-ի փուլերի:

	2019թ.			Ընդամենը
	Փուլ 1 12-ամսյա վՊԿ	Փուլ 2 Ամբողջ ժամկետում վՊԿ	Փուլ 3 Ամբողջ ժամկետում վՊԿ	
Ներդրումային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեթուղ	1,194,923	-	-	1,194,923
Ընդամենը համախառն հաշվեկշռային արժեթ	1,194,923	-	-	1,194,923
Կորուստների գծով պահուստ	(3,878)	-	-	(3,878)
Հաշվեկշռային արժեթ	1,191,045	-	-	1,191,045

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

	Փուլ 1	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստ 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	5,005	5,005
Վերականգնում	(1,127)	(1,127)
Ակնկալվող պարտքային կորուստ 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,878	3,878
Ակնկալվող պարտքային կորուստ 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	3,878	3,878
Վերականգնում	(3,878)	(3,878)
Ակնկալվող պարտքային կորուստ 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	-

2019 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1,194,923 հազար դրամի ներդրումային արժեթղթերը գրավադրված են եղել հետգնման պայմանագրերով Կազմակերպության պարտավորությունների դիմաց: Եվրոպարտատոմսերի անվանական տոկոսադրույքը կազմել է 6,90% (1 եվրոպարտատոմս), մարման ժամկետը` 2020 թվականը:

Աշխարհագրական կենտրոնացում. Կազմակերպության ակտիվների և պարտավորությունների աշխարհագրական կենտրոնացումը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներկայացված է ստորև`

	Հայաստանի Հանրապետություն	ՏՀԶԿ երկրներ	Այլ	Ընդամենը
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	724,687	-	-	724,687
Հաճախորդներին տրված վարկեր	19,810,232	-	-	19,810,232
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	18,010	-	-	18,010
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	20,552,929	-	-	20,552,929
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ				
Այլ փոխառու միջոցներ	2,360,552	7,121,993	79,811	9,562,356
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	5,030,607	-	-	5,030,607
Վարձակալության գծով պարտավորություն	510,764	-	-	510,764
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	281,086	11,303	-	292,389
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	8,183,009	7,133,296	79,811	15,396,116
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների գուտ դիրքը	12,369,920	(7,133,296)	(79,811)	5,156,813
Զուտ դիրք	12,369,920	(7,133,296)	(79,811)	5,156,813

Կազմակերպության ակտիվների և պարտավորությունների աշխարհագրական կենտրոնացումը 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներկայացված է ստորև`

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

	Հայաստանի Հանրապետություն	ՏՀԶԿ երկրներ	Այլ	Ընդամենը
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	703,595	-	-	703,595
Հաճախորդներին տրված վարկեր	23,921,915	-	-	23,921,915
Ներդրումային արժեթղթեր	1,191,045	-	-	1,191,045
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	15,395	-	-	15,395
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	25,831,950	-	-	25,831,950
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ				
Պարտավորություններ հետգնման պայմանագրերի գծով	1,223,359	-	-	1,223,359
Փոխառու միջոցներ	1,340,415	11,028,287	145,254	12,513,956
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	4,940,839	-	-	4,940,839
Վարձակալության գծով պարտավորություն	784,918	-	-	784,918
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	43,686	11,303	-	54,989
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	8,333,217	11,039,590	145,254	19,518,061
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների զուտ դիրքը	17,498,733	(11,039,590)	(145,254)	6,313,889
Զուտ դիրքը	17,498,733	(11,039,590)	(145,254)	6,313,889

Կազմակերպությունը իրականացնում է բազմաթիվ գործարքներ, որտեղ գործընկերները վարկանշված չեն միջազգային վարկանշային գործակալությունների կողմից: Կազմակերպությունը մշակել է ներքին մոդելներ, որոնք թույլ են տալիս նրան որոշելու գործընկերների վարկանիշները, որոնք համադրելի են միջազգային վարկանիշային գործակալությունների վարկանիշների հետ:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկի կառավարումը. Իրացվելիության ռիսկը վերաբերում է բավարար միջոցների առկայությանը՝ բավարարելու փոխառու միջոցների և այլ ֆինանսական հանձնառությունների հետվերադարձը նշված ֆինանսական գործիքների մարման ժամկետին:

Կազմակերպության մոտեցումը իրացվելիության կառավարման խնդրին կայանում է նրանում, որպեսզի հնարավորինս ապահովվի բավարար իրացվելիություն պարտավորությունների մարման համար, թե ընթացիկ, և թե սթրեսային իրավիճակներում, առանց Կազմակերպության վարկանիշին անընդունելի վնաս հասցնելու կամ կորուստներ առաջացնելու:

ԱՊԿԿ-ն վերահսկում է այս տեսակի ռիսկերը ժամկետայնության վերլուծության միջոցով՝ որոշելով Կազմակերպության ռազմավարությունը հաջորդ ֆինանսական ժամանակաշրջանի համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար Կազմակերպությունը կատարում է իր հաճախորդների գործառնությունների գծով ակնկալվող դրամական հոսքերի ամենօրյա մոնիտորինգ, որը ակտիվների/պարտավորությունների կառավարման գործընթացի մաս է կազմում: Ընթացիկ իրացվելիությունը կառավարվում է Գանձապետարանի կողմից, ով կառավարում է կարճաժամկետ իրացվելի միջոցները, որը հիմնականում բաղկացած է կարճաժամկետ ավանդներից ընթացիկ իրացվելիության աջակցման և դրամական հոսքերի օպտիմալացման նպատակով:

«ՖԻՆԶԱ» ՈՒՆԻՎԵՐՍԱԼ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԳՄԱԿԵՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ՎՊԱԿ ԲԱԺՆԵՏՈՒՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

Իրացվելիության և տոկոսային ռիսկի վերլուծությունը ներկայացված է հետևյալ աղյուսակում:
Ստորև ներկայացվածը հիմնված է Կազմակերպության ներսում հիմնական ղեկավար անձնակազմի տրամադրած տեղեկատվության վրա:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ 5,187,236 հազար ՀՀ դրամի չափով փոխառու միջոցները դասակարգվել են մինչև 1 ամիս մարման ժամկետով: Սակայն 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և հաշվետու ամսաթվից հետո Կազմակերպությունը որևէ ծանուցում չի ստացել հետագա ֆինանսավորման դադարեցման մասին կամ ծանուցում չի ստացել վարկատուներից որևէ վարկ անհապաղ մարելու պահանջներով: Այնուամենայնիվ, Կազմակերպության ղեկավարությունը համոզված է, որ այդ վարկերը կմարվեն իրենց պայմանագրային պայմաններին համապատասխան, և խախտման հետ կապված ներուժները կստացվեն վարկատուներից:

«ՖԻՆԵԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
 2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
 (հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

	2020 թ. դեկտեմբերի 31					Ընդամենը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
	Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք	Մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-5 տարի	
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ						
<i>Ֆիքսված տոկոսադրույքով գործիքներ</i>						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	2.40%	534,059	-	-	-	534,059
Հաճախորդներին տրված վարկեր	32.16%	730,784	1,441,236	6,692,602	10,945,610	19,810,232
Ընդամենը ֆիքսված տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվներ		1,264,843	1,441,236	6,692,602	10,945,610	20,344,291
<i>Ոչ տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվներ</i>						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		190,628	-	-	-	190,628
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		18,010	-	-	-	18,010
Ընդամենը ոչ տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվներ		208,638	-	-	-	208,638
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ		1,473,481	1,441,236	6,692,602	10,945,610	20,552,929
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ						
<i>Ֆիքսված տոկոսադրույքով գործիքներ</i>						
Այլ փոխառու միջոցներ	8.24%	6,613,231	879,811	1,055,172	49,660	8,597,874
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	9.50%	-	64,883	1,424,538	3,541,186	5,030,607
Վարձակալության գծով պարտավորություն	12.90%	63,472	9,970	151,939	285,383	510,764
Ընդամենը ֆիքսված տոկոսադրույքով ֆինանսական պարտավորություններ		6,676,703	954,664	2,631,649	3,876,229	14,139,245
<i>Փոփոխական տոկոսադրույքով գործիքներ</i>						
Այլ փոխառու միջոցներ	6ամս. LIBOR +5.6%	29,539	-	-	934,943	964,482
Ընդամենը փոփոխական տոկոսադրույքով ֆինանսական պարտավորություններ		29,539	-	-	934,943	964,482
<i>Ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ</i>						
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		292,389	-	-	-	292,389

«ՖԻՆԲԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

Ընդամենը ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ	292,389	-	-	-	292,389
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	6,998,631	954,664	2,631,649	4,811,172	15,396,116
Տոկոսադրույքի զգայունության տարբերություն	(5,441,399)	486,572	4,060,953	6,134,438	
Տոկոսադրույքի զգայունության կուտակային տարբերություն	(5,441,399)	(4,954,827)	(893,874)	5,240,564	
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ					
Համախառն՝ արտարժույթի սվոփեր	152	-	-	-	152
Իրացվելիության տարբերություն	(5,524,998)	486,572	4,212,892	6,134,438	
Իրացվելիության կուտակային տարբերություն	(5,524,998)	(5,038,426)	(825,534)	5,308,904	

2019 թ. դեկտեմբերի 31

	Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք	Մինչև 1 ամիս				Ընդամենը 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
		1-3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-5 տարի		
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ						
<i>Ֆիքսված տոկոսադրույքով գործիքներ</i>						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	4.00%	491,620	-	-	-	491,620
Հաճախորդներին տրված վարկեր	33.60%	889,043	1,557,280	7,746,763	13,728,829	23,921,915
Ներդրումային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով	6.43%	-	-	1,191,045	-	1,191,045
Ընդամենը ֆիքսված տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվներ		1,380,663	1,557,280	8,937,808	13,728,829	25,604,580
<i>Ոչ տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվներ</i>						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		211,975	-	-	-	211,975
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		15,395	-	-	-	15,395
Ընդամենը ոչ տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվներ		227,370	-	-	-	227,370
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ		1,608,033	1,557,280	8,937,808	13,728,829	25,831,950
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ						
<i>Ֆիքսված տոկոսադրույքով գործիքներ</i>						
Այլ փոխառու միջոցներ	6.80%	144,261	200,237	6,011,068	3,831,189	10,186,755
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	9.61%	-	62,248	22,598	4,855,993	4,940,839

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

Վարձակալության գծով պարտավորություն	12.34%	8,091	38,664	179,626	558,537	784,918
Պարտավորություններ հետգնման պայմանագրերի գծով	5.66%	1,223,359	-	-	-	1,223,359
Ընդամենը ֆիքսված տոկոսադրույքով ֆինանսական պարտավորություններ		1,375,711	301,149	6,213,292	9,245,719	17,135,871
<i>Փոփոխական տոկոսադրույքով գործիքներ</i>						
Այլ փոխառու միջոցներ	6 ամս. LIBOR +5.6%	-	-	1,175,921	1,151,280	2,327,201
Ընդամենը փոփոխական տոկոսադրույքով ֆինանսական պարտավորություններ		-	-	1,175,921	1,151,280	2,327,201
<i>Ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ</i>						
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		54,989	-	-	-	54,989
Ընդամենը ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ		54,989	-	-	-	54,989
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ		1,430,700	301,149	7,389,213	10,396,999	19,518,061
Տոկոսադրույքի զգայունության տարբերություն		4,952	1,256,131	1,548,595	3,331,830	
Տոկոսադրույքի զգայունության կուտակային տարբերություն		4,952	1,261,083	2,809,678	6,141,508	
Իրացվելիության տարբերություն		177,333	1,256,131	1,548,595	3,331,830	
Իրացվելիության կուտակային տարբերություն		177,333	1,433,464	2,982,059	6,313,889	

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

Կուտակային իրացվելիության տարբերություն. վերը ներկայացված աղյուսակը ներկայացնում է Կազմակերպության ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծությունը՝ ըստ պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետների: Վերը նշված գումարները փոփոխական տոկոսադրույքով գործիքների համար՝ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով, ենթակա են փոփոխման, եթե փոփոխական տոկոսադրույքներում փոփոխությունները տարբերվեն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում որոշված տոկոսադրույքների գնահատականներից: Արժեզրկված ակտիվները ներկայացված են հաշվեկշռային արժեքներով՝ հանած արժեզրկման գծով մասհանումը և հիմնված են դրամական միջոցների ներհուսքի ակնկալվող ժամկետների վրա:

Ստորև բերված աղյուսակներում մանրամասն ներկայացված է Կազմակերպության մնացած պայմանագրային մարման ժամկետը՝ ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների համար համաձայնեցված մարման ժամկետներով: Աղյուսակները կազմվել են ֆինանսական պարտավորությունների չգեղջված կանխիկ դրամական հոսքերի հիման վրա՝ ելնելով պայմանագրային մարման հնարավոր ամենավաղ ժամկետի հիման վրա: Չի ակնկալվում, որ ստորև բերված աղյուսակում ներառված դրամական հոսքերը կարող են տեղի ունենալ զգալիորեն ավելի վաղ, կամ զգալիորեն տարբեր քանակությամբ: Աղյուսակները ներառում են ինչպես տոկոսային, այնպես էլ մայր գումարների գծով դրամական հոսքեր: Այն դեպքում, երբ տոկոսային հոսքերը տատանվող դրույթաչափով են, չգեղջված գումարը ստացվում է տոկոսադրույքի կորերից՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
 2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
 (հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ						
	Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք	Մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-5 տարի	Ընդամենը	Հաշվեկշռային արժեք
<i>Ֆիքսված տոկոսադրույքով գործիքներ</i>							
Այլ փոխառու միջոցներ	8.24%	6,626,255	893,004	1,097,525	53,467	8,670,251	8,597,874
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	9.50%	-	110,105	1,762,105	3,786,392	5,658,602	5,030,607
Վարձակալության գծով պարտավորություն	12.90%	21,437	42,873	192,928	368,761	625,999	510,764
Ընդամենը ֆիքսված տոկոսադրույքով ֆինանսական պարտավորություններ		6,647,692	1,045,982	3,052,558	4,208,620	14,954,852	14,139,245
<i>Փոփոխական տոկոսադրույքով գործիքներ</i>							
	6mo LIBOR						
Այլ փոխառու միջոցներ	+5.6%	31,958	-	31,094	971,756	1,034,808	964,482
Ընդամենը փոփոխական տոկոսադրույքով ֆինանսական պարտավորություններ		31,958	-	31,094	971,756	1,034,808	964,482
<i>Ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ</i>							
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		292,389	-	-	-	292,389	292,389
Ընդամենը ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ		292,389	-	-	-	292,389	292,389
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ		6,972,039	1,045,982	3,083,652	5,180,376	16,282,049	15,396,116

«ՖԻՆԲԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ						Հաշվեկշռային արժեք
	Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք	Մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-5 տարի	Ընդամենը	
<i>Ֆիքսված տոկոսադրույքով գործիքներ</i>							
Այլ փոխառու միջոցներ	6.80%	152,112	220,107	6,533,790	4,149,460	11,055,469	10,186,755
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	9.61%	-	107,453	359,244	5,565,092	6,031,789	4,940,839
Վարձակալության գծով պարտավորություն	12.34%	36,419	53,898	245,719	741,560	1,077,596	784,918
Պարտավորություններ հետգնման պայմանագրերի գծով	5.66%	1,223,359	-	-	-	1,223,359	1,223,359
Ընդամենը ֆիքսված տոկոսադրույքով ֆինանսական պարտավորություններ		1,411,890	381,458	7,138,753	10,456,112	19,388,213	17,135,871
<i>Փոփոխական տոկոսադրույքով գործիքներ</i>							
Այլ փոխառու միջոցներ	8.03%	-	-	1,316,322	1,316,322	2,632,644	2,327,201
Ընդամենը փոփոխական տոկոսադրույքով ֆինանսական պարտավորություններ		-	-	1,316,322	1,316,322	2,632,644	2,327,201
<i>Ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ</i>							
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		54,989	-	-	-	54,989	54,989
Ընդամենը ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ		54,989	-	-	-	54,989	54,989
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ		1,466,879	381,458	8,455,075	11,772,434	22,075,846	19,518,061

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ Կազմակերպության շահույթները կամ կապիտալը կամ իր գործունեության նպատակներին հասնելու կարողությունը կվատթարանան շուկայական տոկոսադրույթներում և գներում փոփոխությունների կամ դրանց անկայունության պատճառով: Շուկայական ռիսկն ընդգրկում է տոկոսադրույթի և արժույթային ռիսկերը: Փոփոխություններ տեղի չեն ունեցել Կազմակերպության ռիսկերի գնահատման մոտեցումներում կամ ռիսկի աստիճանում, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարման և չափման մեթոդներում:

Տոկոսադրույթի ռիսկ. Կազմակերպության դրամական հոսքերի տոկոսադրույթի ռիսկը այն ռիսկն է, որ ֆինանսական ակտիվի ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն շուկայում առկա տոկոսադրույթների փոփոխությունների արդյունքում, և իրական արժեքի տոկոսադրույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի արժեքը կտատանվի շուկայում գերակշռող տոկոսադրույթներում տեղի ունեցող փոփոխությունների արդյունքում՝ արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման արդյունքում:

Տոկոսադրույթի զգայունություն. Կազմակերպությունը կառավարում է իրական արժեքով տոկոսադրույթի ռիսկը՝ պարբերաբար գնահատելով պոտենցիալ կորուստները, որոնք կարող են առաջանալ շուկայական պայմանների անբարենպաստ փոփոխություններից: Կազմակերպության ղեկավարությունը իրականացնում է Կազմակերպության ընթացիկ ֆինանսական գործունեության մոնիտորինգ, գնահատում է Կազմակերպության տոկոսադրույթի իրական արժեքի փոփոխությունների զգայունությունը և դրա ազդեցությունն Կազմակերպության շահութաբերության վրա:

Զգայունության վերլուծություններն իրականացվել են՝ հիմք ընդունելով հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսադրույթի ռիսկին ենթական ոչ անանցյալ գործիքների մնացորդները:

Լողացող տոկոսադրույթով պարտավորությունների համար վերլուծությունները կատարվել են՝ ենթադրելով, որ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ չմարված պարտավորության գումարն այդպիսին է եղել ամբողջ տարվա ընթացքում: Հիմնական ղեկավար անձնակազմին տոկոսադրույթի ռիսկի փոփոխության վերաբերյալ ներքին հաշվետվություններ ներկայացնելիս օգտագործվում է 200 բազիսային կետով աճի կամ նվազման ենթադրությունը, և ներկայացնում է ղեկավարության գնահատականը՝ տոկոսադրույթի գծով հնարավոր փոփոխությունների վերաբերյալ:

Եթե տոկոսադրույթները լինեին 200 բազիսային կետով ավելի բարձր կամ ցածր, և բոլոր մնացած փոփոխականները լինեին հաստատուն, ապա Կազմակերպության եկամուտը 2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար կաճեր/կնվազեր 26,004 հազար ՀՀ դրամի չափով (2019 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար՝ 45,990 հազար ՀՀ դրամի չափով):

Արտարժույթի ռիսկ. արտարժույթի ռիսկը սահմանվում է որպես ֆինանսական գործիքի արժեքի տատանումն արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքով: Կազմակերպության ֆինանսական վիճակը և դրամական հոսքերը ենթակա են գերիշխող արտարժույթի փոխարժեքի տատանումների ազդեցության ռիսկին:

ԱՊԿԿ-ն վերահսկում է արտարժույթի ռիսկը՝ կառավարելով արժույթային բաց դիրքն ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ ՀՀ դրամի արժեքը կման և այլ մակրոտնտեսական ցուցանիշների գնահատումների հիման վրա, ինչը Կազմակերպությանը հնարավորություն է տալիս նվազագույնի հասցնել

«ՖԻՆԶԱ» ՈՒՆԻՎԵՐՍԱԿԱՆ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԳՄԱԿԵՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ՎՊԱԿ ԲԱԺՆԵՒՈՒՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

Վնասներն ազգային արժույթի նկատմամբ փոխարժեքի զգալի տատանումներից: Գանձապետն իրականացնում է Կազմակերպության արժուրային բաց դիրքի ամենօրյա մոնիտորինգ: Արտարժույթի փոխարժեքի գծով ռիսկի ազդեցությունը Կազմակերպության վրա 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներկայացված է ստորև բերված աղյուսակում

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ	Ընդամենը
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	409,351	278,283	37,053	724,687
Հաճախորդներին տրված վարկեր	11,024,356	8,785,876	-	19,810,232
Ներդրումային արժեթղթեր	18,010	-	-	18,010
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	11,451,717	9,064,159	37,053	20,552,929
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ				
Այլ փոխառու միջոցներ	2,314,587	7,247,769	-	9,562,356
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	155,449	136,940	-	292,389
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	3,964,107	1,066,500	-	5,030,607
Վարձակալության գծով պարտավորություն	510,764	-	-	510,764
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	6,944,907	8,451,209	-	15,396,116
Հաշվեկշռային բաց դիրք	4,506,810	612,950	37,053	5,156,813
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ				
Համախառն՝ արտարժույթի սվոփեր	522,742	(522,590)	-	152
Բաց դիրք	5,029,552	90,360	37,053	5,156,965

Արտարժույթի փոխարժեքի գծով ռիսկի ազդեցությունը Կազմակերպության վրա 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներկայացված է ստորև բերված աղյուսակում

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ	Ընդամենը
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	396,436	252,991	54,168	703,595
Հաճախորդներին տրված վարկեր	12,467,684	11,454,231	-	23,921,915
Ներդրումային արժեթղթեր	-	1,191,045	-	1,191,045
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	15,395	-	-	15,395
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	12,879,515	12,898,267	54,168	25,831,950
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ				
Այլ փոխառու միջոցներ	1,529,441	10,984,515	-	12,513,956
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	33,730	21,259	-	54,989
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	3,962,466	978,373	-	4,940,839
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	784,918	-	-	784,918
Պարտավորություններ հետգնման պայմանագրերի գծով	1,000,250	223,109	-	1,223,359
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	7,310,805	12,207,256	-	19,518,061
Հաշվեկշռային բաց դիրք	5,568,710	691,011	54,168	6,313,889
Բաց դիրք	5,568,710	691,011	54,168	6,313,889

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

Արտարժույթի ռիսկի զգայունություն. Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է Կազմակերպության զգայունությունը ՀՀ դրամ/ ԱՄՆ դոլար փոխարժեքի 20% աճի կամ նվազման հանդեպ: Տվյալ 20%-ն իրենից ներկայացնում է այն զգայունակության տոկոսը, որն օգտագործվում է արտարժույթային ռիսկի վերաբերյալ հիմնական ղեկավար անձնակազմին ներքին հաշվետվություններ ներկայացնելիս և իրենից ներկայացնում է արտարժույթի փոխարժեքի ողջամտորեն հնարավոր փոփոխությունն ըստ ղեկավարության գնահատականի: Չզայունության վերլուծությունը ներառում է միայն արտարժույթով արտահայտված մնացորդները և ճշգրտում է դրանց փոխարկումը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ՝ արտարժույթի փոխարժեքների 20% փոփոխության տեսանկյունից: Չզայունության վերլուծությունը ներառում է արտաքին վարկերը, որոնց դեպքում վարկի գնանշումը կատարված է վարկատուի կամ վարկառուի գործառնական արժույթից տարբեր արժույթով: Ստորև նշված դրական թիվը նշանակում է նախքան շահութահարկով շահույթի կամ կապիտալի տարրի աճ այն դեպքերում, երբ ՀՀ դրամն արժեվորվում է ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ 20%-ի չափով:

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Շահույթի կամ վնասի նկատմամբ ազդեցությունը	(18,072)	(138,202)
Կապիտալի նկատմամբ ազդեցությունը	(18,072)	(138,202)

Չզայունության վերլուծության սահմանափակումները. վերը նշված աղյուսակում բերված է առանցքային ենթադրության փոփոխության ազդեցությունը այլ ենթադրությունների անփոփոխ պայմանների դեպքում: Իրականում ենթադրությունների, ինչպես նաև այլ գործոնների միջև գոյություն ունի փոխադարձ կապ: Հարկ է նաև նշել, որ այս զգայունությունները ոչ գծային են, և ավելի մեծ կամ փոքր ազդեցությունները չպետք է միջարկվեն (ինտերպոլյացվեն) կամ արտարկվեն (էքստրապոլյացվեն) այս արդյունքներից:

Չզայունության վերլուծությունում հաշվի չի առնվում այն հանգամանքը, որ Կազմակերպության ակտիվները և պարտավորությունները ակտիվորեն կառավարվում են: Ի լրումն, Կազմակերպության ներկայիս ֆինանսական դիրքը կարող է տարբեր լինել այն ժամանակ, երբ որևէ իրական շուկայական շարժ տեղի ունենա: Օրինակ, Կազմակերպության ֆինանսական ռիսկերի կառավարման ռազմավարությունը նպատակ ունի կառավարելու շուկայական տատանումների ազդեցությանը ենթակա լինելը: Երբ ներդրումային շուկաներն անցնում են գանազան շեմային մակարդակներից, Կազմակերպության ղեկավարության արձագանքը կարող է ներառել այնպիսի գործողությունների իրականացում, ինչպիսիք են ներդրումների վաճառքը, ներդրումային պորտֆելի բաշխվածության փոփոխությունը և այլ կանխարգելիչ միջոցառումներ: Հետևաբար, ենթադրությունների իրական փոփոխության ազդեցությունը կարող է որևէ ազդեցություն չունենալ պարտավորությունների վրա, մինչդեռ ակտիվները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվառվում են շուկայական արժեքով: Այս հանգամանքներում, ակտիվների և պարտավորությունների տարբեր չափման հիմունքները կարող են հանգեցնել բաժնետիրական կապիտալի տատանումների:

Չզայունության վերլուծության այլ սահմանափակումները ներառում են հիպոթետիկ շուկայական շարժերի կիրառումը պոտենցիալ ռիսկերը ներկայացնելու նպատակով, որոնք ընդամենը ներկայացնում են Կազմակերպության տեսակետը մոտակա ժամանակների շուկայական հնարավոր փոփոխությունների վերաբերյալ, որոնք չեն կարող կանխատեսվել որևէ հավաստիությամբ, ինչպես և այն ենթադրությունը, որ բոլոր տոկոսադրույքները շարժվում են համանմանորեն:

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ԳԴ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

Գնային ռիսկ. Գնային ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի արժեքը կտատանվի շուկայական գների փոփոխության արդյունքում անկախ նրանից, թե փոփոխությունները հետևանք են առանձին արժեթղթին կամ դրա թողարկողին յուրահատուկ գործոնների, թե շուկայում շրջանառվող բոլոր արժեթղթերի վրա ազդող գործոնների: Կազմակերպությունը ենթարկվում է իր ապրանքների կամ ծառայությունների շուկայական գների փոփոխության ռիսկին, որոնք ենթակա են թե՛ ընդհանուր, թե՛ յուրահատուկ շուկայական տատանումների:

Կազմակերպությունը կառավարում է գնային ռիսկն այն պոտենցիալ կորուստների պարբերաբար գնահատման միջոցով, որոնք կարող են առաջանալ շուկայական պայմանների անբարենպաստ փոփոխություններից, ինչպես նաև սահմանելով և պահպանելով համապատասխան վնասների կանխարգելման սահմանաչափեր և միջակայքերի (մարժաներ) և գրավի պահանջներ:

Կազմակերպության չտրամադրված վարկային հանձնառությունների գծով հնարավոր վնասների գումարը հավասար է այդ հանձնառությունների ընդհանուր գումարին: Այնուամենայնիվ, վնասի հավանական գումարը ավելի փոքր է քան այդ գումարը, քանի որ հանձնառությունների մեծ մասը պայմանական են՝ կախված մի շարք պայմաններից, որոնք սահմանված են վարկային պայմանագրերում:

Գործառնական ռիսկ. Գործառնական ռիսկը իրենից ներկայացնում է կորուստների վտանգ՝ պայմանավորված համակարգերի ձախողումներով, մարդկային սխալներով, կեղծիքներով կամ այլ արտաքին իրադարձություններով: Երբ վերահսկողության իրականացումը ձախողվում է, գործառնական ռիսկը կարող է հանգեցնել հեղինակության անկման, ունենալ իրավական կամ վերահսկողական հետևանքներ, կամ առաջ բերել ֆինանսական կորուստներ:

Կազմակերպությունը չի ակնկալում վերացնել բոլոր գործառնական ռիսկերը, բայց գործադրում է անհրաժեշտ ջանքերը վերահսկողական համակարգի, մշտադիտարկման և արագ արձագանքելու միջոցով կառավարելու հնարավոր ռիսկերը: Վերահսկողությունը ներառում է պարտականությունների արդյունավետ բաժանում, մոլտքի, թույլտվությունների և համապատասխանության ստուգման ընթացակարգեր, անձնակազմի ուսուցում և գնահատման գործընթացներ:

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

26. ԳՈՐԾԱՐՔՆԵՐ ԿԱՊԱԿՑՎԱԾ ԿՈՂՄԵՐԻ ՀԵՏ

	2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2019 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Կապակցված կողմի հետ մնացորդ	Ընդհանուր դասն ըստ ֆինանսական հաշվետվությու- նների	Կապակցված կողմի հետ մնացորդ	Ընդհանուր դասն ըստ ֆինանսական հաշվետվությու- նների
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Այլ փոխառություններ (ծան. 12)				
Բաղկացած հետևյալների մնացորդներից՝				
- անուղղակի բաժնետերեր	1,934,683	9,562,356	-	-
Այլ պարտավորու- թյուններ (ծան.13)				
Բաղկացած հետևյալների հաշվեկշիռներից՝				
- մայր կազմակեր- պություն	-	-	(11,404)	(361,275)

	2020թ.		2019թ.	
	Կապակցված կողմի հետ գործառնու- թյուններ	Ընդհանուր դասն ըստ ֆինանսական հաշվետվությունների	Կապակցված կողմի հետ գործառնու- թյուններ	Ընդհանուր դասն ըստ ֆինանսական հաշվետվությու- նների
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ եկամտի հաշվետվություն				
Տոկոսային ծախս (ծան.16)	56,157	1,536,214	4,680	1,544,856
Այլ գործառնական ծախսեր (ծան. 21)	302,010	812,091	304,195	924,825
Բաղկացած հետևյալների հետ գործարքներից՝				
- մայր կազմակերպու- թյուն (ռոյալթի և կառավարման վճարներ)	178,417	-	198,871	-
- այլ կապակցված կողմեր (SS և այլ ծառայություններ)	123,593	-	105,324	-

«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

	2020թ.		2019թ.	
	Կապակցված կողմի հետ գործառնությունները	Ընդհանուր դասն ըստ ֆինանսական հաշվետվությունների	Կապակցված կողմի հետ գործառնությունները	Ընդհանուր դասն ըստ ֆինանսական հաշվետվությունների
Ղեկավար անձնակազմի հատուցում				
- Կարճաժամկետ վճարումներ				
աշխատակիցներին	186,784	1,748,827	158,782	2,996,299

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպության առանցքային ղեկավար անձնակազմը բաղկացած է եղել 3 պաշտոնից (2019թ. դեկտեմբերի 31` 3 պաշտոն):

27. ՀԵՏԱԳԱ ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

2021թ. փետրվարի 7-ին Կազմակերպությունը տեղական բանկի հետ կնքել է 800,000 ՀՀ դրամ գումարի վարկային գծի պայմանագիր` 1 տարի ժամկետով:

2021թ. փետրվարի 19-ին Կազմակերպությունը վարկային գծի պայմանագիր է ստորագրել մեկ այլ տեղական բանկի հետ 1,500 հազար ԱՄՆ դոլարի չափով 1 տարի ժամկետով (783,885 հազար ՀՀ դրամ):